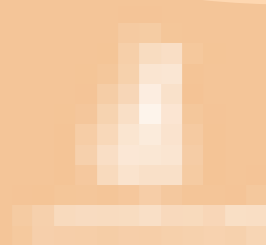

به نام
خداوند قلم

تکتا

تصویر کتاب ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

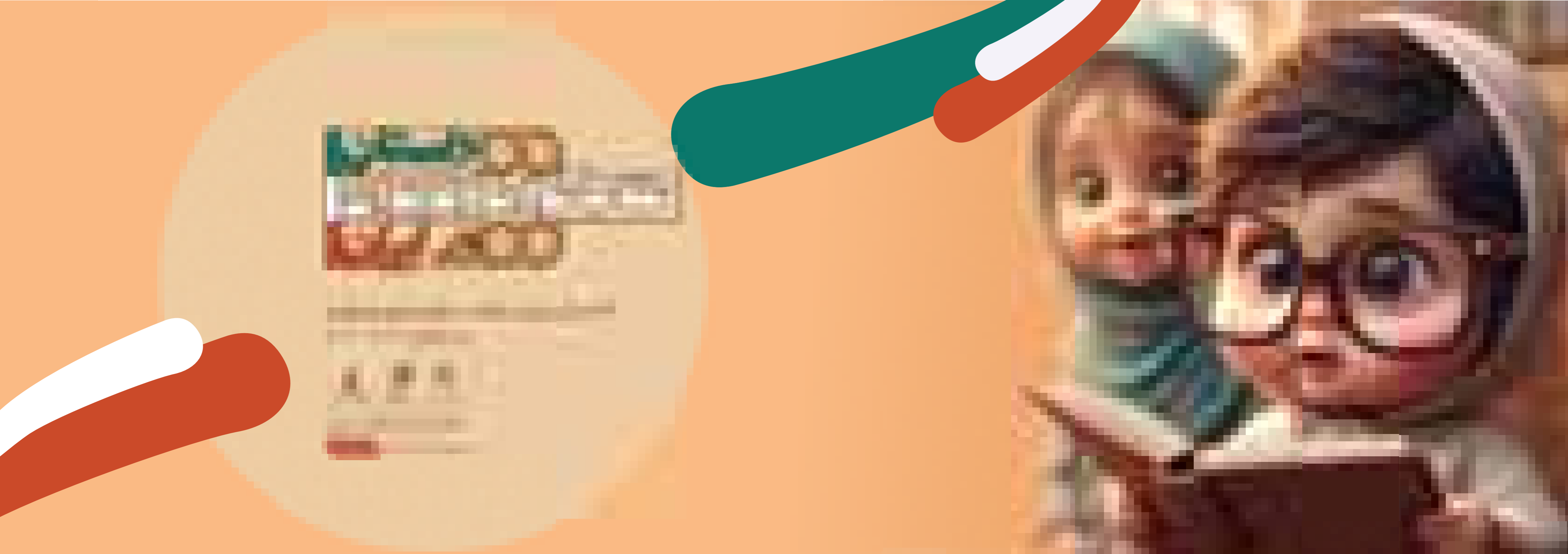
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاونت امور فرهنگی

کتاب

[فقط]

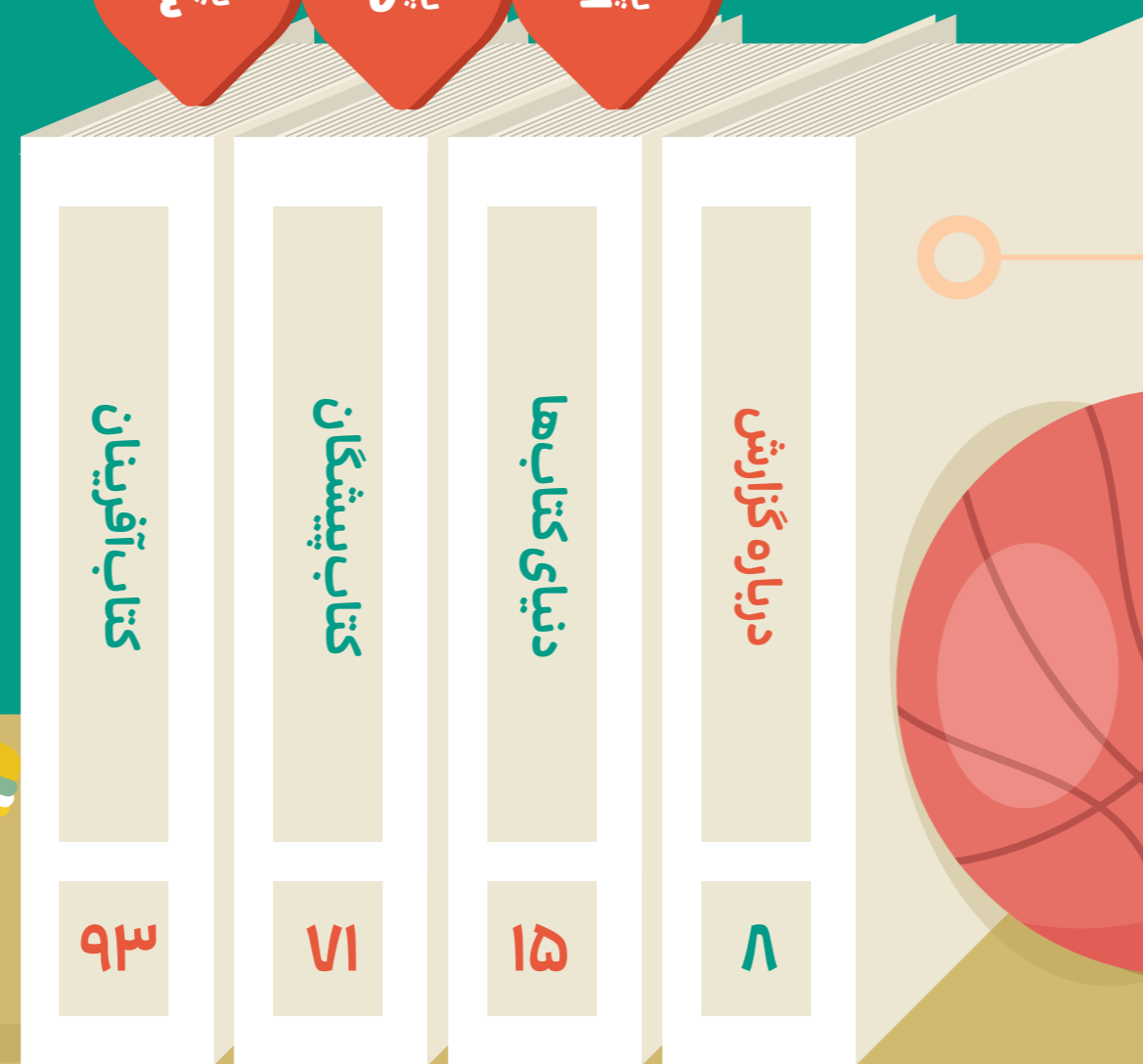
قدرت است!

پرده اول
پرده دوم
پرده سوم

کتاب آفرینان

۹۳

کتاب پیشگان

۷۱

دنیای کتابها

۱۵

درباره گزارش

۸

یک داستان در
سه پرده *

کتابِ کودک و نوجوان؛

زیر ذره بین

رویکرد ما در این شماره

انتشار آمار مرتبط با هر صنعتی، برای ادامه حیات، حفظ ارتباط زنجیره‌های مختلف تولید و بزرگ‌تر شدن آن صنعت ضروری است. در نخستین شماره از «نکتا؛ تصویر کتاب ایران» سعی کردیم تا تصویری از وضعیت صنعت نشر کتاب را براساس داده‌های بخش مجازی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در سال ۱۴۰۲ ارائه دهیم. در این شماره، با تمرکز بر حوزه کودک و نوجوان سعی داریم تا بازیگران و نقش‌آفرینان تولید کتاب در این حوزه را بهتر شناسایی و تحلیل کنیم.

همچنین، اگرچه نگاه به حلقه‌های مختلف زنجیره تولید از خلال آمار و ارقام صرف می‌تواند برای متخصصان، مفید باشد اما سال‌هاست که روند ارائه اطلاعات در جهان به سمت بصری‌سازی داده‌ها و داستان‌پردازی آن‌ها حرکت کرده است و این نوع گزارش‌ها توجه بیشتری را - حتی در بین کارشناسان - بر می‌انگیزانند. بنابراین، خانه کتاب و ادبیات ایران ضمن انتشار اطلاعات مربوط به عملکرد سی‌ویک‌ساله صنعت نشر ایران در حوزه کودک و نوجوان، تلاش داشته است تا با خلق یک روایت در تکتک صفحات این گزارش، به مخاطب کمک کرده این اطلاعات را بهتر ارزیابی کند و در کنار آن، زمینه استفاده تمامی افراد - اعم از سیاست‌گذار، کارشناس، ناشر، فعال رسانه‌ای و مخاطب عمومی - را از این داده‌های عظیم فراهم کند.

لازم به ذکر است علاوه بر این گزارش، برخی از داده‌های تکمیلی در نسخه‌ای تفصیلی‌تر در همین موضوع برای استفاده بهتر متخصصان این حوزه منتشر خواهد شد.

علی رضائی
مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران
شهریور ۱۴۰۳

شفاف‌تر، بهتر است...!

چرا گزارش‌های تحلیلی داده‌محور در صنعت نشر اهمیت دارند؟

جایگاه چندگانه این صنعت

صنعت نشر کتاب ایران (در این شماره کتاب کودک و نوجوان) نقش به‌سزایی در مؤلفه‌های اقتصادی، فرهنگی و آموزشی کشور ایفا می‌کند. داده‌ها کمک می‌کنند تا استنباطها در خصوص این صنعت را مبتنی بر حقایق و آمارهای مستند ارائه دهیم؛ نه گزاره‌های اثبات‌ناپذیر. همچنین ما را با ابعاد مختلف این صنعت بیشتر آشنا می‌کند تا پیچیدگی و بزرگی آن را بهتر درک کنیم.

مبتنی بر داده‌های بزرگ

به هر میزان که داده‌های بیشتری در تحلیل و ارزیابی‌ها دخالت داشته باشند، اطمینان به نتایج حاصل از آن، افزایش چشم‌گیری می‌یابد (با فرض مناسب بودن سنجه‌ها). داده‌های این گزارش با بررسی و تحلیل بیش از یک میلیون رکورد داده از ۳۱ سال فعالیت بخش‌های مختلف تهیه شده است که در موضوع مورد بررسی بی‌نظیر و بی‌سابقه است.

توجه به اجزای مختلف زنجیره ارزش صنعت

از تولید تا مصرف محصولات در صنایع خلاق، به‌ویژه کتاب کودک و نوجوان وابسته به شبکه‌ای گسترده از بازیگران است. بدون تولید، توزیع و ترویج مناسب، بهبود وضعیت مصرف، امکان‌پذیر نخواهد بود. به‌عبارت دیگر، توجه به وضعیت اجزای مختلف این شبکه به‌عنوان مثال بخش تولید، درک جامع‌تری از شرایط و وضعیت به دست خواهد داد.

تصویر جامع و مستند

برای ترسیم تصویر واقعی هر صنعتی نیازمند داده‌ها هستیم. به‌عنوان مثال کتاب کودک و نوجوان یکی از بزرگ‌ترین بخش‌های بازار کتاب است. این گزاره، بر پایه بررسی شاخص‌های تولیدی است: تقریباً یک‌چهارم بازار کتاب و از نظر ارزش ۱۰ درصد از ارزش کل بازار کتاب ایران را در بر می‌گیرد. بدون داده، بررسی کلان این عرصه ناممکن خواهد بود.

اطلاعات سیستمی قابل اتکاء

داده‌های این مجموعه گزارش‌ها، برآوردی یا تخمینی نبوده و براساس بانک اطلاعاتی موجود در خانه کتاب و ادبیات کشور است که نتایج را مبتنی بر واقعیات عینی کرده و تحلیل‌ها را از سطح ذهنی فراتر می‌برد.

کمک به تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی‌های نظام‌مند

برنامه‌ریزی برای توسعه صنعت نشر در کشور، نیازمند تصویری دقیق از بخش‌های مختلف این صنعت است و شناخت از بخش کودک و نوجوان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بخش‌های آن می‌تواند اثرگذاری بسیاری بر رشد صنعت داشته باشد.

کودکان آینده‌نگاران این سرزمین هستند و کتاب‌های کودک، سازندگان آن‌ها؛ اگرچه با مطالعه وضعیت کتاب‌های کودک و نوجوان تنها یک سکانس از فیلم صنعت نشر ایران را مشاهده و تحلیل می‌کنیم، اما باید بدانیم این یکی از مهم‌ترین سکانس‌های این فیلم ارزشمند است. از جهت همین اهمیت است که شماره دوم از سلسله گزارش‌های *تکتا، تصویر کتاب ایران* را به ترسیم این تصویر اختصاص دادیم. بزرگسالان، تصمیم‌گیران و چه‌بسا والدین امروز، خود، مخاطبان کتاب‌های سال‌های ابتدایی بازه مورد مطالعه این گزارش بودند.

دومین شماره از *تکتا، تصویر کتاب ایران* با تمرکز بر حوزه کودک و نوجوان، برای اولین بار به جزئیات فراوان تولید کتاب در این حوزه می‌پردازد. بنابراین، تلاش ما بر این بوده است که در این گزارش تنها بر شمارگان یا داده‌های کلی مربوط به کتاب بسنده نکنیم؛ بلکه از لایه سطحی به عمق بیشتری حرکت کرده و بررسی همه‌جانبه‌تری از آمار و ارقام مربوط به کتاب‌های کودک و نوجوان ارائه دهیم. پیوند لایه‌های عمیق‌تر داده‌های مربوط به کتاب با مسائل پیرامونی صنعت نشر، مانند وضعیت اشتغال، پراکندگی‌های جغرافیایی یا ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، مسیر جدیدی در برابر ما گشود تا بتوانیم برای خلق تحلیل‌هایی جدی‌تر و عمیق‌تر از وضعیت نشر کتاب کودک و نوجوان تلاش کنیم.

باین حال، گزارش حاضر، خالی از نقصان نیست. از این رو، از شما مخاطبان گرامی تقاضا می‌شود تا پیشنهادها سازنده خود را برای بهبود این گزارش از طریق رایانامه (ایمیل) خانه کتاب و ادبیات ایران به نشانی info@ketab.ir همراه با ذکر نام گزارش برای ما ارسال نمایید.

نکات و تعاریف

ناشر حرفه‌ای

ناشری که در بازه زمانی ۳۱ ساله، بیش از ۱۵۵ عنوان کتاب** در حوزه کودک و نوجوان منتشر کرده است.

** معیار مشخصی برای دسته‌بندی در این حوزه موجود نیست؛ بنابراین به منظور ایجاد سنجهای جهت مقایسه، این اعداد در نظر گرفته شده است. معیار مورد انتخاب این گزارش، در نظر گرفتن حجم فعالیت براساس تعداد عنوان در طول زمان بوده است. بر این اساس عدد ۳۱ که تعداد سال‌های بررسی این گزارش است به عنوان مبنای مورد استفاده قرار گرفت. به ناشرانی با تعداد ۳۱ عنوان یا کمتر، ناشر کم‌کار، بیش از تعداد ۳۱ تا ۱۵۵ عنوان (۵ برابر عدد ۳۱)، ناشر کاری و نیز با بیش از ۱۵۵ عنوان (۵ برابر عدد ۳۱)، ناشر حرفه‌ای اطلاق شده است.

بازه زمانی

بازه مورد بررسی گزارش از ابتدای سال ۱۳۷۲ تا انتهای سال ۱۴۰۲ است. در برخی موارد، این بازه تا انتهای سال ۱۴۰۱ بوده که در صفحات مربوطه قید شده است.

کودک و نوجوان

مقصود از کودک و نوجوان در این گزارش، افراد زیر ۱۸ سال است.

نوع کتاب

این آمار منحصر به کتاب‌های چاپی بوده و انواع دیگر (مانند کتاب الکترونیک و صوتی) را شامل نمی‌شود.

ناشر

شخص حقوقی دارای پروانه نشر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که اقدام به انتشار کتاب می‌کند. در این آمار خودناشری لحاظ نشده است.

ناشر کم‌کار

ناشری که در بازه زمانی ۳۱ ساله این گزارش بین یک تا ۳۱ عنوان کتاب** در حوزه کودک و نوجوان منتشر کرده است.

ناشر کاری

ناشری که در بازه زمانی ۳۱ ساله این گزارش بین ۳۲ و حداکثر ۱۵۵ عنوان کتاب** در حوزه کودک و نوجوان منتشر کرده است.

غیر کمک آموزشی

در گزارش حاضر، داده‌های کتاب‌های کمک آموزشی در آمارها لحاظ نشده‌اند.

ارزش اسمی

قیمت پشت جلد کتاب‌های منتشرشده در یک بازه زمانی است.

نوبت چاپ

مجموع دفعات انتشار از یک عنوان کتاب است.

چاپ اول

انتشار اول از یک عنوان کتاب در تعداد مشخص است.

شمارگان

تعداد نسخه‌های یک اثر در یک یا چند نوبت چاپ است.

پدیدآور یکتا

از آن جایی که ممکن است یک پدیدآور، چند نقش را برعهده داشته باشد (که در کتاب کودک و نوجوان رایج است، مانند تصویرگری و نویسندگی) در برخی صفحات برای ترسیم تصویر واقعی‌تر از وضعیت پدیدآوران، این افراد تنها یک بار شمارش شده‌اند.

پدیدآور نقش اصلی

چهار نقش نویسنده، مترجم، شاعر و بازنویس به عنوان نقش‌های اصلی پدیدآورندگان تعیین شده‌اند*.

پدیدآور

کسی که نقشی در شکل‌گیری کتاب ایفا کرده و در شناسه کتاب ثبت شده است؛ مانند تصویرگر، نویسنده، ویراستار، مترجم، مشاور، ناظر علمی و... این پدیدآور می‌تواند داخلی یا خارجی باشد.

ترجمه

برگرداندن یک متن از زبانی به زبان دیگر است.

تألیف

نوشتن یک کتاب از سوی یک یا چند نفر که می‌تواند شکل‌های مختلفی از جمله تصحیح، گردآوری، ویرایش، تدوین و... (به جز ترجمه) داشته باشد.

ناشر تخصصی

ناشری که بیش از ۵۰٪ فعالیتش در حوزه کودک و نوجوان، بوده است.

سال‌های فعالیت

مجموع سال‌های حضور ناشر یا پدیدآور (براساس نوبت چاپ حداقل یک عنوان کتاب در سال) در این حوزه (بدون در نظر گرفتن پیوستگی فعالیت).

تقسیمات استانی کشور

در نقشه‌های پراکندگی جغرافیایی این گزارش، معیار، آخرین تقسیمات کشوری بوده است و داده‌های پیشین نیز این تقسیمات هماهنگ شده‌اند.

منابع

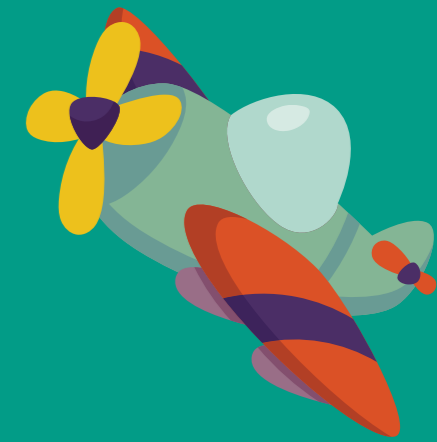
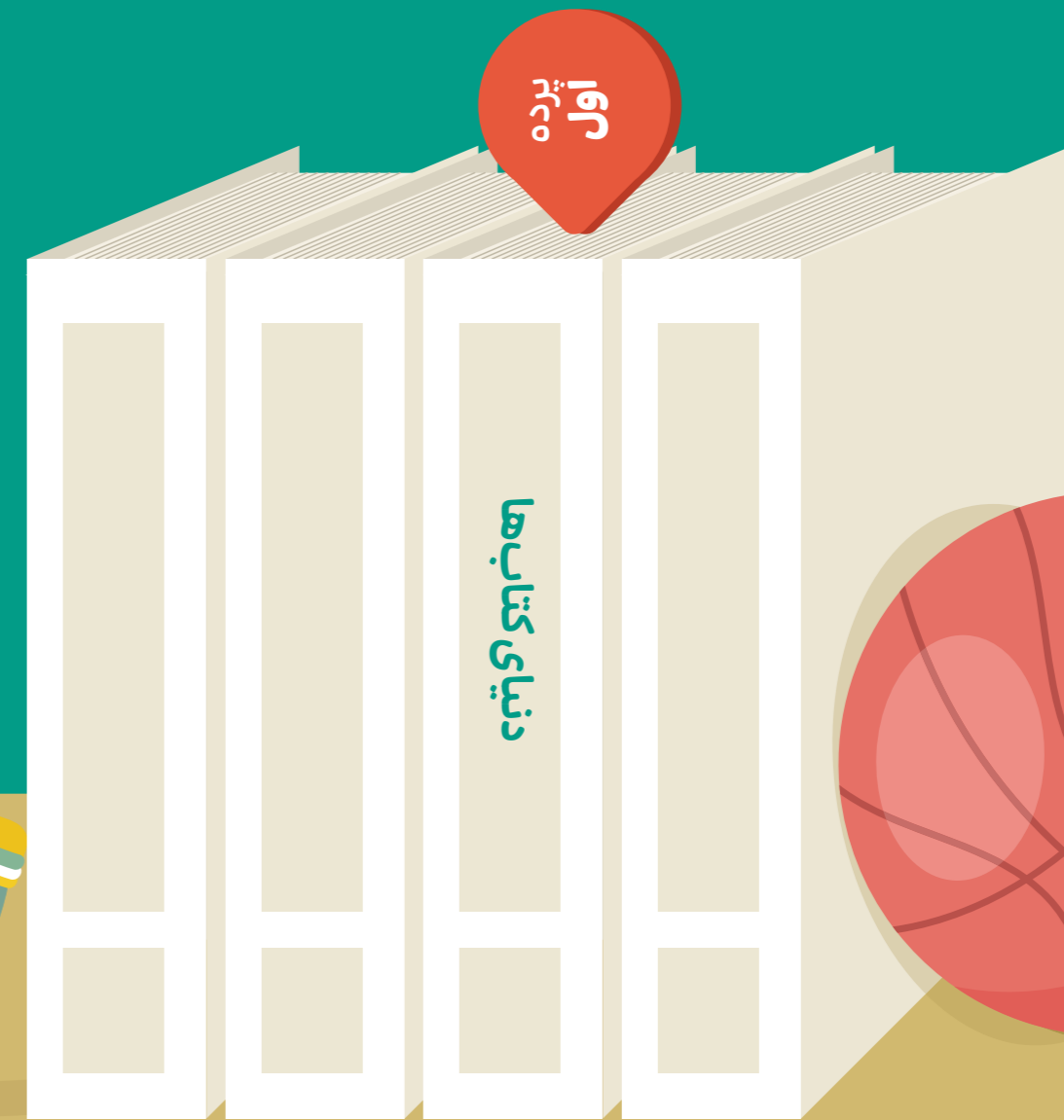
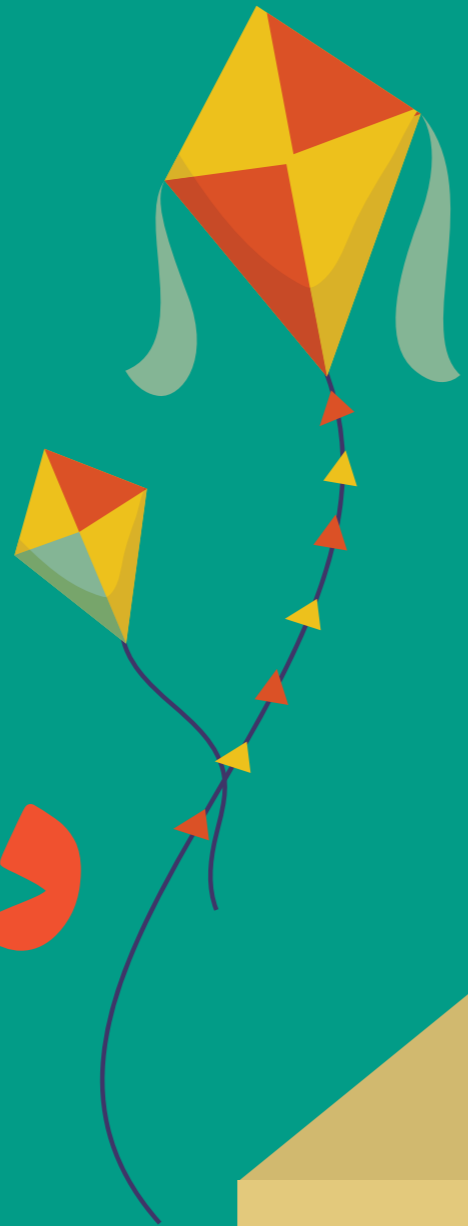
منابع اکثریت قریب به اتفاق داده‌های این گزارش، بانک داده‌های خانه کتاب و ادبیات ایران است. در مواردی که داده‌هایی خارج از این بانک استفاده شده باشد، در همان صفحه ذکر گردیده است.

* نقش‌های دیگر و ترکیبی نیز وجود دارند که در این گزارش به عنوان نقش اصلی پدیدآورندگان لحاظ نشده یا در دل نقش‌های اعلامی قرار گرفته‌اند.

دنیای کتابها

تورقی بر داده‌های کتاب کودک و نوجوان

در این بخش به دنبال چه هستیم؟

سنجه‌های تولید

میزان تولید عناوین و تعداد کتاب‌های چاپ شده

مولفه‌های اقتصادی

بررسی تغییرات ارزش کل کتاب کودک و نوجوان کشور و میانگین قیمت

گستره مخاطبان و رده‌بندی سنی کتاب

بررسی میزان جمعیت کودکان و نوجوان کشور و رده‌بندی کتاب‌های کودک و نوجوان

پراکنش جغرافیایی تولید

بررسی تولید از منظر پراکندگی جغرافیایی و توسعه یافتگی متوازن

حجم زایایی محتوا

حجم تولید محتوای تألیفی در مقایسه با ترجمه‌ای

بررسی موضوعی کتاب‌ها

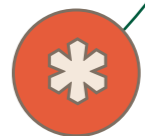
سهم هر موضوع در تعداد عناوین کتاب‌های منتشر شده

کتاب‌های شاخص

فهرست کتاب‌های تولیدی با بیشترین میزان چاپ و شمارگان

در پرده اول، به بررسی کتاب‌های منتشرشده در این ۳۱ سال می‌پردازیم. داده‌ها در هفت شاخه اصلی بررسی شده‌اند که عبارتند از: (۱) سنجه‌های تولید کتاب؛ (۲) مولفه‌های اقتصادی (ارزش اسمی، میانگین قیمت و...) این صنعت؛ (۳) گستره مخاطبان (بررسی جمعیت‌شناختی) و رده‌بندی سنی کتاب‌های آن؛ (۴) پراکنش جغرافیایی و توازن تولید از این منظر؛ (۵) بررسی موضوعی کتاب‌ها؛ (۶) زایایی محتواهای اصیل؛ و (۷) کتاب‌های شاخص براساس سنجه‌های تولید.

۱۷,۶۷۹,۰۱۷,۰۰۰

تعداد صفحات کتاب‌های کودک و نوجوان (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

با فرض خشتی بودن این کتاب‌ها، طول هر کاغذ برابر ۲۱ سانتی‌متر خواهد بود که با کنار هم قرار دادن این کاغذها به این عدد خواهیم رسید:

+۳,۷۱۲,۵۹۳ km

این مسافت تقریباً ۹۳ بار بیشتر از محیط زمین از مدار خط استوا (به اندازه ۴۰,۰۷۵ کیلومتر) است!

این نکته از این‌رو از اهمیت برخوردار است که بدانیم معمولاً تک‌تک صفحات کتاب‌های کودک و نوجوان از صفحه‌آرایی متمایزی برخوردارند و فرایند تولید آن‌ها پیچیده‌تر است.

دور دنیا در ۹۰ دور!

روزی ۱۱ عنوان میانگین تعداد عناوین چاپ اول

در هر سال به طور میانگین بیش از ۳,۹۳۸ عنوان کتاب چاپ اول در حوزه کودک و نوجوان منتشر شده است.

۱۱۸,۱۴۹

مخاطب کودک،
بازار بزرگ!

مجموع عناوین چاپ اول
(۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

تنوع بیشتر با عناوین بیشتر

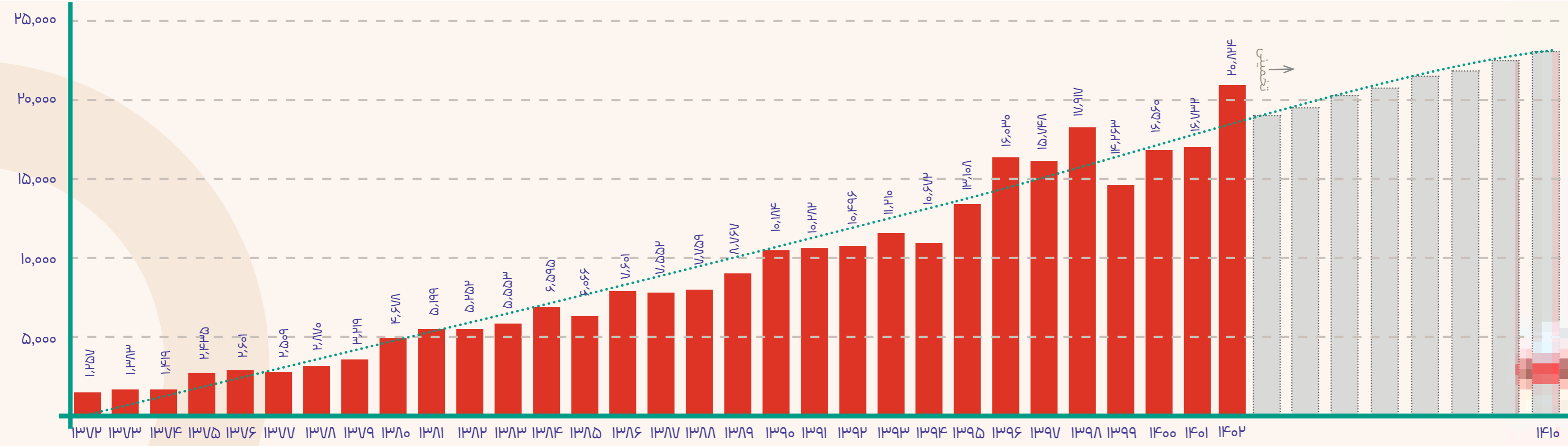
تعداد سالیانه عناوین چاپ اول و مجدد کتاب‌های کودک و نوجوان

عناوین بیشتر یکی از معیارهای تنوع بازار برای مخاطب است. گوناگونی بیشتر در هر سال، نشانگر این است که این بازار از پویایی بالایی برخوردار بوده و این روند، هرساله رو به فزونی دارد. در این نمودار، با استفاده از دوروش آماری، روند تغییرات احتمالی در سال‌های آینده نیز، مشخص شده است.

۱۱٪ میانگین رشد سالیانه تعداد عناوین چاپ اول و مجدد

۱۴٫۵٪

از کل عناوین کتاب‌های کشور در بازه ۳۱ ساله اخیر (۱۳۷۲ - ۱۴۰۲) متعلق به این حوزه است.

یک میلیارد
کتاب زیبا!

۹۷۷,۸۲۶,۶۸۹

مجموع شمارگان کتاب‌های کودکان و نوجوان
(۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

۱۹ برابر منابع کتابخانه‌های عمومی کشور!*

* براساس اطلاعات سامانه یکپارچه مدیریت کتابخانه‌های عمومی در تیرماه ۱۴۰۳، تعداد کل منابع ۵۰,۷۹۰,۲۹۰ نسخه بوده است.

۳۲,۵۹۴,۲۲۳

میانگین سالیانه شمارگان

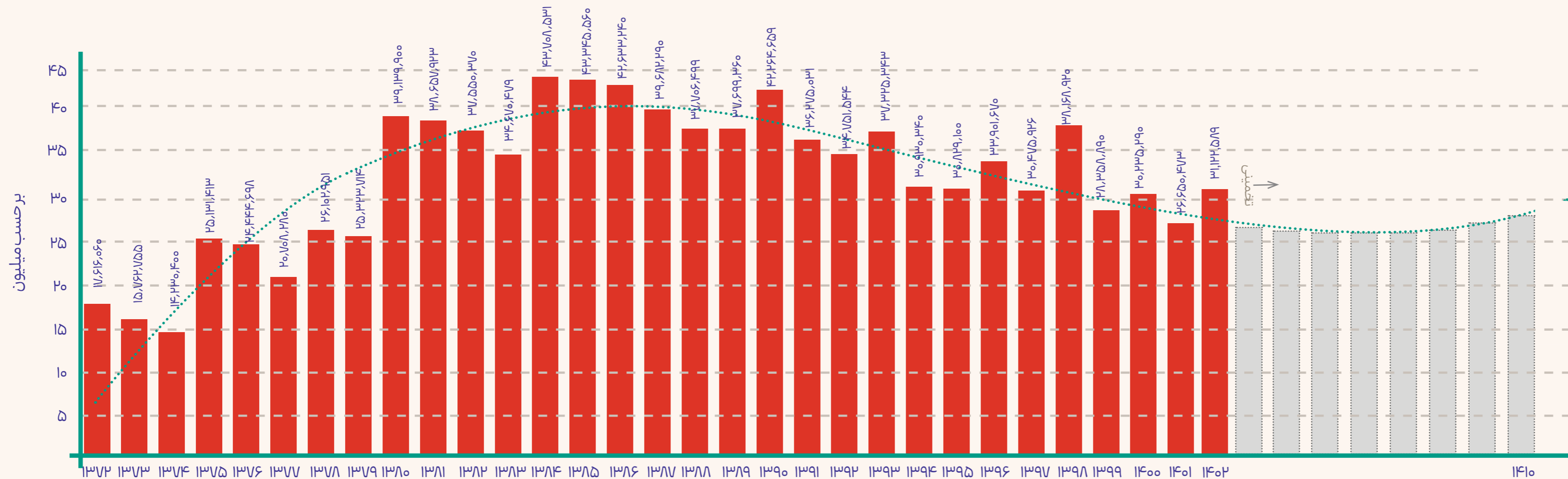
میلیون ها کتاب!

شمارگان سالیانه کتابهای کودک و نوجوان

ناشران براساس نیازهای مخاطبان دست به تولید کتاب می‌زنند. از این رو، افزایش یا کاهش میزان تولید کتاب‌ها می‌تواند تمایل یا عدم تمایل مخاطبان به مطالعه کتاب‌ها، کاهش یا افزایش جمعیت مخاطبان بالقوه و میزان اثرگذاری نهادهای سیاست‌گذار فرهنگی بر مصرف فرهنگی مخاطبان را نشان دهد.

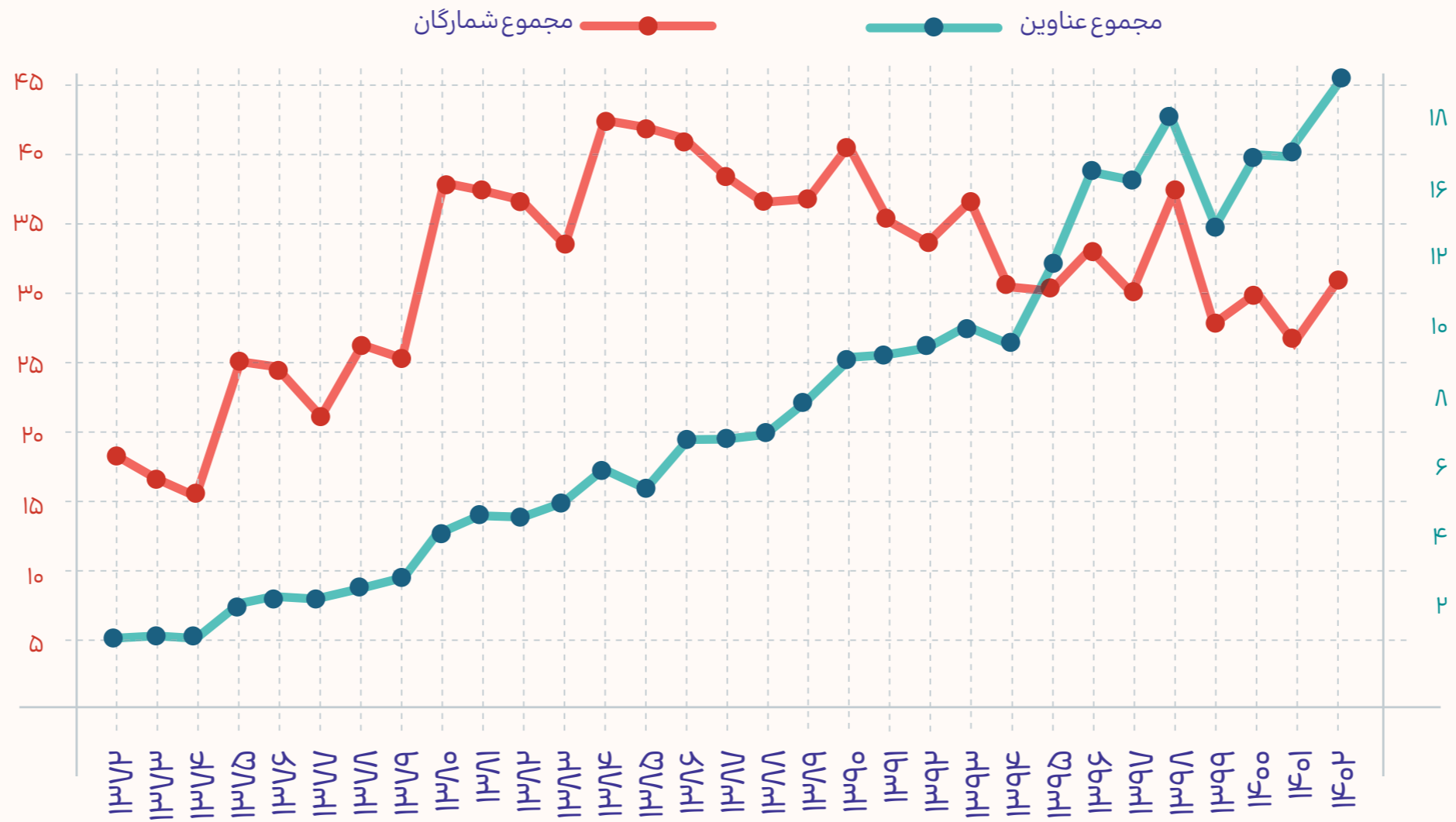
میانگین شمارگان
تولیدی در هر روز
۸۶,۴۵۷

از کل شمارگان کتاب‌های کشور
در بازه ۳۱ ساله اخیر (۱۳۷۲ - ۱۴۰۲)
متعلق به این حوزه است. **۲۴%**

عناوین بیشتر، تعداد کمتر!

(بر حسب هزار)

مقایسه تغییرات نسبت مجموع عناوین به شمارگان

معمای تمایل به شمارگان کمتر!

اگرچه از میانه بازه ۳۱ ساله، مجموع شمارگان سالانه، روندی کاهشی یافته، مجموع عناوین (چاپ اول و تجدید چاپ) همواره روندی صعودی داشته است.

شمارگان کمتر، قیمت بیشتر؟

باتوجه به نوسانات مختلف اقتصادی، چاپ با شمارگان کمتر در نهایت می‌تواند به ضرر مخاطبان تمام شود.

اگرچه این مدل، ریسک ناشر را تا حدی کاهش می‌دهد؛ اما در بلندمدت امکان دارد به کاهش تمایل مشتریان به خرید منجر شود. در چنین شرایطی ناشران باید بین منافع بلندمدت و ریسک کوتاه‌مدت، تعادل برقرار کنند که این نمودار حاکی از تلاش ناشران در جهت این موضوع است.

نزدیک ۶،۰۰۰

میانگین شمارگان هر نوبت چاپ در این ۳۱ سال، ۵،۹۲۵ عدد بوده که مدیون تیراژهای بالا در سال‌های گذشته است.

جمعیت بزرگ کوچکان

۲۴,۶۶۲,۸۰۴

میانگین افراد زیر ۱۸ سال کشور*
(۱۳۷۲ تا ۱۴۰۱)

* براساس تجمیع و میانگین‌گیری از داده‌های سرشماری و تخمین‌های مرکز آمار ایران، یونسکو و بانک داده‌های آزاد ourworldindata.org

چرا صنعت سرگرمی‌های کتاب‌محور در حوزه کودک و نوجوان مهم است؟

**کمک به
رشد شناختی**

کتاب‌های مناسب این حوزه، با معرفی مفاهیم جدید، تحریک تفکر انتقادی و حل مسئله، به رشد شناختی کودکان و نوجوانان کمک می‌کنند.

**ارتقاء
آموزش و
مهارت‌افزایی**

از دیرباز، کتاب‌ها نقش ویژه‌ای در آموزش داشته‌اند. با توجه به گستره روبه‌فزونی علوم و فنون در جهان، این وظیفه بیش از پیش اهمیت پیدا کرده است.

**افزایش
خلاقیت**

با برانگیختن قوه تخیل، تشویق به داستان‌سرایی و نقاشی و خلق فرصت برای کاوش در دنیای جدید به رشد خلاقیت کودکان و نوجوانان کمک می‌کنند.

**بهبود
سلامت ذهن**

این سرگرمی‌ها، سالم‌تر از بسیاری از سرگرمی‌های دیگر هستند و می‌توانند جایگزین مناسب‌تری برای سرگرمی‌های دیجیتال بوده و به سلامت ذهن کودکان و نوجوانان کمک کنند.

**پرورش
اخلاقیات**

ظرفیت بعدی کتاب‌ها آن است که با به تصویر کشیدن شخصیت‌های بافضیلت و ترویج ارزش‌هایی مانند صداقت، عدالت و احترام، به آموزش اخلاقیات به کودکان و نوجوانان کمک می‌کنند.

**تقویت هویت
فرهنگی
و اجتماعی**

کتاب‌ها با به تصویر کشیدن موقعیت‌های مختلف زندگی، آموزش همدلی و درک احساسات دیگران و ارائه راهکارهای فردی و جمعی برای مقابله با مشکلات، به رشد عاطفی و اجتماعی کودکان و نوجوانان کمک می‌کنند. همچنین یکی از مهم‌ترین منابع در تشکیل هویت اجتماعی، آماده‌سازی، شناخت و فراگیری آموزه‌ها، آداب و باورهای جمعی، ملی و... در زمینه‌های مختلف هستند.

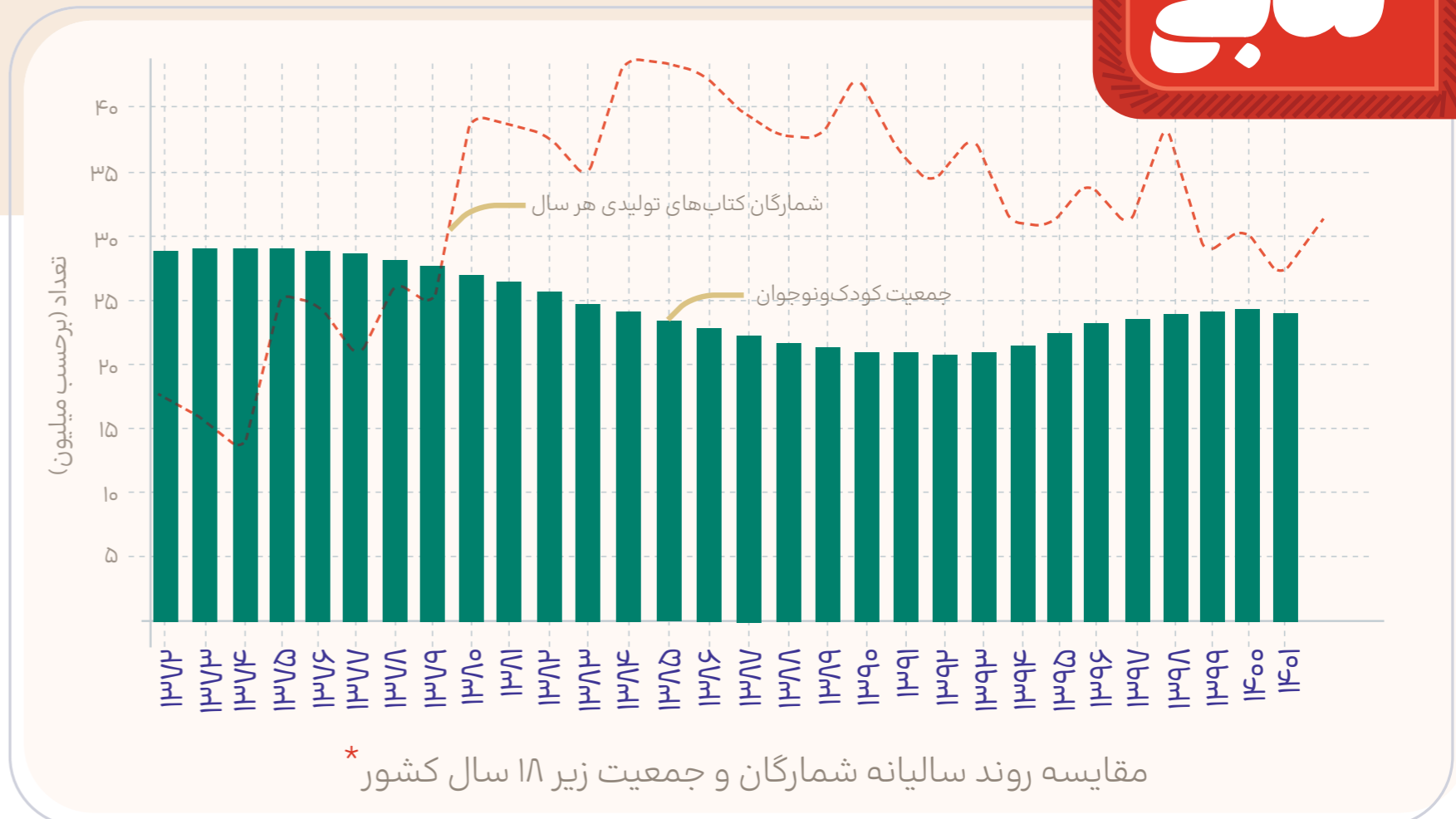

**توسعه
مشاغل خلاق**

یکی از ابعاد مهم این صنعت، توسعه مشاغل و رونق بازار کار است. طیف گسترده‌ای از مشاغل هنری، نویسندگی، بازاریابی، چاپ و... به این سرگرمی‌ها اختصاص دارد.

ایرانی با کودکان کتاب

مقایسه جمعیت کودک و نوجوان و مجموع شمارگان تولید کتاب در هر سال

مقایسه روند سالیانه شمارگان و جمعیت زیر ۱۸ سال کشور*

* این جمعیت، بنابر داده‌های مرکز آمار ایران، یونسکو و سایت ourworldindata.org محاسبه شده است.

۱/۳

سهم سالیانه کتاب برای هر کودک یا نوجوان

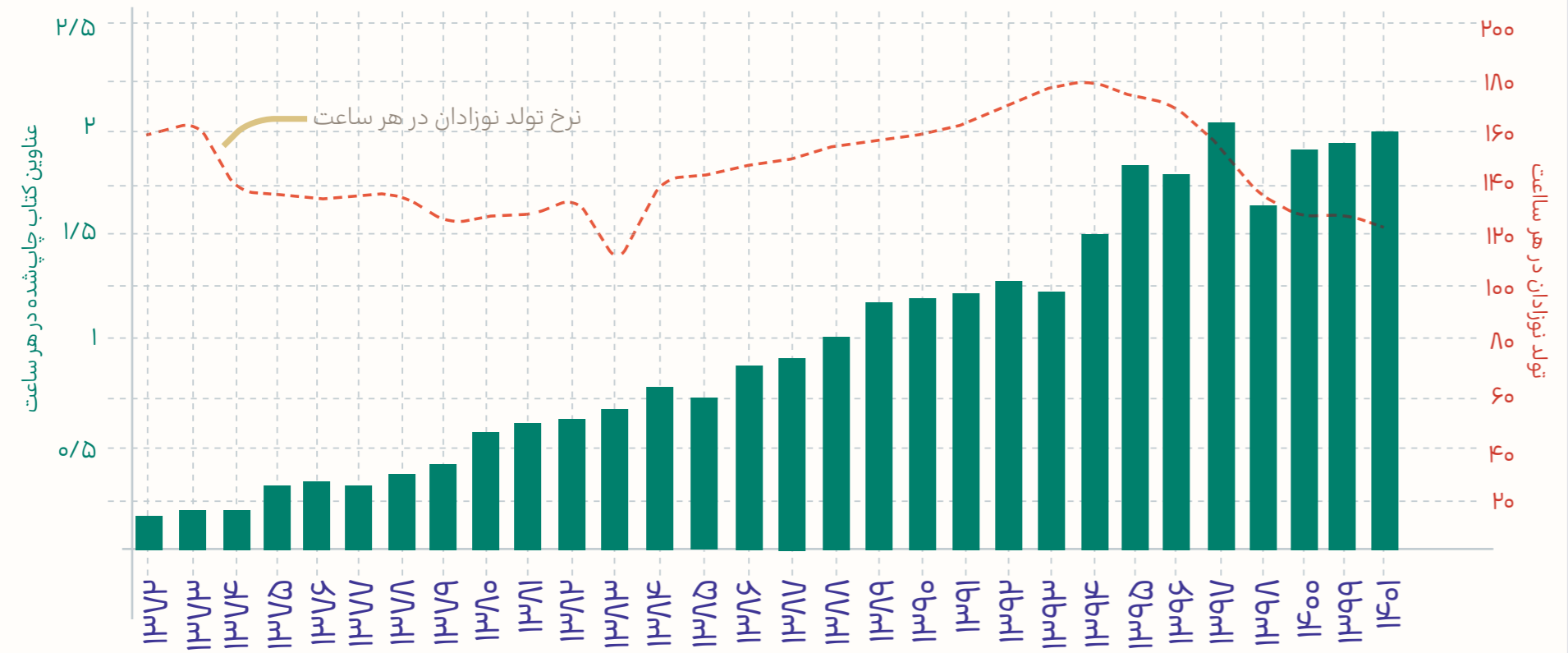
از سال ۱۳۸۰، شاهد سبقت گرفتن مجموع شمارگان کتاب‌های تولیدی از جمعیت کودک و نوجوان در هر سال هستیم. اگر در هر سال به هر کودک یا نوجوان یکی از کتاب‌های منتشرشده در همان سال را اختصاص دهیم، باز هم کتاب‌های زیادی در دسترس خواهد بود.

نسبت‌های طلایی تولد

مقایسه عناوین کتاب‌های چاپ‌شده نسبت به تولد نوزادان در هر ساعت*

علی‌رغم کاهش‌ی شدن روند تولد نوزادان در هر ساعت در سال‌های اخیر، تعداد عناوین (چاپ اول یا مجدد) طی این ۳۰ سال (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۱) روندی افزایشی داشته است. این میزان افزایش، به قدری چشم‌گیر بوده که در سال ۱۴۰۱ در هر ساعت ۲ عنوان کتاب در کشور به چاپ می‌رسد.

* جمعیت بنابر داده‌های مرکز آمار ایران و سازمان ثبت احوال کشور محاسبه شده است.

نسبت نرخ تولد عناوین
به نوزادان در هر ساعت

۱:۱۴۵

طی این ۳۰ سال (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۱)، به صورت میانگین به ازای تولد هر ۱۴۵ نوزاد، یک عنوان کتاب متولد شده است.

۱۳۷۲ ... + ۵۲۰ % ۱۴۰۲ ...

رشد ارزش اسمی کتاب کودک و نوجوان*

* در این آمار، اثر تورم لحاظ شده است.

علیرغم ثبات نسبی جمعیت کودکان و نوجوانان و نیز تمامی مشکلات، فعالان عرصه کتاب کودک توانسته‌اند در مجموع ارزش اسمی این صنعت را **۶ برابر** کنند.

در سودای
رشد!

+۲۸ هزار میلیارد تومان*

ارزش اسمی کتاب‌های کودک و نوجوان (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

* این رقم با لحاظ کردن اثر تورم بر اساس نرخ اعلامی بانک مرکزی محاسبه شده است.

یک سرگرمی پرکشش و پرتولید...

سرهه ۱۰%
از ارزش اسمی

سرهه ۲۴%
از شمارگان کتاب

مجموع ارزش اسمی کتاب‌های کودک و نوجوان تولیدی، ۱۰ درصد از ارزش اسمی کل کتاب‌های چاپی کشور است. این موضوع را می‌توان به تعداد پایین صفحات، قیمت کمتر و مواردی از این دست مرتبط دانست.

از هر ۱۰۰ کتاب تولیدی در کشور، تقریباً ۲۴ کتاب به کودک و نوجوان اختصاص دارد که می‌تواند حاکی از تقاضای بالا در این بازار باشد.

از ۴۶ تا ۸۵ هزار!

تورم با قیمت کتاب چه کرده است؟

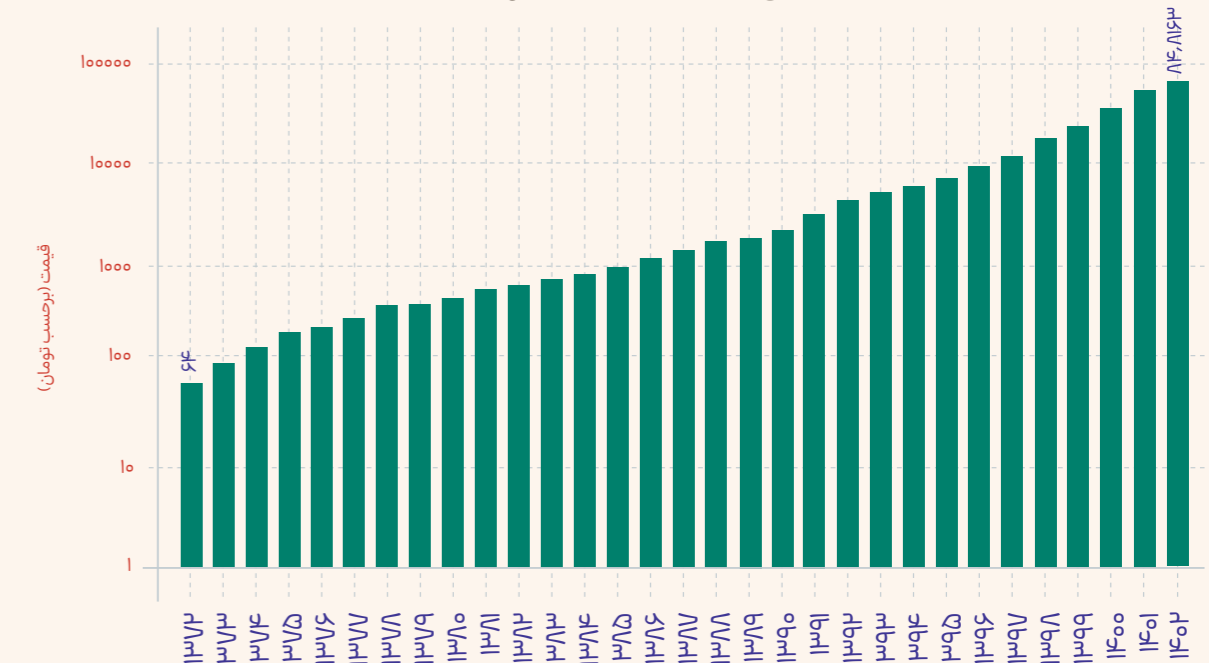
میانگین قیمت سالیانه هر کتاب کودک و نوجوان متأثر از تورم، افزایش چشمگیری داشته است و به تبع هزینه‌های تولیدکننده و مصرف‌کننده به صورت نمایی بالا رفته است. این افزایش قیمت، اثر مستقیم بر سبد مصرفی کالاهای فرهنگی به‌ویژه کتاب دارد. با این حال، نگاهی به میزان تولید کتاب‌ها، نشان می‌دهد که خانواده‌ها همچنان به خرید کتاب برای فرزندان خود ادامه می‌دهند.

آسیب‌پذیرتر از دیگر کتاب‌ها در برابر نوسانات قیمتی

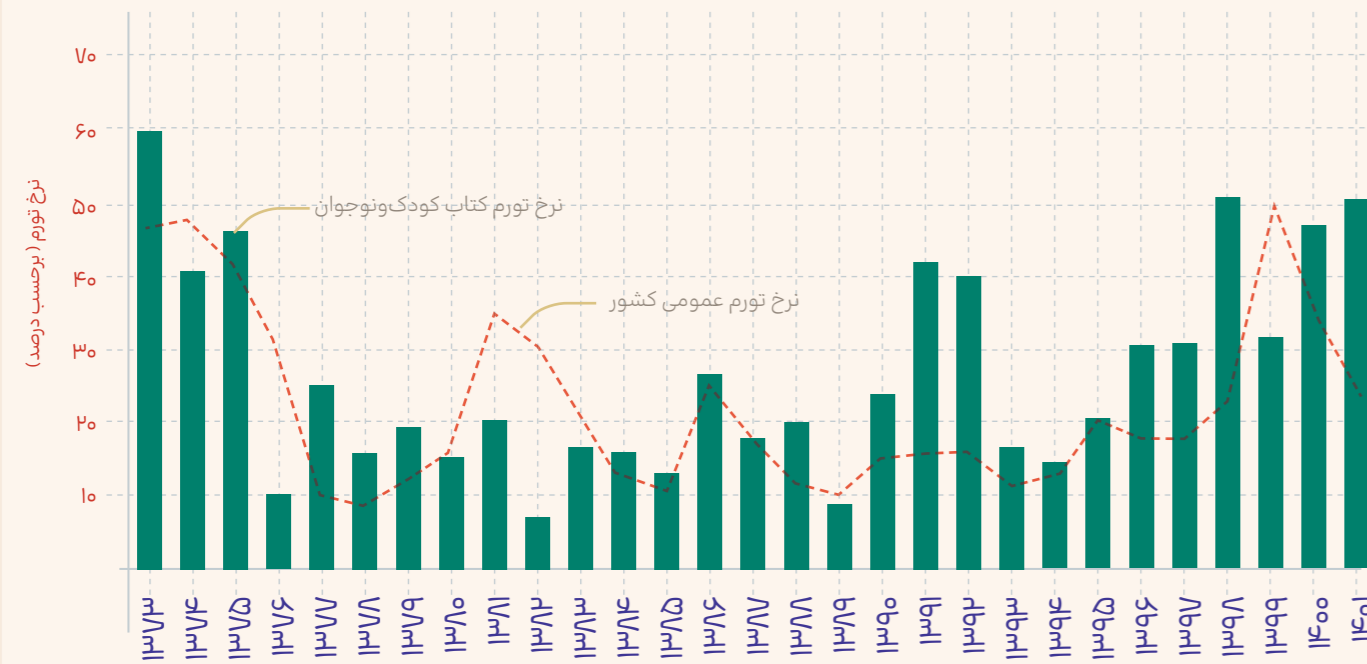
از آنجایی که اغلب کتاب‌های این حوزه، رنگی و تصویرمحورند، نیازمند طراحی، چاپ و شیوه‌های پیچیده‌تر تولید هستند. این تفاوت، می‌تواند نقش مهمی در تغییرات قیمتی خواهد داشته باشد.

میانگین قیمت سالیانه هر جلد کتاب

* توجه! این نمودار برای نمایش بهتر بازه‌های قیمتی به شکل لگاریتمی طراحی شده است.

مقایسه نرخ تورم عمومی کشور با تورم کتاب*

* نرخ تورم براساس آمار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.

هم‌گام با تورم...

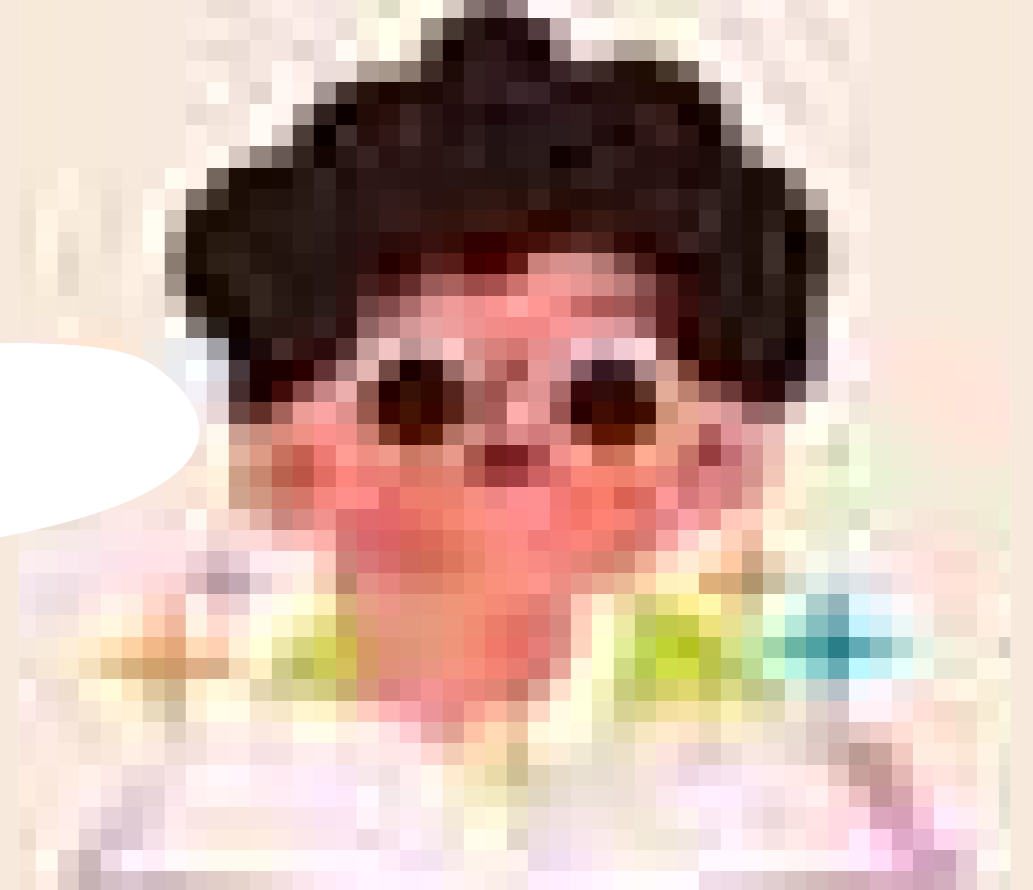
نرخ تورم کتاب کودک و نوجوان با تغییرات تورم کشور تقریباً منطبق است. میانگین نرخ تورم کشور براساس آمار بانک مرکزی از سال ۱۳۷۲ تا سال ۱۴۰۱، حدوداً ۲۳٪ بوده و میانگین این نرخ برای کتاب‌های کودک و نوجوان، ۲۶٪ است.

بر این گونه تا سالیان گشت شصت

۶۳ صفحه

میانگین تعداد صفحات هر کتاب کودک و نوجوان در این ۳۱ سال، ۶۳ صفحه بوده است*.

* این عدد براساس میانگین صفحات عناوین کتاب، بدون لحاظ کردن شمارگان محاسبه شده است.

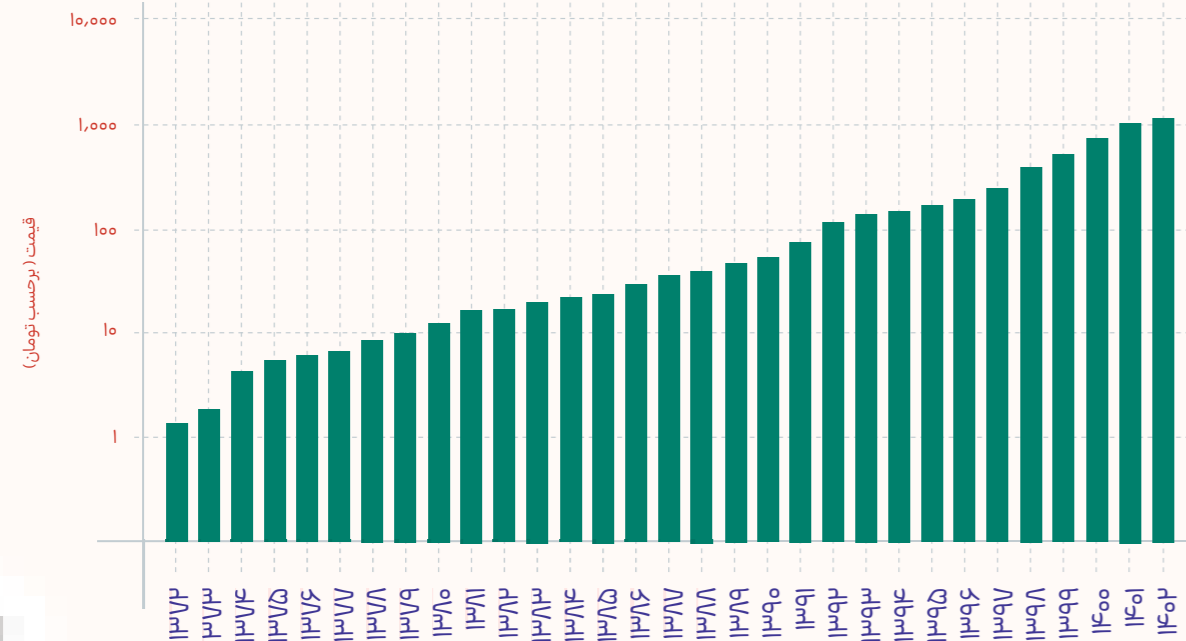

۱,۹۰۰+ تومان

میانگین قیمت هر صفحه کتاب
کودک و نوجوان در سال ۱۴۰۲

هزینه نهایی هر صفحه کتاب کودک تقریباً ۱٫۵ برابر دیگر کتاب‌هاست. این هزینه بیشتر ناشی از صفحه‌آرایی، صفحات رنگی و نوع چاپ این کتاب‌ها (نوع کاغذ و...) است.

تغییرات میانگین قیمت هر صفحه

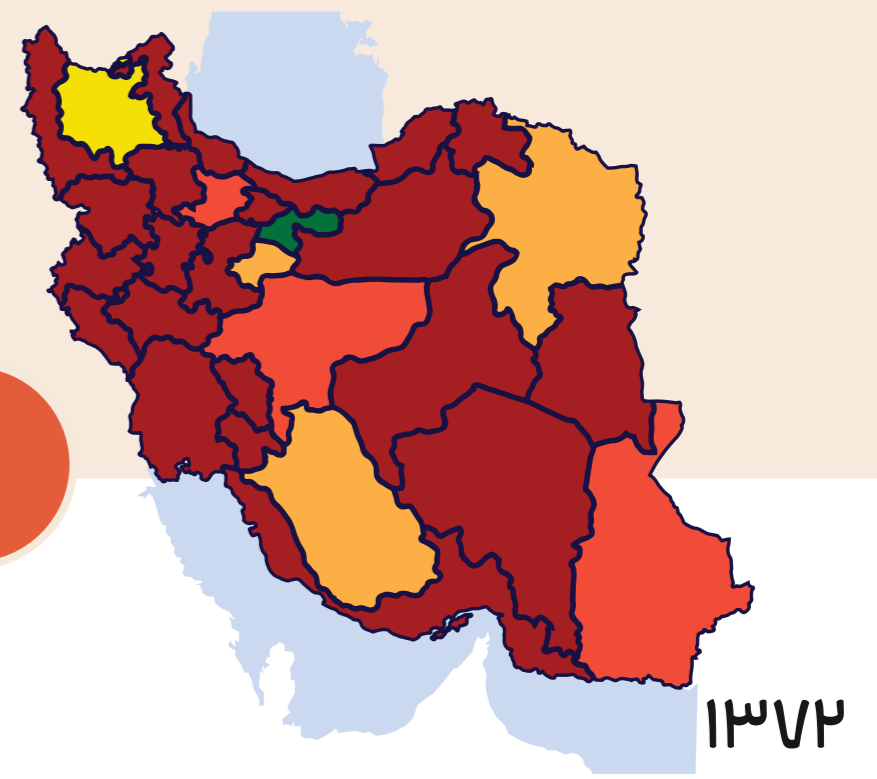

* توجه! این نمودار برای نمایش بهتر بازه‌های قیمتی به شکل لگاریتمی طراحی شده است.

تولید محرکزتر یا...؟

پراکندگی جغرافیایی تولید کتاب چاپ اول کودک و نوجوان

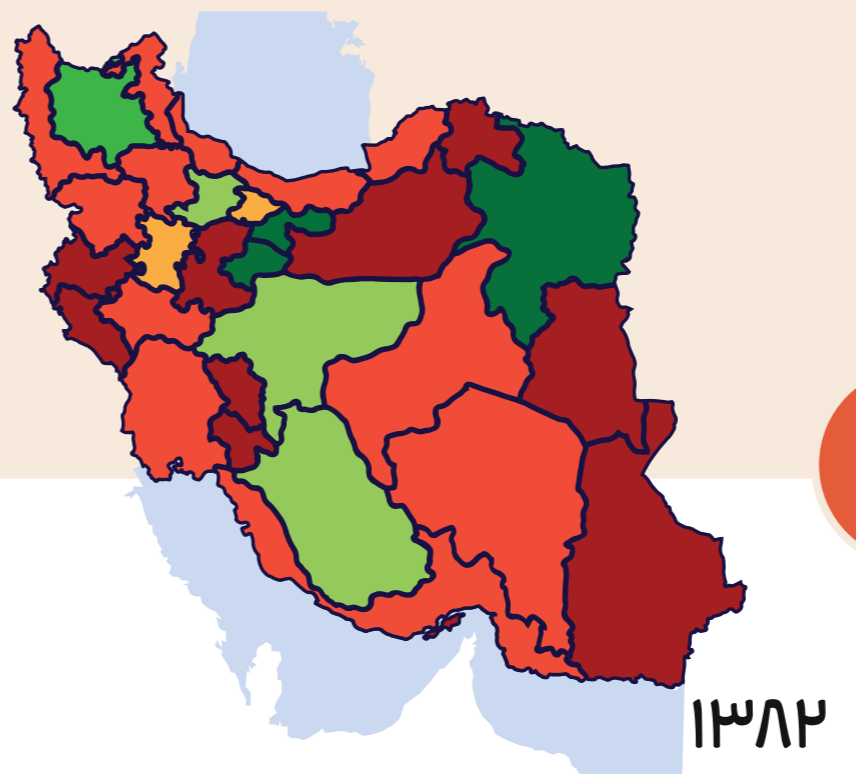
در سال ۱۴۰۱، تمامی استان‌های کشور، کتابی در حوزه کودک و نوجوان منتشر کرده‌اند. این درحالی است که در سال ۱۳۷۲، تنها ۸ استان در این حوزه فعالیت داشته‌اند. اگرچه با رشد استان‌های دیگر، سهم استان تهران در تولید کتاب کمتر شده است، با این حال، همچنان اکثریت تولید مربوط به این استان است. باید اضافه کرد که کیفیت محتواهای تولیدی نیز در این بررسی، مورد ارزیابی قرار نگرفته است.

۸ استان

از ۳۱ استان، کتاب چاپ اول در حوزه کودک و نوجوان داشته‌اند.

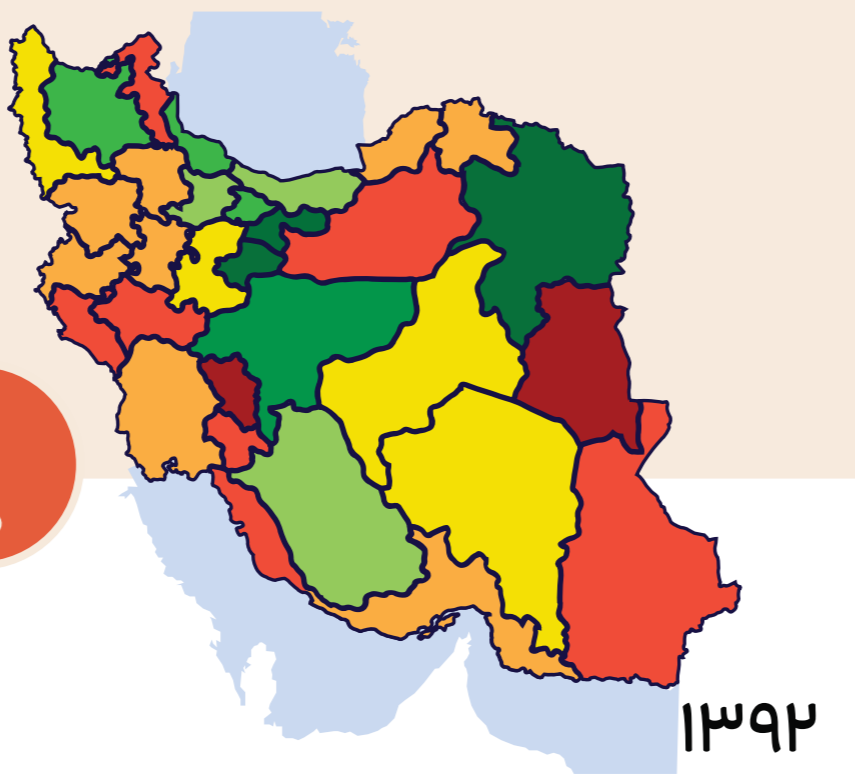
شمارگان کل استان تهران	۹۸%
عناوین چاپ اول استان تهران به سایر استان‌ها	۹۷%

۲۲ استان

از ۳۱ استان، کتاب چاپ اول در حوزه کودک و نوجوان داشته‌اند.

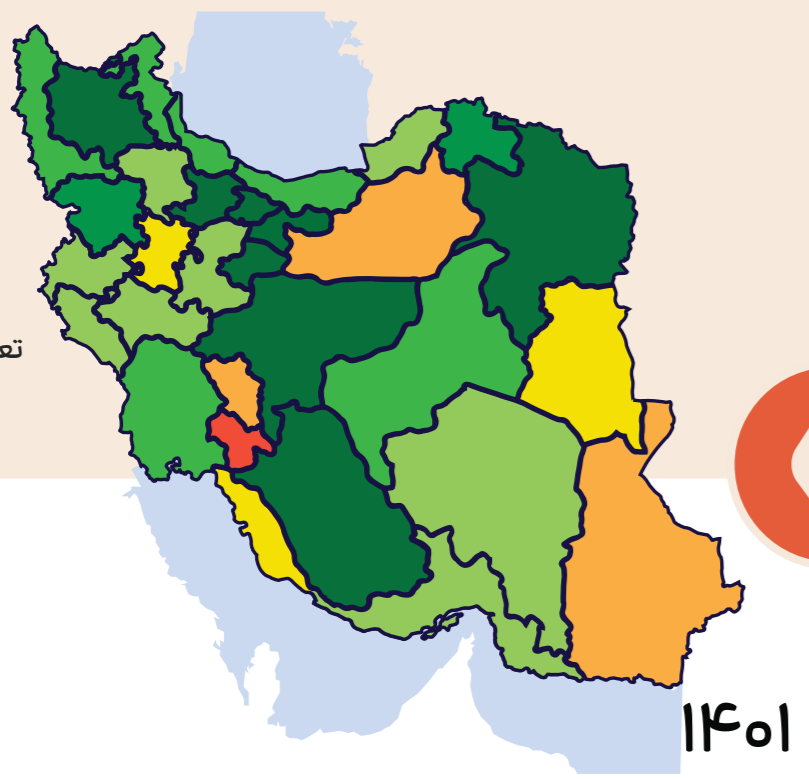
شمارگان کل استان تهران	۸۳%
عناوین چاپ اول استان تهران به سایر استان‌ها	۷۸%

۲۹ استان

از ۳۱ استان، کتاب چاپ اول در حوزه کودک و نوجوان داشته‌اند.

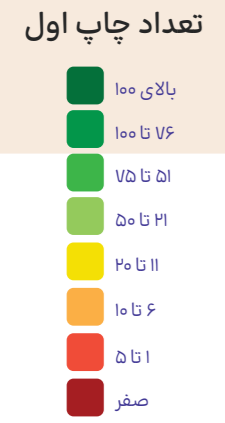
شمارگان کل استان تهران	۷۹%
عناوین چاپ اول استان تهران به سایر استان‌ها	۷۳%

۳۱ استان

از ۳۱ استان، کتاب چاپ اول در حوزه کودک و نوجوان داشته‌اند.

شمارگان کل استان تهران	۷۴%
عناوین چاپ اول استان تهران به سایر استان‌ها	۶۳%

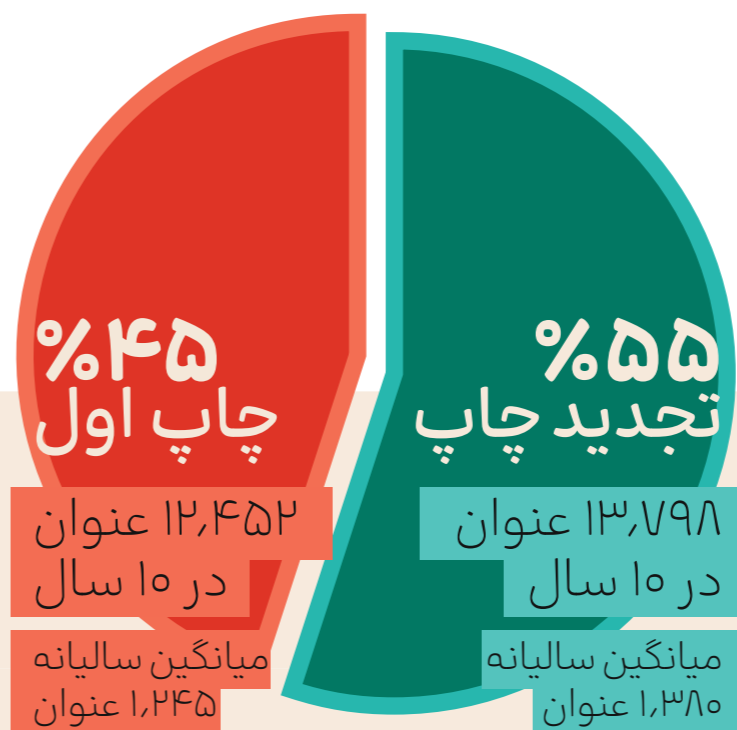

تجدید یا چاپ اول؟ دوروازی یک سکه

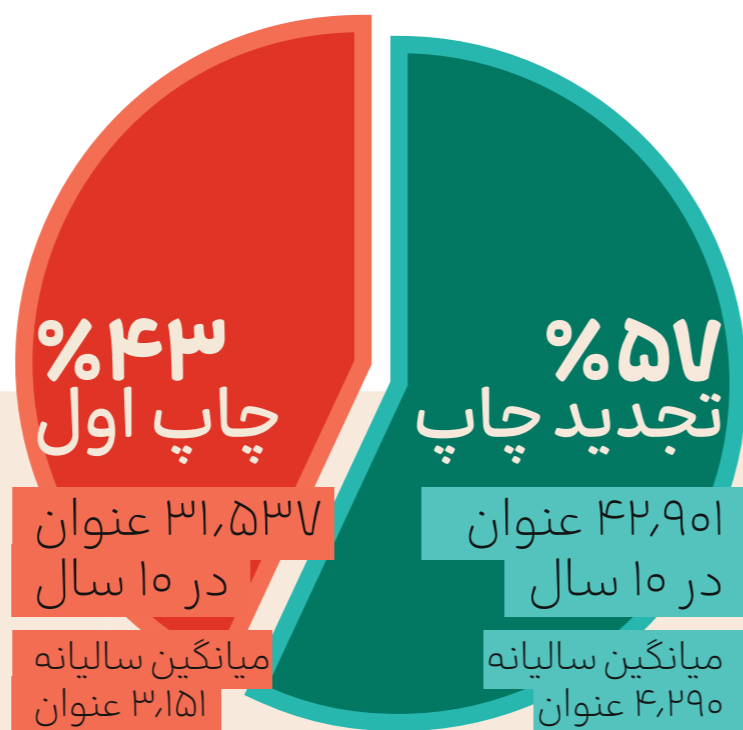
نسبت چاپ اول به تجدید چاپ در حوزه کودک و نوجوان

آنچه از نظر فعالان این عرصه مشهور است آن است که میزان نسبت چاپ اول به تجدید چاپ در حالت بهینه اقتصادی، یک به سه در نظر گرفته می‌شود؛ یعنی هر سه تجدید چاپ، یک چاپ اول. براین اساس می‌توان گفت رفتار برخی ناشران این حوزه از بهره‌وری کافی برخوردار نیست و توجیه اقتصادی کمی دارد.

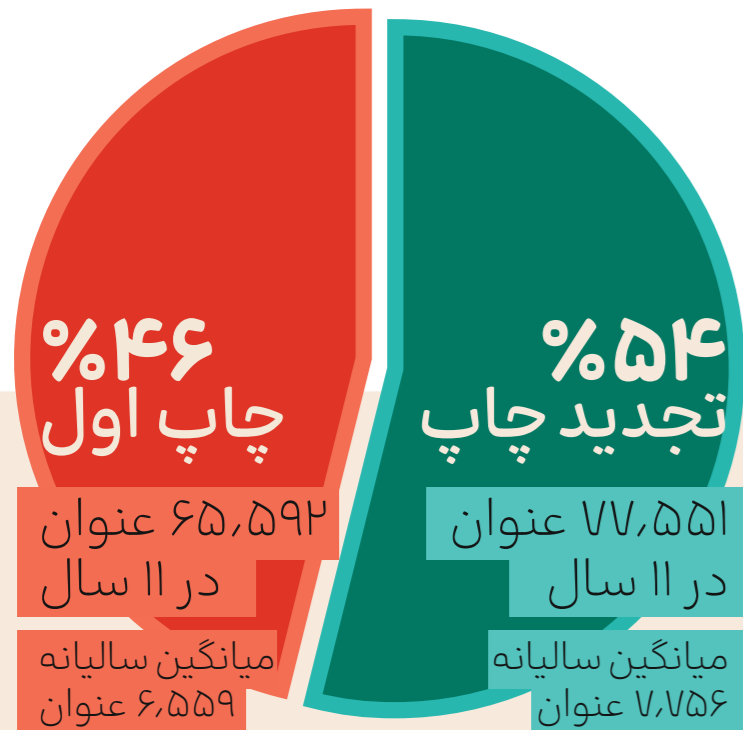
۱۳۷۲ - ۱۳۸۱

۱۳۸۲ - ۱۳۹۱

۱۳۹۲ - ۱۴۰۲

خلاق یا فرآوری؟!*

صنعت کتاب کودک و نوجوان کشور به چه میزان زایایی دارد؟

یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها در هر صنعتی را می‌توان میزان زایایی هر بخش از زنجیره تولید دانست. این موضوع هم از نظر اقتصادی (با ایجاد اشتغال بیشتر) و هم از نظر فرهنگی در حوزه کتاب کودک و نوجوان، اهمیت دوچندان می‌یابد.

از مجموع ۲۶۳,۲۷۴ عنوان کتاب در ۳۱ سال اخیر، ۱۶۳,۹۰۱ عنوان تألیف و ۹۹,۳۷۳ عنوان ترجمه بوده است؛ یعنی

از هر ۵ عنوان، ۳ عنوان تألیفی

از مجموع شمارگان ۹۷۷,۸۲۶,۶۸۹ کتاب در این سال‌ها، ۷۰۴,۰۳۵,۲۱۶ تألیف و ۲۷۳,۷۹۱,۴۷۳ ترجمه بوده است؛ یعنی

از هر ۳ کتاب، ۲ کتاب تألیفی

خورشید رو به طلوع یا غروب؟!*

اگرچه از نظر عنوان و حجم تولید در مجموع این ۳۱ سال، سهم کتاب‌های تألیف بیشتر از کتاب‌های ترجمه بوده است؛ با این حال این روند چند سالی است با شیبی آهسته رو به تغییر بوده که می‌تواند زنگ هشدار برای ضرورت تربیت بیشتر نیروهای خلاق در این عرصه باشد.

خلق یا فرآوری؟! *

روند سالیانه نسبت
تألیف به ترجمه کتاب
کودک و نوجوان
(۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

براساس عناوین چاپ اول

براساس شمارگان کل

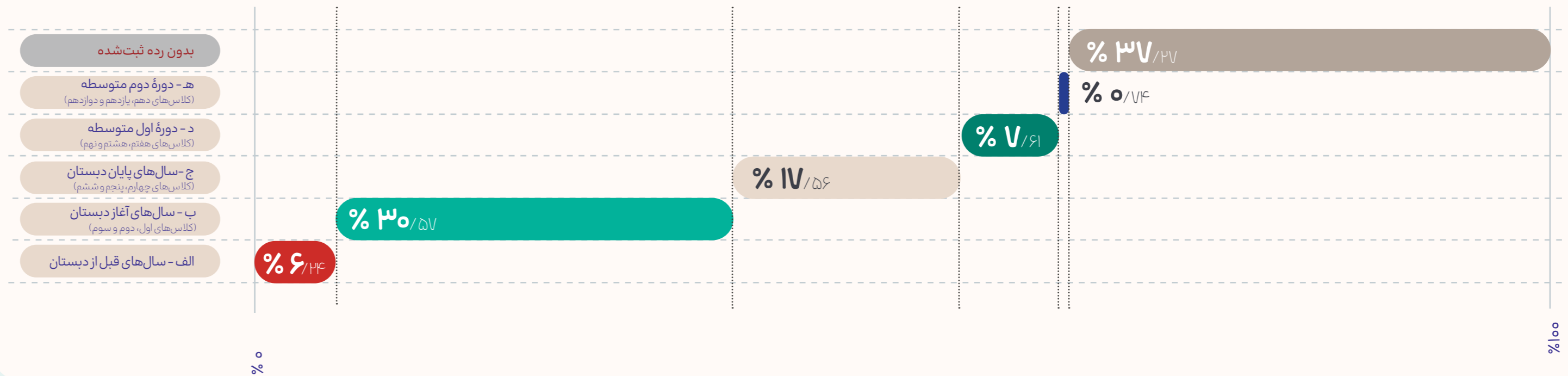

هر سنی که باشی کتاب داری؟!

نسبت عناوین هر رده سنی

از آنجایی که علایق و نیازهای کودکان و نوجوانان در سنین مختلف، یکسان نیست؛ نیازمند دسته‌بندی دقیق‌تری از کتاب‌ها هستی—م. براساس پر استفاده‌ترین رده‌بندی کتاب‌های کودک و نوجوان کشور، ۵ رده سنی از ابتدای تولد تا انتهای متوسطه در نظر گرفته شده است.

بازار داغ بی‌رده‌ها!

تعداد زیادی از عناوین در هر سال به عناوین بدون رده اختصاص دارد. این موضوع، انتخاب کتاب مناسب برای والدین و مربیان را سخت کرده و علاوه بر پیامدهای اقتصادی مانند انصراف از خرید و هدر رفتن منابع صرف‌شده، استفاده کتاب نامتناسب با سن، آسیب‌های جدی برای کودکان و نوجوان به همراه دارد.

توجه کم به رده‌های سنی پیش از دبستان و سال‌های نوجوانی

یکی از موضوعات برجسته، پایین بودن درصد عناوین کتاب‌های نوزادی تا پیش از دبستان و نیز نوجوانی است. تا پیش از دبستان، از آنجایی که کودکان توانایی خواندن مستقل را ندارند؛ کم بودن محتوا، مصرف دیگر سرگرمی‌ها را افزایش خواهد داد. افزون بر این گروه، نوجوانان، در حال آمادگی برای ورود به اجتماع، بازار کار و هویت اجتماعی خود هستند و از سوی دیگر سرمایه‌های آینده کشور به‌شمار می‌روند؛ به طور مشخص، کمتر از یک درصد میانگین عناوین را به خود اختصاص داده‌اند. البته با توجه به کم‌رنگ بودن مرز نوجوانی و بزرگسالی، می‌توان این فرضیه را مطرح کرد که بخش زیادی از کتاب‌های بی‌رده می‌تواند برای مخاطب نوجوان باشد.

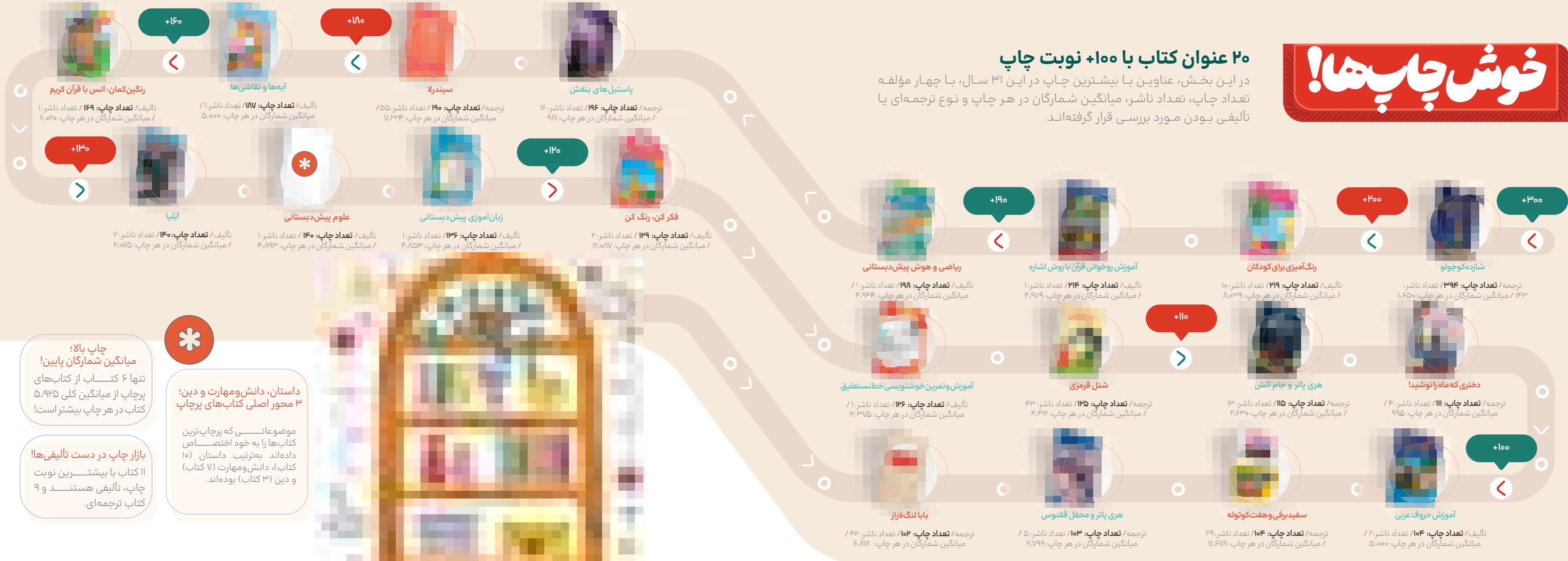

خوش چاپ‌ها!

۲۰ عنوان کتاب با ۱۰۰+ نوبت چاپ

در این بخش، عناوین با بیشترین چاپ در این ۳۱ سال، با چهار مؤلفه تعداد چاپ، تعداد ناشر، میانگین شمارگان در هر چاپ و نوع ترجمه‌ای یا تألیفی بودن مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

داستان، دانش و مهارت و دین؛ ۳ محور اصلی کتاب‌های پرچاپ

موضوعاتی که پرچاپ‌ترین کتاب‌ها را به خود اختصاص داده‌اند به ترتیب داستان (۱۰ کتاب)، دانش و مهارت (۷ کتاب) و دین (۳ کتاب) بوده‌اند.

چاپ بالا؛ میانگین شمارگان پایین!

تنها ۶ کتاب از کتاب‌های پرچاپ از میانگین کلی ۵,۹۲۵ کتاب در هر چاپ بیشتر است!

بازار چاپ در دست تألیفی‌ها!

۱۱ کتاب با بیشترین نوبت چاپ، تألیفی هستند و ۹ کتاب ترجمه‌ای.

پُر شمارها!

۲۰ عنوان کتاب با شمارگان +۶۵۰,۰۰۰ نسخه

اصلی‌ترین شاخص قابل‌سنجش برای ارزیابی موفقیت یک کتاب در بازار را شمارگان آن تشکیل می‌دهد؛ هر چه شمارگان بیشتر احتمالاً تقاضا بیشتر. با این حال، عوامل دیگری چون تعداد سال‌های چاپ کتاب نیز در این ارزیابی اثرگذار خواهد بود.

کتاب پُرچاپ لزوماً پُرشمارگان نیست!
 برخی از عناوین با تعداد چاپ بالا، جایی در فهرست کتاب‌های با شمارگان بالا ندارند. یکی از این دلایل، پایین آوردن ریسک هزینه‌ها به‌خصوص در بین ناشران خصوصی است.

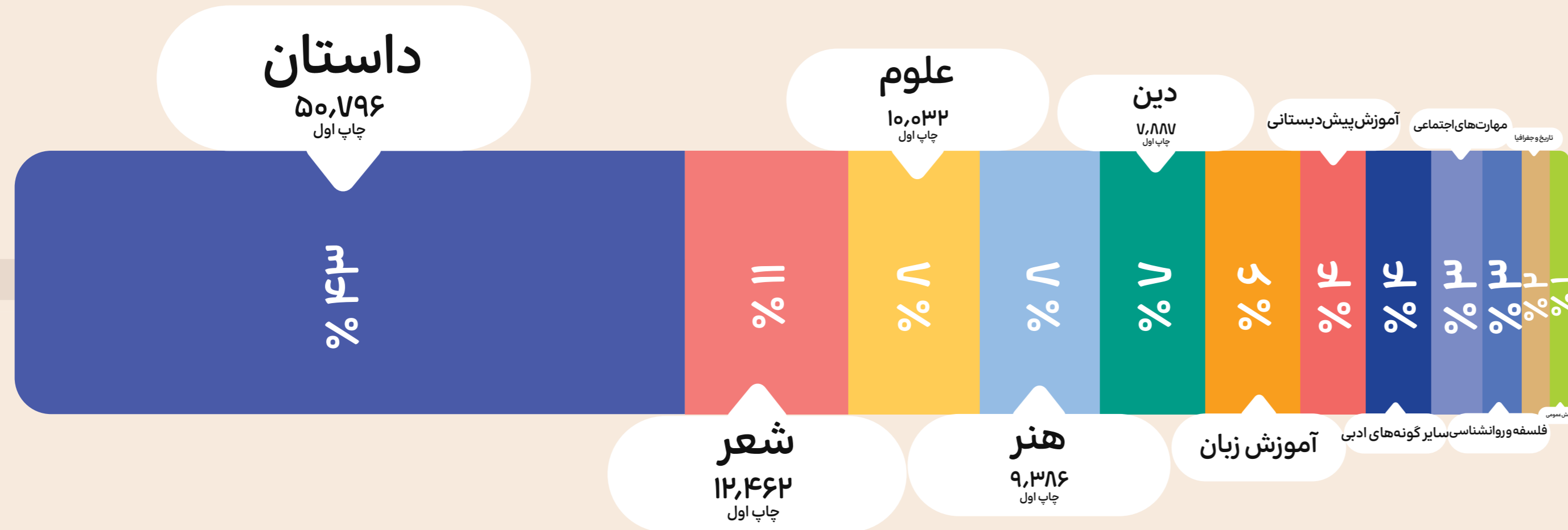
کتاب‌های میلیونی انگشت‌شمار!
 بازار کتاب کودک‌ونوجوان ایران، در طول ۳۱ سال گذشته، تنها ۸ کتاب با مجموع شمارگان بیش از ۱ میلیون نسخه دارد؛ یعنی کمتر از انگشتان دستان یک فرد!

پرچم تألیفی بالاست؟!*
 ۱۵ کتاب از ۲۰ عنوان پرشمارگان کتاب کودک‌ونوجوان ایران، تألیفی هستند. با این حال باید به این نکته توجه کرد که اکثر این کتاب‌ها با موضوع هنر و رنگ‌آمیزی است.

عناصر دوازده‌گانه

رده‌بندی موضوعی کتاب‌های کودک و نوجوان بر اساس عناوین چاپ اول

توجه به موضوع‌ها و تنوع عناوین آن برای تمامی ذی‌نفعان بازار از اهمیت بالایی برخوردار است؛ سیاست‌گذار می‌تواند با رصد این تنوع، ناترازی برخی موضوعات ضروری اما کم‌توجه را شناسایی کرده و برای رفع این ناترازی برنامه‌ریزی کند؛ ناشران و پدیدآورندگان نیز می‌توانند از موضوعات داغ و مورد استقبال در کنار موضوعات بکر آگاهی پیدا کنند.

۸ کتاب از ۱۰ کتاب در این حوزه متعلق به پنج گروه اول

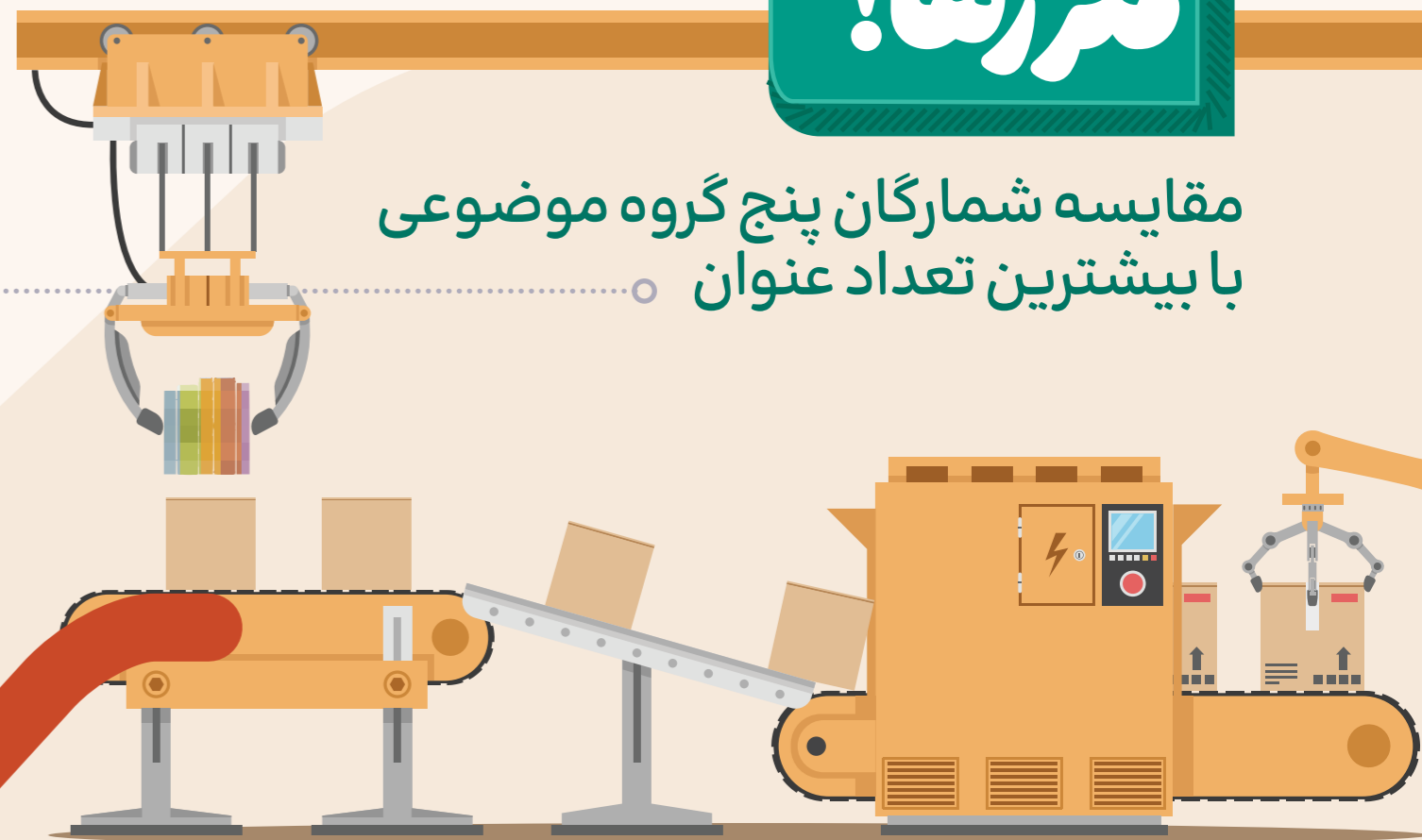
ادبیات، شعر، علوم، هنر و دین، ۷۷ درصد از کل عناوین را تشکیل می‌دهند.

داستان گره‌خوردن کتاب و ادبیات!

ادبیات (داستان و شعر) بیش از ۵۰ درصد میانگین عناوین را به خود اختصاص داده است و از این حیث، با اختلاف زیاد جایگاه اول را دارد.

مکتررها!

مقایسه شمارگان پنج گروه موضوعی
با بیشترین تعداد عنوان

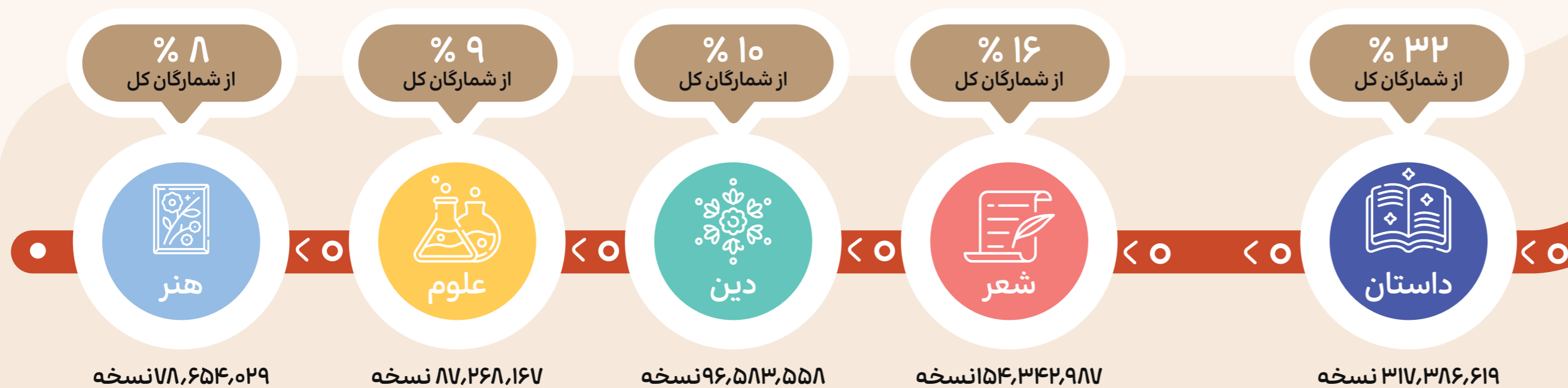

۳ کتاب از ۴ کتاب چاپی!

در طول این ۳۱ سال، ۷۵٪ درصد از مجموع شمارگان کتاب‌های چاپ‌شده در این پنج موضوع جای دارند و هفت موضوع دیگر، تنها ۲۵ درصد را به خود اختصاص داده‌اند؛ یعنی ۳ کتاب از ۴ کتاب چاپ‌شده مربوط به یکی از این پنج حوزه است!

نصفش مال ماست!

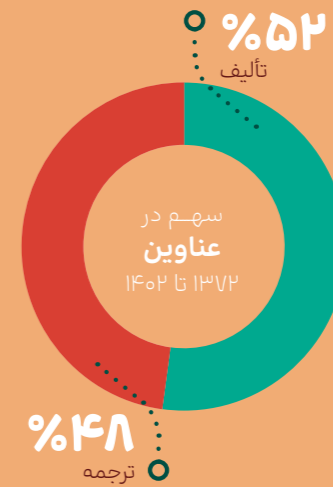
تقریباً نیمی از کتاب‌های چاپ‌شده (۴۸ درصد) متعلق به ادبیات (داستان و شعر) است. به‌طور دقیق‌تر، ۴۷۱،۷۲۹،۶۰۶ نسخه از کتاب‌ها در این ۳۱ سال با این موضوع چاپ شده‌اند.

ظرف با فرآوری در رده‌های موضوعی

نسبت خلق و فرآوری در پنج گروه موضوعی با بیشترین عناوین چگونه است؟

داستان

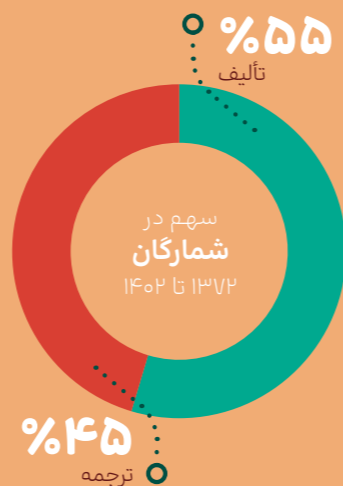
در طول ۳۱ سال گذشته، کتاب‌های تألیفی در حوزه داستان ۲۷،۱۵۷ عنوان با شمارگان ۱۷۵،۹۰۹،۴۸۲ بوده در حالی که این ارقام برای کتاب‌های ترجمه‌ای، ۲۴،۹۲۱ عنوان با ۱۴۱،۴۷۷،۱۳۷ نسخه بوده است.

در حوزه شعر، کتاب‌های تألیفی ۱۴،۱۳۲ عنوان با شمارگان ۱۵۱،۶۰۸،۸۸۷ نسخه منتشر شده‌اند. در حالی که این ارقام برای کتاب‌های ترجمه‌ای، ۴۳۰ عنوان با ۲،۷۳۴،۱۰۰ نسخه بوده است.

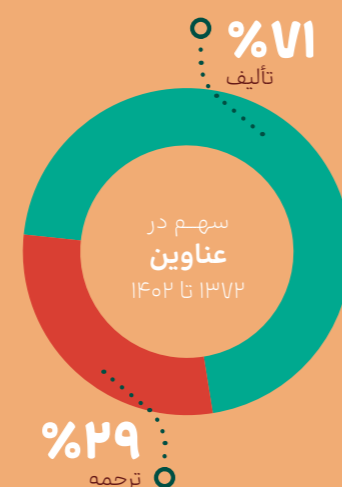
شعر

علوم

طبق داده‌های موجود، ۵،۳۸۴ عنوان کتاب تألیفی در حوزه علوم با شمارگان ۴۷،۶۶۷،۰۰۹ نسخه منتشر شده است. از سوی دیگر، کتاب‌های ترجمه‌ای این حوزه برابر با ۶،۲۴۱ عنوان و شمارگان ۳۹،۶۰۱،۱۵۸ نسخه است.

تعداد عناوین کتاب‌های تألیفی با موضوع هنر، ۷،۵۹۳ و شمارگان آن ۶۳،۶۲۵،۲۷۴ بوده است. کتاب‌های ترجمه‌ای این موضوع نیز، ۳،۱۳۱ عنوان با ۱۵،۰۲۸،۷۵۵ نسخه بوده است.

هنر

دین

در طول این ۳۱ سال، ۷،۷۶۲ عنوان کتاب تألیفی و شمارگان ۸۹،۶۴۰،۹۰۸ نسخه با موضوع دین به چاپ رسیده است. این اعداد برای کتاب‌های ترجمه‌ای برابر است با ۹۰۹ عنوان و ۶،۹۴۲،۶۵۰ نسخه.

داستان‌های شماره یک

پر شمارگان‌ترین کتاب‌ها با موضوع داستان

 پینوکیو ترجمه / نوبت چاپ: ۲۰۳ / تعداد ناشر: ۸۳ / شمارگان کل: ۱,۰۸۶,۰۵۰	 آلیس در سرزمین عجایب ترجمه / نوبت چاپ: ۱۹۴ / تعداد ناشر: ۷۸ / شمارگان کل: ۱,۰۸۵,۰۰۰	 داستان‌هایی از مثنوی تألیف / نوبت چاپ: ۱ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۱,۰۰۰,۰۰۰	 هایدی ترجمه / نوبت چاپ: ۱۴۰ / تعداد ناشر: ۴۷ / شمارگان کل: ۷۹۶,۷۵۰	 جوجه اردک زشت ترجمه / نوبت چاپ: ۱۹۳ / تعداد ناشر: ۸۱ / شمارگان کل: ۷۶۵,۰۶۰
 شیرشاه ترجمه / نوبت چاپ: ۵۴ / تعداد ناشر: ۲۴ / شمارگان کل: ۵۰۸,۶۵۰	 گربه چکمه پوش ترجمه / نوبت چاپ: ۸۸ / تعداد ناشر: ۲۷ / شمارگان کل: ۵۳۵,۲۰۰	 شازده کوچولو ترجمه / نوبت چاپ: ۳۹۴ / تعداد ناشر: ۱۴۳ / شمارگان کل: ۶۵۰,۲۱۵	 جادوگر شهر آرزو ترجمه / نوبت چاپ: ۱۲۵ / تعداد ناشر: ۵۴ / شمارگان کل: ۷۲۸,۴۸۵	 بابا لنگ دراز ترجمه / نوبت چاپ: ۱۲۵ / تعداد ناشر: ۵۴ / شمارگان کل: ۷۲۸,۴۸۵
 دخترک کبریت فروش ترجمه / نوبت چاپ: ۲۴ / تعداد ناشر: ۲ / شمارگان کل: ۵۰۷,۷۵۰	 طوطی و کیسه شکر تألیف / نوبت چاپ: ۱۶ / تعداد ناشر: ۲ / شمارگان کل: ۴۵۰,۰۰۰	 مجموعه قصه‌های شب ترجمه / نوبت چاپ: ۱۴ / تعداد ناشر: ۳ / شمارگان کل: ۴۳۷,۰۰۰	 رنگ آمیزی و قصه تألیف / نوبت چاپ: ۲۲ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۴۱۵,۰۰۰	 گربه‌های اشرافی ترجمه / نوبت چاپ: ۸۲ / تعداد ناشر: ۲۰ / شمارگان کل: ۴۰۸,۶۰۰

پر شمارگان‌ترین کتاب‌های این موضوع به تفکیک تألیف و ترجمه

 داستان‌هایی از مثنوی تعداد ناشر: ۱ / نوبت چاپ: ۱ / شمارگان کل: ۱,۰۰۰,۰۰۰	 طوطی و کیسه شکر تعداد ناشر: ۲ / نوبت چاپ: ۱۶ / شمارگان کل: ۴۵۰,۰۰۰
 قصه‌های مادربزرگ تعداد ناشر: ۱۵ / نوبت چاپ: ۶۵ / شمارگان کل: ۳۸۸,۸۰۰	 رنگ آمیزی و قصه تعداد ناشر: ۱ / نوبت چاپ: ۲۲ / شمارگان کل: ۴۱۵,۰۰۰
 پدر، عشق و پسر تعداد ناشر: ۲ / نوبت چاپ: ۶۹ / شمارگان کل: ۳۶۲,۰۰۰	 گزیده‌ای از قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب تعداد ناشر: ۱ / نوبت چاپ: ۸۸ / شمارگان کل: ۳۴۴,۰۰۰
 داستان‌های شیرین ایرانی تعداد ناشر: ۴ / نوبت چاپ: ۹۰ / شمارگان کل: ۳۰۰,۳۰۰	 پسری که گم شد تعداد ناشر: ۱ / نوبت چاپ: ۲ / شمارگان کل: ۳۰۵,۰۰۰
 نمکی و خاله پا کوتاه تعداد ناشر: ۱ / نوبت چاپ: ۱ / شمارگان کل: ۳۰۰,۰۰۰	 آی قصه قصه قصه تعداد ناشر: ۱ / نوبت چاپ: ۳۹ / شمارگان کل: ۲۹۶,۰۰۰

 پینوکیو تعداد ناشر: ۷۰ / نوبت چاپ: ۱۷۱ / شمارگان کل: ۱,۰۰۴,۷۵۰	 آلیس در سرزمین عجایب تعداد ناشر: ۷۲ / نوبت چاپ: ۱۸۰ / شمارگان کل: ۱,۰۲۴,۰۰۰
 هایدی تعداد ناشر: ۲۴ / نوبت چاپ: ۱۲۴ / شمارگان کل: ۷۰۱,۷۵۰	 جادوگر شهر آرزو تعداد ناشر: ۲۴ / نوبت چاپ: ۸۷ / شمارگان کل: ۶۵۲,۲۰۰
 جوجه اردک زشت تعداد ناشر: ۶۷ / نوبت چاپ: ۱۶۲ / شمارگان کل: ۶۴۱,۹۶۰	 شازده کوچولو تعداد ناشر: ۱۴۳ / نوبت چاپ: ۳۹۴ / شمارگان کل: ۶۵۰,۲۱۵
 گربه چکمه پوش تعداد ناشر: ۲۳ / نوبت چاپ: ۸۴ / شمارگان کل: ۵۲۶,۶۰۰	 دخترک کبریت فروش تعداد ناشر: ۱ / نوبت چاپ: ۲۳ / شمارگان کل: ۵۰۲,۷۵۰
 مجموعه قصه‌های شب تعداد ناشر: ۲ / نوبت چاپ: ۱۱ / شمارگان کل: ۴۲۷,۰۰۰	 شیرشاه تعداد ناشر: ۲۳ / نوبت چاپ: ۵۰ / شمارگان کل: ۴۸۰,۶۵۰

شعرهای صدر جدولی

پر شمارگان ترین کتاب ها با موضوع شعر

 <p>رنگین کمان: انس با قرآن کریم تألیف / نوبت چاپ: ۲۰۳ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۱,۰۱۷,۳۰۰</p>	 <p>رنگ آمیزی با شعر و آموزش الفبای فارسی تألیف / نوبت چاپ: ۱۲ / تعداد ناشر: ۲ / شمارگان کل: ۹۹۷,۰۰۰</p>	 <p>حسنى نگو به دسته گل تألیف / نوبت چاپ: ۳۴ / تعداد ناشر: ۴ / شمارگان کل: ۹۸۱,۰۰۰</p>	 <p>لذت نقاشی تألیف / نوبت چاپ: ۴۴ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۴۸۵,۵۰۰</p>	 <p>نهج البلاغه برای کودکان تألیف / نوبت چاپ: ۱۰ / تعداد ناشر: ۲ / شمارگان کل: ۴۸۱,۵۰۰</p>
 <p>حسنى ما به بره داشت تألیف / نوبت چاپ: ۲۱ / تعداد ناشر: ۲ / شمارگان کل: ۳۶۴,۵۰۰</p>	 <p>حسنى به دسته گل می شه تألیف / نوبت چاپ: ۳۲ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۳۸۹,۰۰۰</p>	 <p>غذای حیوونا چیه؟ تألیف / نوبت چاپ: ۵۱ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۴۰۰,۰۰۰</p>	 <p>خوشمزه و پرفایده تألیف / نوبت چاپ: ۷۳ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۴۱۵,۰۰۰</p>	 <p>فرزندان ایرانیم تألیف / نوبت چاپ: ۲ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۴۲۵,۰۰۰</p>
 <p>عمو زنجیرباف تألیف / نوبت چاپ: ۸۱ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۳۵۷,۶۰۰</p>	 <p>حسنى کلاس چنده؟ تألیف / نوبت چاپ: ۱۶ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۳۴۴,۲۰۰</p>	 <p>خرس و کوزه عسل تألیف / نوبت چاپ: ۳۵ / تعداد ناشر: ۳ / شمارگان کل: ۳۳۷,۰۰۰</p>	 <p>تاتی کوچولو می می می خود... تألیف / نوبت چاپ: ۲۶ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۳۳۵,۹۰۰</p>	 <p>حسنى به جوجه داره تألیف / نوبت چاپ: ۱۳ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۳۲۹,۲۰۰</p>

علوم های یکه تاز

پر شمارگان ترین کتاب ها با موضوع علوم

 <p>ریاضی وهوش پیش دبستانی تألیف / نوبت چاپ: ۲۱۵ / تعداد ناشر: ۲ / شمارگان کل: ۹۸۰,۰۰۰</p>	 <p>کودک و ریاضیات تألیف / نوبت چاپ: ۵۷ / تعداد ناشر: ۳ / شمارگان کل: ۹۲۰,۵۰۰</p>	 <p>علوم پیش دبستانی تألیف / نوبت چاپ: ۲۰۱ / تعداد ناشر: ۶ / شمارگان کل: ۸۹۱,۵۰۰</p>	 <p>ریاضیات کودکان تألیف / نوبت چاپ: ۹۴ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۶۴۷,۶۰۰</p>	 <p>آموزش ریاضیات دوره آمادگی تألیف / نوبت چاپ: ۹۶ / تعداد ناشر: ۳ / شمارگان کل: ۶۳۳,۰۰۰</p>
 <p>کتاب تصویری جانوران ترجمه / نوبت چاپ: ۳۶ / تعداد ناشر: ۲ / شمارگان کل: ۳۳۰,۰۰۰</p>	 <p>گیاهان ترجمه / نوبت چاپ: ۹۴ / تعداد ناشر: ۲۴ / شمارگان کل: ۳۴۵,۱۵۰</p>	 <p>حیوانات ترجمه / نوبت چاپ: ۱۲۸ / تعداد ناشر: ۳۷ / شمارگان کل: ۳۵۶,۶۵۰</p>	 <p>علوم تألیف / نوبت چاپ: ۵۱ / تعداد ناشر: ۱۰ / شمارگان کل: ۳۷۶,۰۰۰</p>	 <p>علوم من تألیف / نوبت چاپ: ۲۰ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۳۷۷,۰۰۰</p>
 <p>ریاضیات پایه پیش دبستانی تألیف / نوبت چاپ: ۲۴ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۳۱۱,۰۰۰</p>	 <p>کودک و فعالیت های ساده ریاضی تألیف / نوبت چاپ: ۲۵ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۳۱۰,۵۰۰</p>	 <p>دایناسورها ترجمه / نوبت چاپ: ۱۰۷ / تعداد ناشر: ۵ / شمارگان کل: ۳۰۹,۴۰۰</p>	 <p>علوم در کودکان تألیف / نوبت چاپ: ۴۳ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۳۰۵,۰۰۰</p>	 <p>علوم در کودکان (جانوران) تألیف / نوبت چاپ: ۳۵ / تعداد ناشر: ۱ / شمارگان کل: ۳۰۵,۰۰۰</p>

مقام‌مندی‌های هنری

پر شمارگان‌ترین کتاب‌ها با موضوع هنر

دینی‌های پر بار

پر شمارگان‌ترین کتاب‌ها با موضوع دین

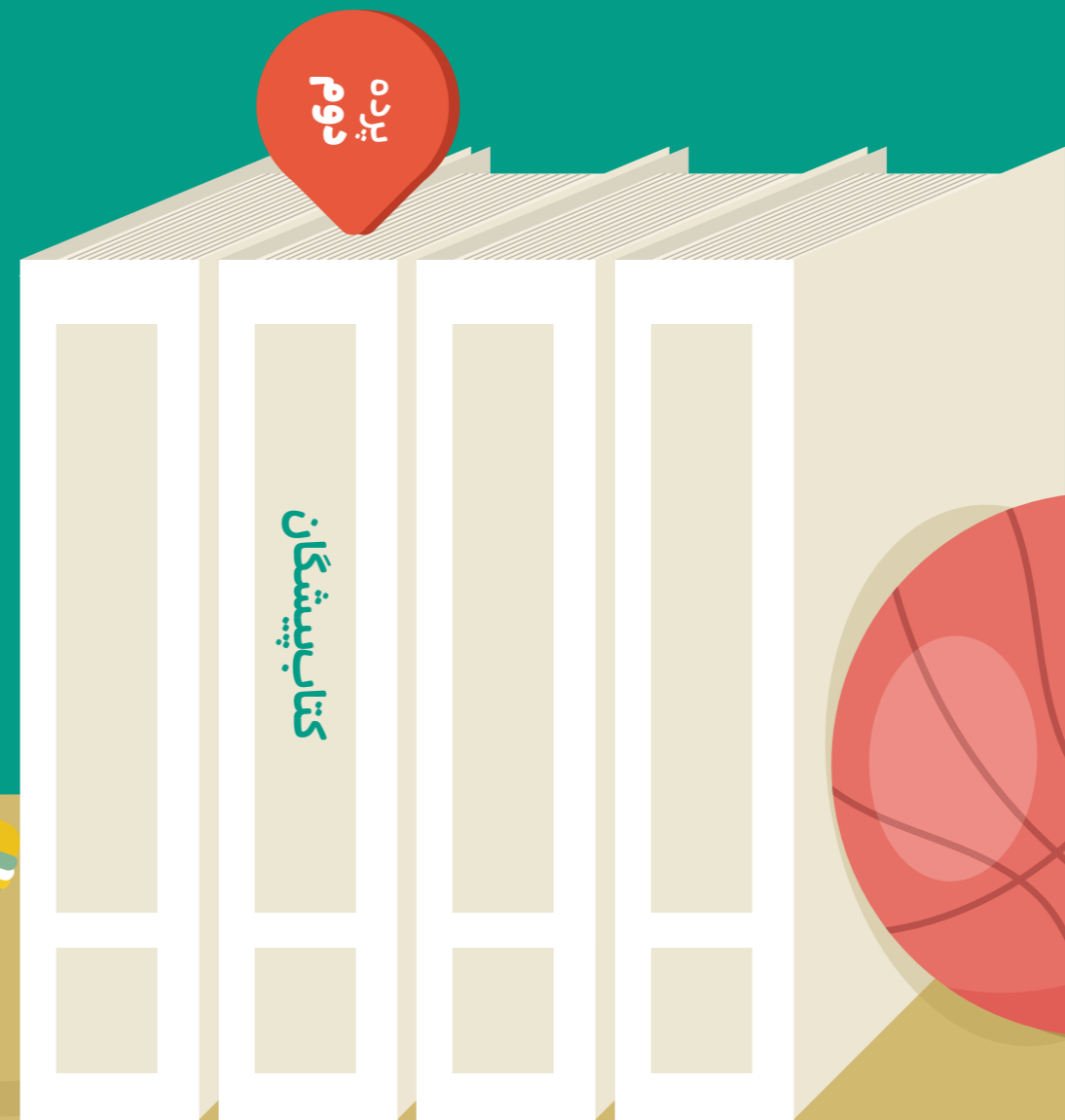
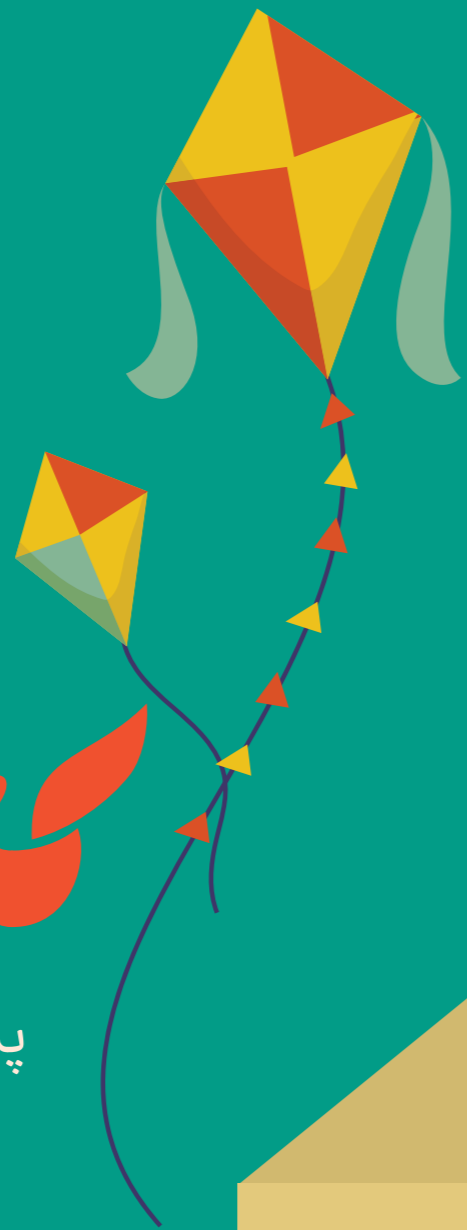
	فکر کن، رنگ کن تألیف / نوبت چاپ: ۲۸ / تعداد ناشر: ۲ شمارگان کل: ۱,۴۷۵,۲۰۰
	آموزش و تمرین خوشنویسی خط نستعلیق تألیف / نوبت چاپ: ۳۳ / تعداد ناشر: ۱ شمارگان کل: ۱,۵۵۹,۶۰۰
	رنگ‌آمیزی با شعر و آموزش الفبای فارسی تألیف / نوبت چاپ: ۶ / تعداد ناشر: ۱ شمارگان کل: ۷۸۰,۰۰۰
	رنگ‌آمیزی برای کودکان تألیف / نوبت چاپ: ۳۰ / تعداد ناشر: ۸ شمارگان کل: ۷۲۳,۰۰۰
	رنگ‌آمیزی و سرگرمی برای کودکان تألیف / نوبت چاپ: ۲۴ / تعداد ناشر: ۳ شمارگان کل: ۵۸۰,۰۰۰
	رنگ‌آمیزی کودکان تألیف / نوبت چاپ: ۶۳ / تعداد ناشر: ۱۹ شمارگان کل: ۵۲۶,۷۰۰
	آموزش گام به گام نقاشی تألیف / نوبت چاپ: ۱۴۶ / تعداد ناشر: ۱۳ شمارگان کل: ۵۳۸,۰۰۰
	لذت نقاشی تألیف / نوبت چاپ: ۱۲۸ / تعداد ناشر: ۳۷ شمارگان کل: ۴۸۸,۵۰۰
	فکر می‌کنم، رنگ می‌کنم: موش و گربه تألیف / نوبت چاپ: ۲۵ / تعداد ناشر: ۱ شمارگان کل: ۴۶۰,۰۰۰
	رنگ‌آمیزی و قصه تألیف / نوبت چاپ: ۲۲ / تعداد ناشر: ۱ شمارگان کل: ۴۱۵,۰۰۰
	دنیای شادی تألیف / نوبت چاپ: ۱۰۰ / تعداد ناشر: ۴ شمارگان کل: ۳۳۴,۶۰۰
	رنگ‌آمیزی حیوانات تألیف / نوبت چاپ: ۴۹ / تعداد ناشر: ۲۷ شمارگان کل: ۳۱۹,۶۰۰
	رنگ‌آمیزی با شعر تألیف / نوبت چاپ: ۱۴ / تعداد ناشر: ۳ شمارگان کل: ۲۷۶,۰۰۰
	آموزش مفاهیم (همراه با رنگ‌آمیزی) تألیف / نوبت چاپ: ۱۵ / تعداد ناشر: ۱ شمارگان کل: ۲۶۸,۰۰۰

	گلستان شکوفه: ویژه دانش‌آموزان ابتدایی تألیف / نوبت چاپ: ۴۰ / تعداد ناشر: ۳ شمارگان کل: ۱,۶۲۰,۰۰۰
	راه خوشبختی: احکام ویژه دختران دوره راهنمایی تألیف / نوبت چاپ: ۲۲ / تعداد ناشر: ۵ شمارگان کل: ۱,۲۵۸,۰۰۰
	آموزش روخوانی قرآن با روش اشاره تألیف / نوبت چاپ: ۳۳۹ / تعداد ناشر: ۶ شمارگان کل: ۱,۲۱۵,۵۰۰
	آیه‌ها و نقاشی‌ها تألیف / نوبت چاپ: ۱۷۶ / تعداد ناشر: ۲ شمارگان کل: ۱,۰۵۵,۰۰۰
	او امین مکه است تألیف / نوبت چاپ: ۱ / تعداد ناشر: ۱ شمارگان کل: ۱,۰۰۰,۰۰۰
	رساله احکام (برای نوجوانان) تألیف / نوبت چاپ: ۴۲ / تعداد ناشر: ۴ شمارگان کل: ۵۵۱,۰۰۰
	آشنایی با نماز تألیف / نوبت چاپ: ۱ / تعداد ناشر: ۱ شمارگان کل: ۵۵۶,۰۰۰
	قرآن، کودکان، رنگ‌آمیزی: جزء سی‌ام تألیف / نوبت چاپ: ۶ / تعداد ناشر: ۱ شمارگان کل: ۶۹۶,۵۰۰
	راه خوشبختی: احکام ویژه پسران دوره راهنمایی تألیف / نوبت چاپ: ۱۸ / تعداد ناشر: ۴ شمارگان کل: ۷۶۱,۰۰۰
	آن ابرمرد تألیف / نوبت چاپ: ۱ / تعداد ناشر: ۱ شمارگان کل: ۱,۰۰۰,۰۰۰
	کشتی پهلو گرفته تألیف / نوبت چاپ: ۸۵ / تعداد ناشر: ۲ شمارگان کل: ۴۹۴,۰۰۰
	آموزش نشانه‌ها: داستان‌های روستای گل سرخ تألیف / نوبت چاپ: ۶۵ / تعداد ناشر: ۱ شمارگان کل: ۴۷۸,۰۰۰
	رنگین‌کمان: انس با قرآن کریم تألیف / نوبت چاپ: ۲۰۵ / تعداد ناشر: ۱ شمارگان کل: ۴۴۰,۰۰۰
	سوره‌های بهار تألیف / نوبت چاپ: ۱۱۷ / تعداد ناشر: ۴ شمارگان کل: ۴۳۰,۰۰۰
	آموزش نماز تألیف / نوبت چاپ: ۷۸ / تعداد ناشر: ۷ شمارگان کل: ۴۲۹,۵۰۰

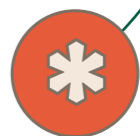
کتاب پیشگان

پدیدآورندگان در میدان کتاب کودک و نوجوان

در این بخش به دنبال چه هستیم؟

پس از مرور داده‌های کتاب‌های کودک و نوجوان و آشنایی با وضعیت تولید این حوزه، نوبت به پدیدآوران این آثار می‌رسد. این بخش در ۵ شاخه اصلی مورد بررسی قرار گرفته است: (۱) وضعیت کلی بازار کار و سهم پدیدآوران ایرانی؛ (۲) صورت‌بندی رشته‌ها؛ (۳) روند تغییر مشاغل در زمان؛ (۴) جمعیت‌شناسی مشاغل؛ و (۵) کاری‌ترین پدیدآورانندگان.

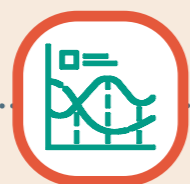
وضعیت کلی بازار کار و سهم پدیدآوران ایرانی

تعداد مشاغل ثبت‌شده این حوزه و بررسی وضعیت پدیدآوران ایرانی (تمامی نقش‌ها و نقش اصلی)

صورت‌بندی رشته‌ها

دسته‌بندی اصلی مشاغل

روند تغییر مشاغل در زمان

تغییرات سهم هر رشته از مشاغل در طول زمان

جمعیت‌شناسی مشاغل

بررسی مشاغل از نظر جنسیت و سن

کاری‌ترین پدیدآورانندگان

افراد با بیشترین میزان تولید کتاب

این صنعت چه تعداد شغل خلق کرده است؟

هرچند تولید کتاب امری فرهنگی محسوب می‌شود، اما میزان گردش مالی تضمین‌کننده ادامه حیات فعالیت‌های مرتبط با نشر است. کسب‌وکارهای خلاق و فرهنگی یکی از بازارهای نوظهور در جهان است که فرصت‌های تولید ارزش اقتصادی در کنار رشد فرهنگ را فراهم می‌سازند. دیدگاهی که در اکثریت موضوعات فرهنگی مورد غفلت قرار می‌گیرد؛ نقش پیشه‌های فرهنگی در بازارهای اقتصادی است.

بازار کتاب کودک و نوجوان به دلیل طیف گسترده‌ای از فعالیت‌ها، پیشه‌های بسیار متفاوتی را درگیر می‌کند که از این جهت قابل توجه است.

۳۸,۴۳۲

پدیدآورندگان ایرانی یکتای (منحصربه‌فرد) کتاب کودک و نوجوان
(۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

توجه! این تعداد، دربرگیرنده بسیاری از مشاغل دیگر این عرصه مانند چاپ، توزیع، ترویج و... نیست و تنها شامل مشاغل مرتبط با خلق محتوا چون مؤلف، مترجم، تصویرگر و... است.

دورنمایی شفاف از فعالان ایرانی

تعداد یکتای پدیدآوردگان ایرانی براساس نقش و میزان فعالیت آنها در حوزه کتاب کودک و نوجوان

* ۷ ایرانی از هر ۱۰ نفر

* ۵ عنوان سهم هر پدیدآور نقش اصلی

* کمکاران!

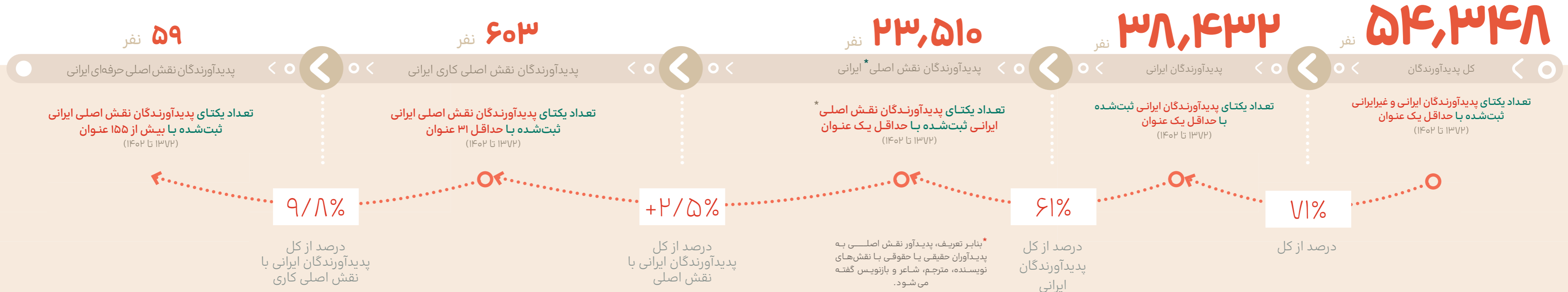
* تکاره‌ها!

پدیدآوردگان فعال ایرانی (با یک عنوان در بازار کتاب کودک و نوجوان در تمامی نقش‌ها) ۷۱ درصد از کل را تشکیل می‌دهند.

میانگین تعداد عناوین برای هر پدیدآور ایرانی با نقش اصلی، ۵ عنوان بوده است.

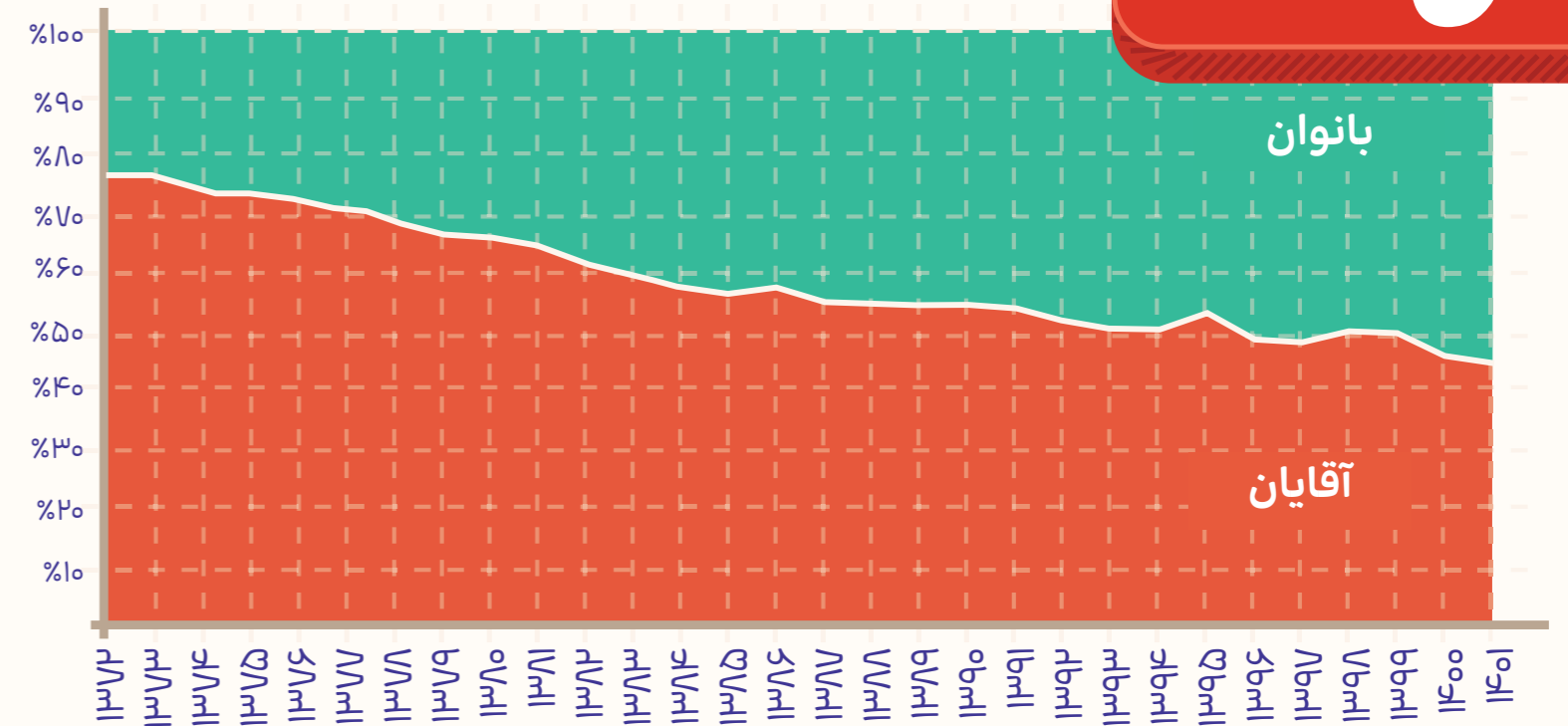
مجموع پدیدآوران نقش اصلی که بین یک تا ۳۱ عنوان در این بازه منتشر کرده‌اند، برابر است با ۲۲,۸۴۸ نفر که این تعداد بیش از ۹۷ درصد از پدیدآوردگان نقش اصلی ایرانی را شامل می‌شود.

تعداد پدیدآوران نقش اصلی ایرانی که تنها یک عنوان کتاب در حوزه کودک و نوجوان به چاپ رسانده‌اند برابر با ۱۲,۴۵۹ نفر است؛ یعنی بیش از ۵۰ درصد از پدیدآوردگان نقش اصلی داخلی احتمالاً به‌صورت جدی وارد این حوزه نشده‌اند.

خلق کسب و کار من است

جمعیت‌شناسی کل پدیدآوران* حاضر از نظر جنسیت

روند سالیانه سهم پدیدآورانندگان (ایرانی و خارجی) از نظر جنسیت

تغییر الگوی سهم از ۳:۱ به ۱:۱

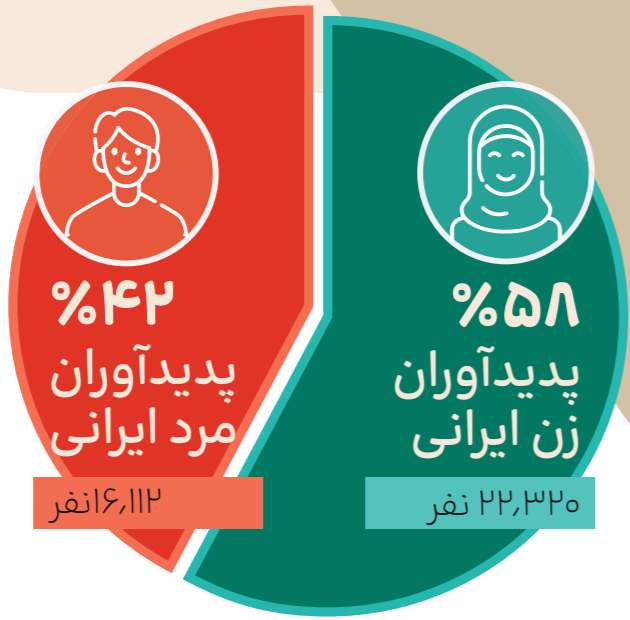
آمارها نشان می‌دهند در سال ۱۳۷۲، یک‌چهارم از پدیدآورانندگان را زنان تشکیل می‌داده‌اند. در طول این سی سال، اندک‌اندک فاصله میان زنان و مردان کاهش یافته و اکنون تقریباً سهم برابری با یکدیگر دارند.

* در این آمارها، کلیه پدیدآوران داخلی و خارجی با حداقل یک عنوان کتاب در نظر گرفته شده‌اند.

زنان ایرانی پیشرو در خلق!

بررسی پدیدآورانندگان ایرانی از نظر جنسیت

به سمت سهم برابر در کتاب‌آفرینی

در این ۳۱ سال، میانگین سهم زنان ۵۸ درصد و میانگین سهم مردان، ۴۲ درصد بوده است. در این سال‌ها، روند به سمت افزایش سهم پدیدآوران زن ایرانی بوده است.

استخراج آمارهای مربوط به جنسیت می‌تواند حائز بینش‌های جدیدی نسبت به زیست‌بوم کتاب و نشر باشد. مقایسه آمارهای مربوط به زنان و مردان پدیدآور ایرانی نشان‌دهنده تغییرات جدی است؛ در طول سال‌های اخیر درصد زنان پدیدآور از ۲۴ درصد در سال ۱۳۷۲ به ۶۰ درصد در سال ۱۴۰۲ رسیده است. افزایش نزدیک به سه برابر در درصدهای مربوط به زنان پدیدآور، نشان‌دهنده ظرفیت‌های بالای این حوزه از نشر است.

رسته‌وسهم پدیدآوران

بررسی پدیدآوران کتاب کودک و نوجوان از نظر نوع کار

عمده رسته‌های این حوزه را می‌توان در پنج دسته کلی ذیل قرار داد. این پدیدآوران در واقع، افرادی هستند که نام آن‌ها در شناسنامه کتاب به‌عنوان یکی از نقش‌های متعدد پدیدآوردگان ثبت می‌شود. لازم به‌ذکر است نقش‌ها یا رسته‌های دیگر و ترکیبی نیز وجود دارند که یا با رسته‌های ذیل ادغام شده یا در این گزارش لحاظ نشده‌اند. به‌عبارت دیگر، این رسته‌ها یا نقش‌ها، اصلی‌ترین نقش‌های ثبت‌شده در زمینه کتاب کودک و نوجوان هستند و به‌منظور جلوگیری از سردرگمی از ذکر باقی موارد چشم‌پوشی شده است.

مشاور   ویراستار   تصویرگر و گرافیست   مترجم   مولف

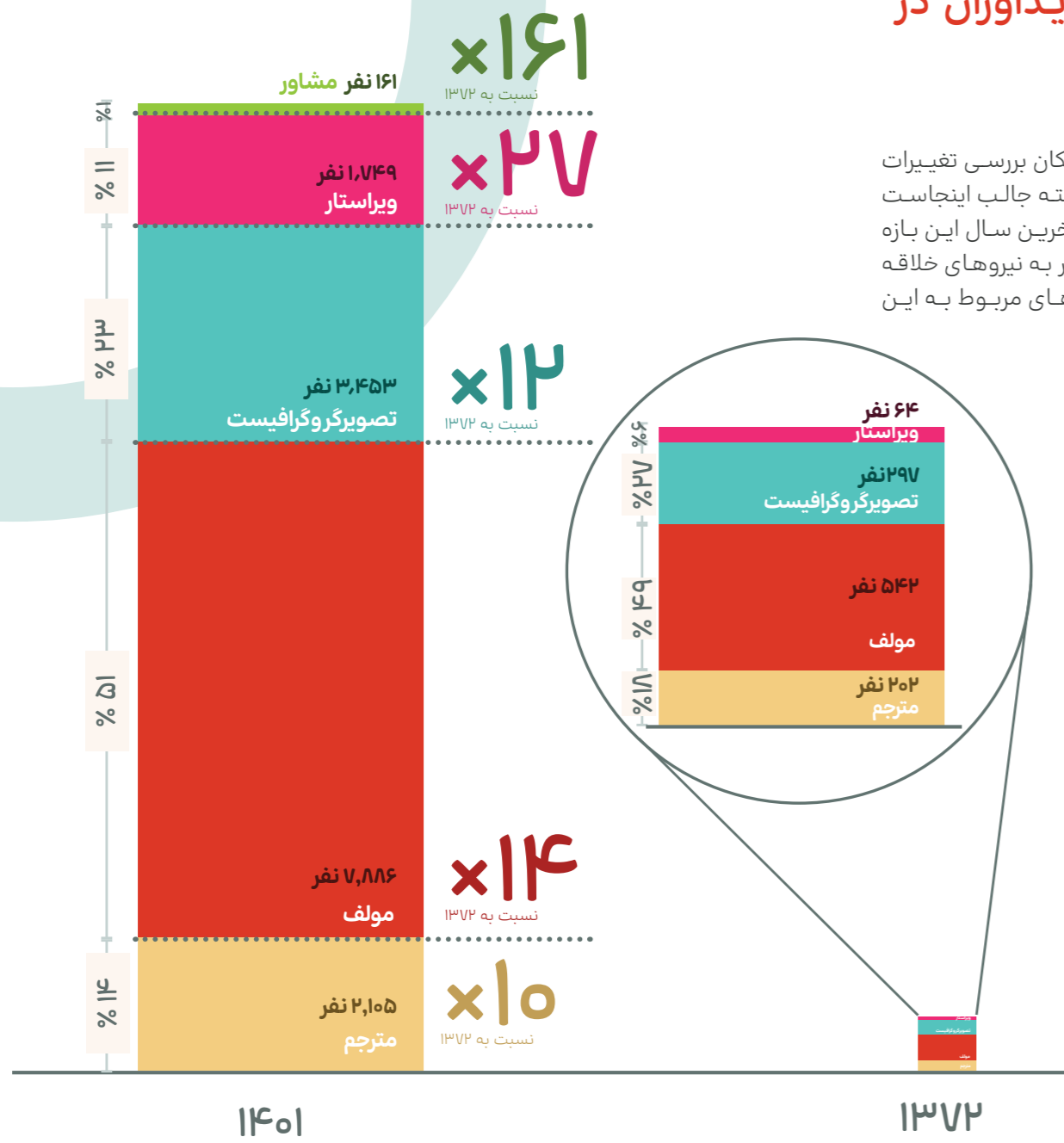
تغییر رسته‌های شغلی پدیدآوران در گذر زمان*

تقسیم پدیدآوردگان به پنج دسته شغلی، امکان بررسی تغییرات مربوط به آمار این دسته‌ها را فراهم می‌کند. نکته جالب اینجاست که سهم این دسته‌های شغلی در نخستین و آخرین سال این بازه تفاوت معناداری با یکدیگر ندارند. ثبات نیاز بازار به نیروهای خلاقه در طول این سال‌ها، نشان می‌دهد که روندهای مربوط به این حوزه از نشر ثابت باقی مانده است.

سهم بالای مشاغل مرتبط با تألیف و گرافیک

تألیف کتاب، بیشترین سهم در مشاغل رسمی ثبت‌شده در این بازار را به خود اختصاص داده است و پس از آن، بخش عکاسی و گرافیک قرار دارد. این نسبت اگرچه بیانگر نقش اصالت و خلق اثر ایرانی را به نمایش می‌گذارد؛ با این حال، رقابت برای کارکنان در این دو حیطه را افزایش می‌دهد و در بلندمدت بر امکان تزریق نیروهای خلاق و جدید به این عرصه اثرگذار خواهد بود. به همین جهت، سیاست‌گذاران و ناشران نیازمند در نظر گرفتن این اعداد و ارقام و آثار کوتاه‌مدت و بلندمدت آن به صورت توأمان هستند.

* در نمودار این بخش، یک فرد ممکن است چند نقش داشته باشد. افزون بر آن، در نمودار کلیه پدیدآوران داخلی و خارجی با حداقل یک عنوان کتاب در نظر گرفته شده‌اند.

هر سال، چند نفر فعال؟!*

تعداد پدیدآورندگان فعال در هر سال*

* مقصود از «پدیدآوران» در این صفحه، تعداد یکتای افراد (داخلی و خارجی) با حداقل یک عنوان کتاب کودک و نوجوان است. در این نمودار، تعداد منحصر به فرد لحاظ شده است و افراد با تکرار نقش، به عنوان مثال تصویرگر و مولف یکسان یا تعدد اثر و... از این آمار حذف شد. ذکر این نکته ضروری است که هر فرد ممکن است در سال‌های مختلف حضور داشته باشد اما لزوماً به معنای پیوستگی در همه سال‌ها نیست.

% ۱۰+ میانگین رشد سالیانه

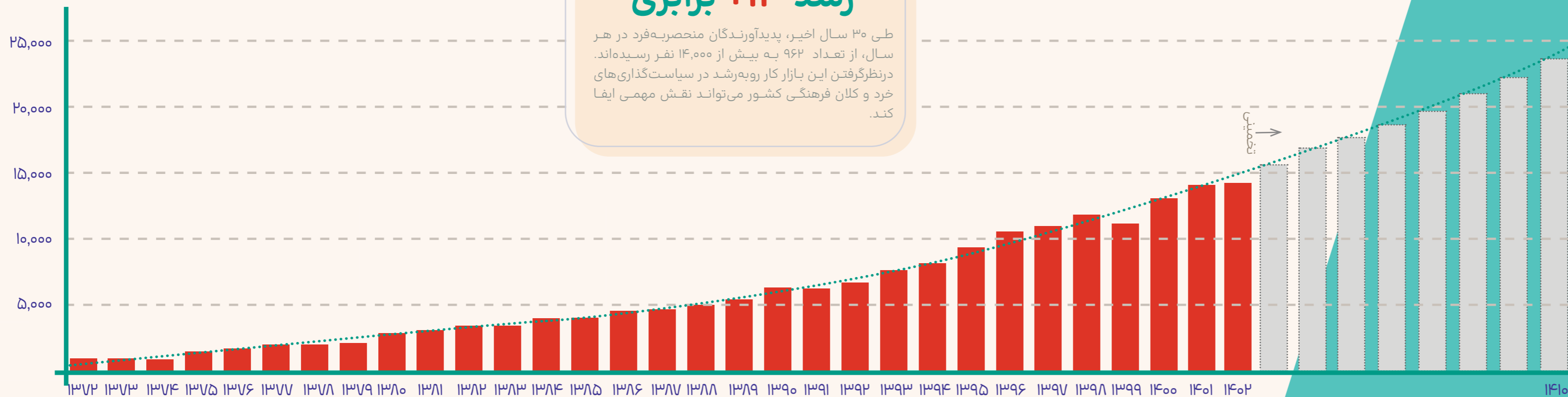
علی‌رغم مشکلات این صنعت، شاهد رشد پدیدآورندگان فعال در هر سال هستیم که می‌توان آن را ناشی از روشن‌تر دیدن افق این عرصه دانست.

رشد ۱۴+ برابری

طی ۳۰ سال اخیر، پدیدآورندگان منحصر به فرد در هر سال، از تعداد ۹۶۲ به بیش از ۱۴,۰۰۰ نفر رسیده‌اند. در نظر گرفتن این بازار کار روبه‌رشد در سیاست‌گذاری‌های خرد و کلان فرهنگی کشور می‌تواند نقش مهمی ایفا کند.

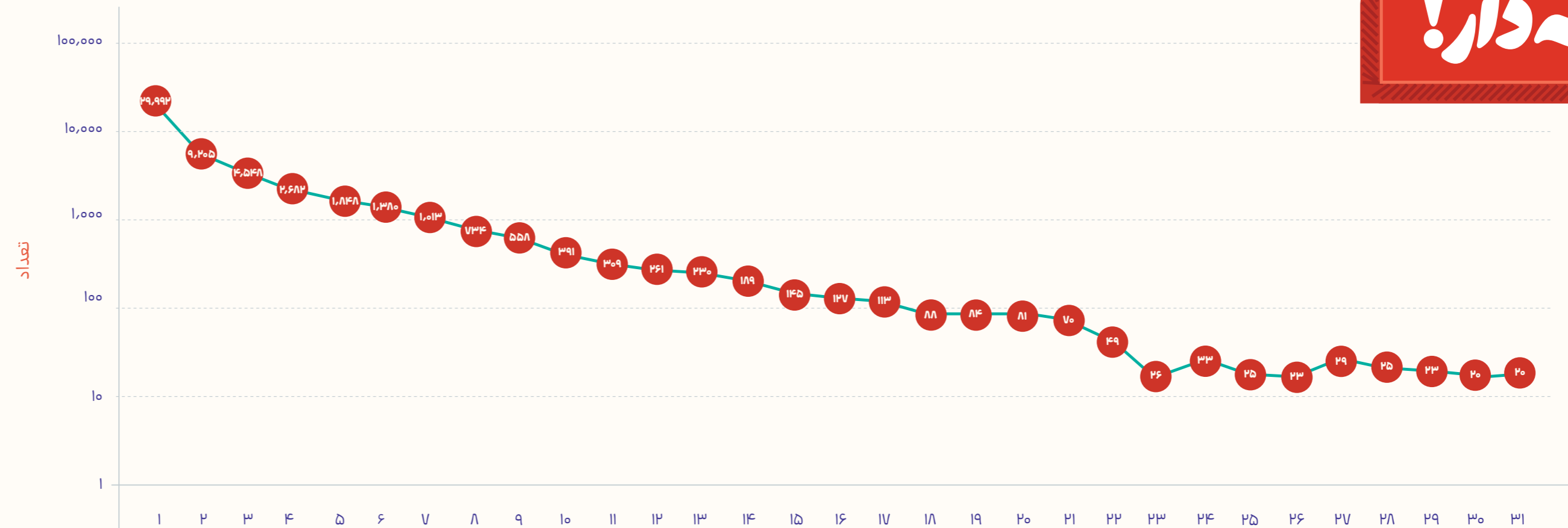
افق ۲۴,۰۰۰+ نفری

براساس روند رشد در سال‌های اخیر، تخمین زده می‌شود در سال ۱۴۱۰، بیش از ۲۴ هزار نفر در پدیدآوردن کتاب‌های این حوزه نقش ایفا کنند.

پدیدآورندگان سابقه دار!

هر پدیدآور، چند سال در این بازار فعالیت دارد؟

سال‌های فعالیت (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲) *

* توجه! برای نمایش بهتر داده‌ها، اعداد محور عمودی به صورت لگاریتمی مشخص شده‌اند. در این آمارها، کلیه پدیدآوران داخلی و خارجی با حداقل یک عنوان کتاب (چاپ اول یا تجدید چاپ) در نظر گرفته شده‌اند.

۷۵ درصد با سابقه‌ای کمتر از ۱۰ سال

اکثریت افراد، یعنی ۵۱,۹۶۰ نفر، کمتر از ۱۰ سال سابقه حضور در این بازار را دارند. ریشه این امر را در سه علت باید جستجو کرد:

۱. غیرحرفه‌ای‌ها (فعالیت به‌عنوان شغل غیراصلی یا تفریح): برخی از افراد، فعالیت در این حرفه را جز شغل اصلی خود نمی‌دانند؛ بنابراین ممکن است فعالیت مستمر و پیوسته‌ای نداشته باشند.

۲. تازه‌واردان: برخی افراد اگرچه به‌طور جدی به این حرفه نگاه می‌کنند اما تازه به این عرصه وارد شده‌اند.

۳. آثار وارداتی بی‌توفیق: برخی از این عدم پیوستگی به‌دلیل ترجمه آثاری است که بنا به هر دلیل ادامه پیدا نکرده‌اند.

به‌نظر می‌رسد سیاست‌گذاران باید با اتخاذ تمهیدات مناسب، نرخ ماندگاری پدیدآورندگان تازه‌وارد را بالا برده و از سوی دیگر، تمایل افراد جدید را برای فعالیت در این عرصه زیاده‌تر کنند.

دست‌کم ۲,۰۰۰ پدیدآور پایدار

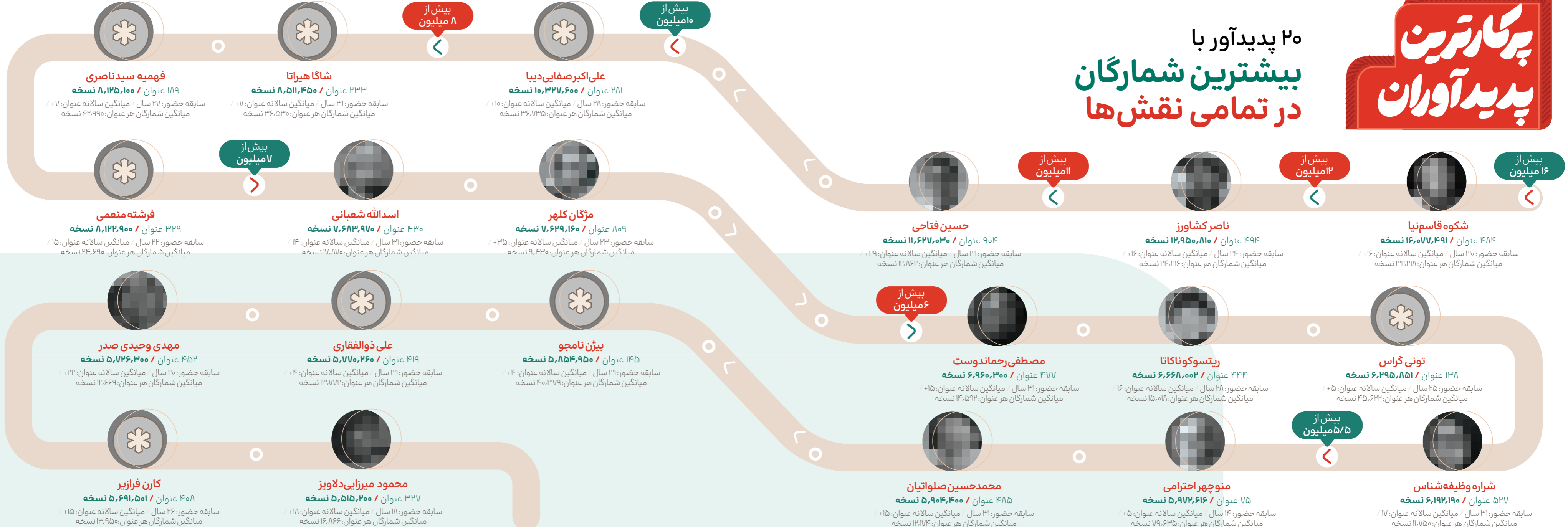
پدیدآوران با سابقه حضور بیش از ۱۰ سال در بازار، ۲,۳۸۸ نفر هستند.

فعالیت کمتر از ۳ سال...!

میانگین فعالیت این افراد ۲/۶۶ سال در ۳۱ سال است.

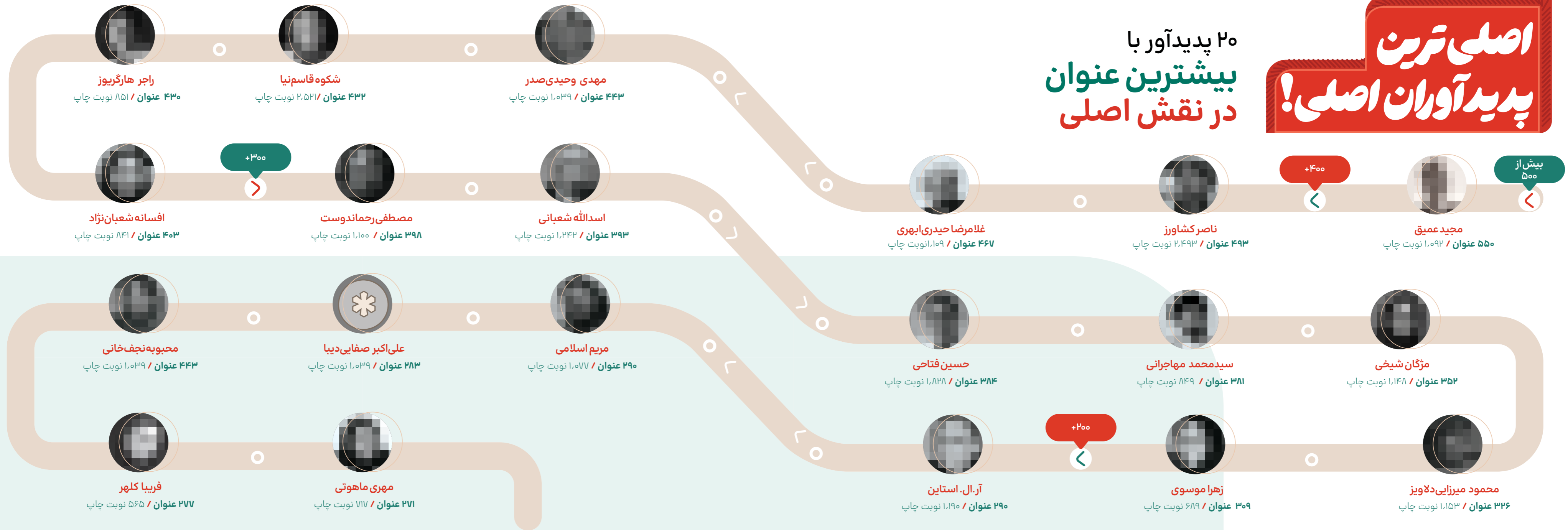
پرکارترین پدیدآوران

۲۰ پدیدآور با بیشترین شمارگان در تمامی نقش‌ها

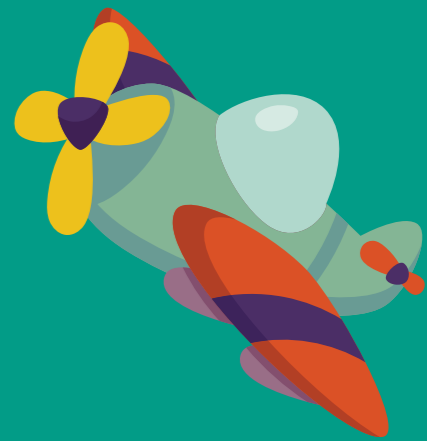
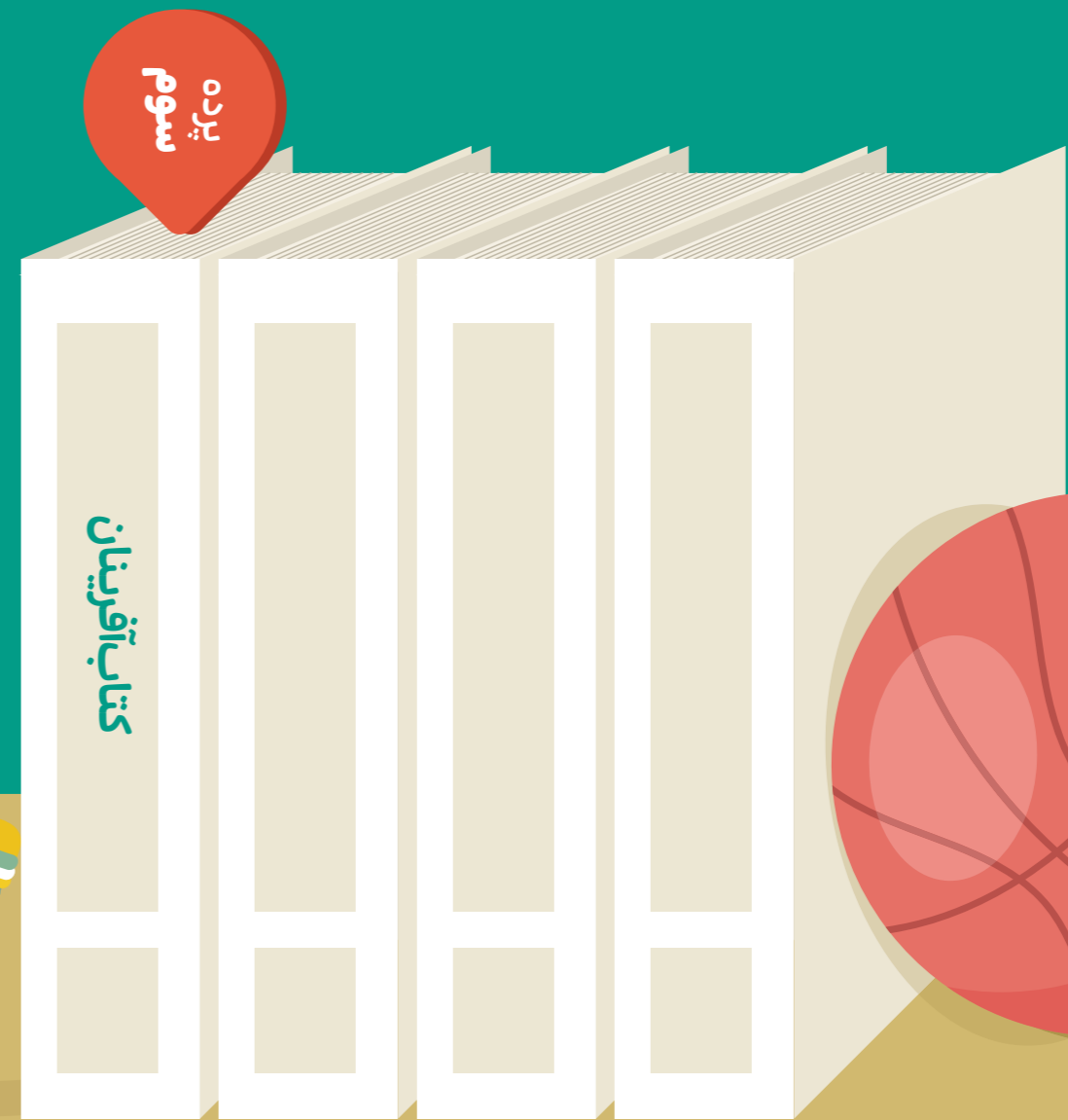
اصلی ترین پدیدآوران اصلی!

۲۰ پدیدآور با بیشترین عنوان در نقش اصلی

کتاب آفرینان

ناشران در میدان کتاب کودک و نوجوان

در این بخش به دنبال چه هستیم؟

در پرده آخر این گزارش، آمار و ارقام مربوط به ناشران را مرور خواهیم کرد. این اطلاعات در ۶ صحنه قابل تفکیک هستند: (۱) وضعیت کلی و تغییرات ناشران؛ (۲) پراکنش جغرافیایی ناشران؛ (۳) میزان فعال بودن؛ (۴) نقش آفرینی مردان و زنان در مدیریت نشر؛ (۵) وضعیت چاپ اول به چاپ مجدد ناشران؛ (۶) ناشران پرسابقه، کاری و ... .

وضعیت کلی و تغییرات ناشران

بررسی روند تعداد
ناشران در این حوزه

پراکنش جغرافیایی ناشران

بررسی فعالیت ناشران
براساس منطقه
جغرافیایی

میزان فعال بودن

میزان زمان فعالیت هر
ناشر به طور میانگین
در این حوزه

نقش آفرینی مردان و زنان در مدیریت نشر

سهم فعالیت مدیریتی
زنان و مردان در این
عرصه

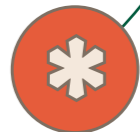
وضعیت چاپ اول به چاپ مجدد ناشران

تمایل ناشران به چاپ
اول یا مجدد کتاب با
ملاحظه میزان سابقه

ناشران پرسابقه، کاری و ...

ناشران با بیشتر سابقه
فعالیت، تولید، چاپ
و ...

ناشران ۹۰ درصدی!

**۱۰۹ ناشر
حرفه‌ای* اختصاصی**

این ناشران بیش از ۹۰٪ کتاب‌های
منتشر شده‌شان در حوزه
کودک و نوجوان است!

* این ناشران بیش از ۱۵۵ عنوان کتاب
کودک و نوجوان در بازه مورد بررسی این
گزارش منتشر کرده‌اند.

تعداد کل ناشران با حداقل یک عنوان کتاب کودک و نوجوان (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

۶,۵۷۳

**دروازه‌های
ورود به دنیای کودکی**

زنان و مردان ناشر کتاب

زنان و مردان نقش آفرین در جایگاه
مدیر مسئول نشر کودک و نوجوان

میانگین
۳۰ ساله

آقایان
% ۷۴/۶

بانوان
% ۲۵/۴

سال ۱۳۷۲

سال ۱۴۰۱

۹ به یک!
در سال ۱۳۷۲، ۹۰ درصد از مدیران مسئول نشرهای دارای حداقل یک عنوان کتاب کودک و نوجوان، مرد بودند.

۳۰ برابر در ۳۰ سال
تعداد مدیران مسئول زن از ۱۵ نفر در سال ۱۳۷۲ به ۴۵۰ نفر در سال ۱۴۰۱ رسیده است. در حالی که در بازه مذکور، تعداد مردان با رشدی ۷ برابری از ۱۴۶ نفر به ۱۰۵۳ نفر رسیده است.

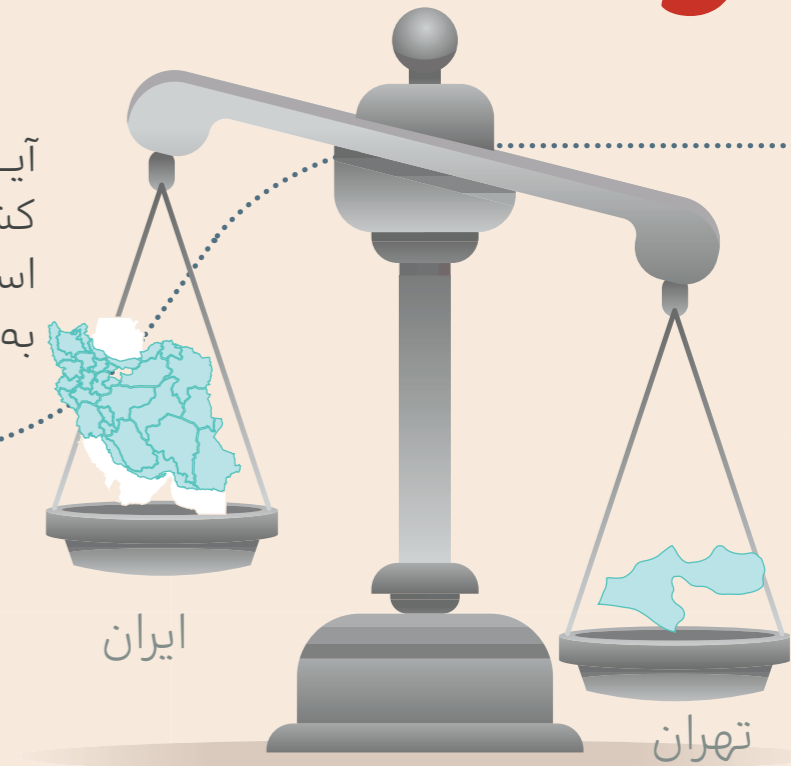
**به ازای هر سه مرد
یک زن مدیر مسئول**
به طور میانگین در هر سال، ۶۰۱ مدیر مسئول مرد و ۲۰۰ مدیر مسئول زن وجود داشته است. یعنی به ازای هر سه مرد، یک زن مدیرمسئول یک نشر بوده است. با این حال، این نسبت همچنان در حال تغییر است.

رشد متعادل و حضور بانوان در کنار مردان در حوزه‌های مدیریتی، یکی از شاخص‌های مورد توجه در بازار کار است. این مسیر در حال بهتر شدن است.

تمرکزگرایی و توسعه نامتوازن

آیا صنعت کتاب کودک و نوجوان در کشور به صورت متوازن گسترش یافته است؟ هم‌چون دیگر صنایع، چنین به نظر نمی‌رسد...

+۸۰%

از عناوین کتاب‌های کودک و نوجوان در تهران تولید شده است!

از مجموع ۲۶۳,۲۷۴ عنوان کتاب (چاپ اول و چاپ مجدد)، بیش از ۲۰۰ هزار عنوان آن توسط ناشران تهرانی منتشر شده است. اگرچه این مقدار بسیار زیاد است، باید توجه داشت که تولید کتاب، نیازمند زیرساخت انسانی مناسب در کنار زیرساخت‌های فنی است و این، خود می‌تواند دلیل این توسعه نامتوازن باشد. با این حال، ظرفیت تولید در دیگر شهرهای کشور رو به گسترش است که در ادامه به این موضوع پرداخته‌ایم.

وضعیت مشابه با کل

کتاب‌های کودک و نوجوان از این حیث با کتاب‌های منتشرشده در تمامی حوزه‌ها، با نسبت ۷۸ درصد تهران و ۲۲ درصد سایر استان‌ها، تفاوت محسوسی ندارند.

قطب‌های ناشران کودک و نوجوان

استان‌هایی با بیش از ۴۰ ناشر فعال در حوزه کودک و نوجوان در سال ۱۴۰۱

بیشترین تعداد ناشران فعال کشور در حوزه کودک و نوجوان با ۸۴۹ ناشر در استان تهران قرار دارند. استان‌های قم با ۱۱۲، خراسان رضوی با ۸۲، اصفهان با ۵۲، آذربایجان شرقی با ۴۸، البرز با ۴۸ ناشر فعال در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

این شش استان ۷۹ درصد ناشران فعال کودک و نوجوان را میزبانی می‌کنند.

استان‌های کم‌تر فعال

استان‌هایی با پنج ناشر فعال یا کمتر در حوزه کودک و نوجوان در سال ۱۴۰۱

استان‌های کهگیلویه و بویراحمد با یک ناشر، چهارمحال و بختیاری، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان با چهار ناشر و استان‌های سمنان و هرمزگان نیز با ۵ ناشر، کم‌ترین ناشران فعال در حوزه کتاب کودک و نوجوان را در سال ۱۴۰۱ داشته‌اند.

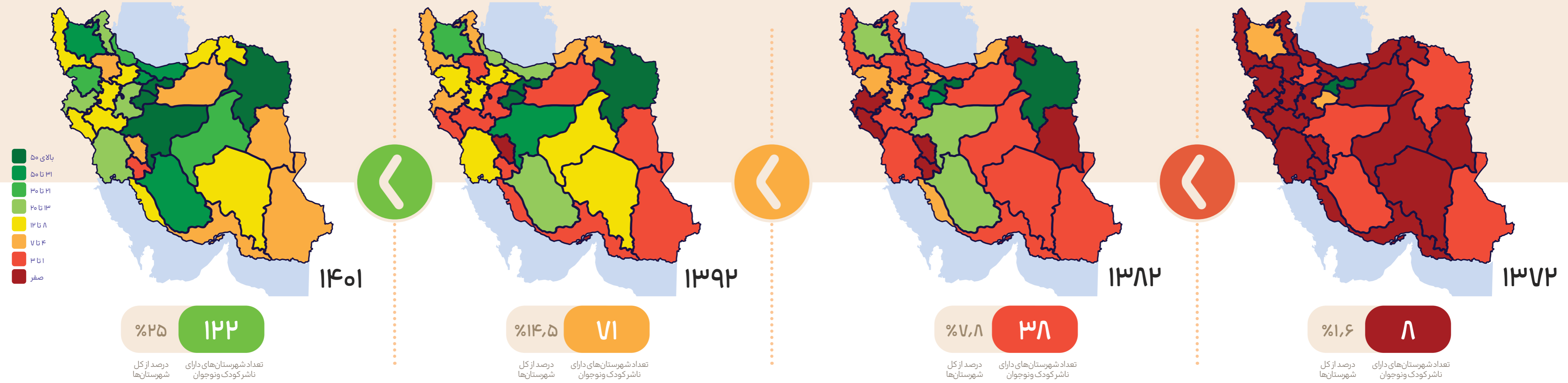
درمان بیماری تحرکز!

پراکندگی جغرافیایی ناشران

جایگاه کلیدی صنایع فرهنگی و خلاق در توسعه اقتصادی کشور غیرقابل انکار است. با این حال، نحوه توزیع و سهم هر یک از مناطق جغرافیایی از این صنایع، نکته‌ای قابل بررسی است. از این رو، نقشه حرارتی پراکنش جغرافیایی ناشران کودک و نوجوان در چهار مقطع زمانی ارائه شده است. گفتنی است با مشخص بودن شهر ناشران، نقشه‌ها در تمامی سال‌ها براساس آخرین تقسیم‌بندی استانی کشور مشخص شده‌اند.

از ۱:۶۲ به ۱:۱۴!

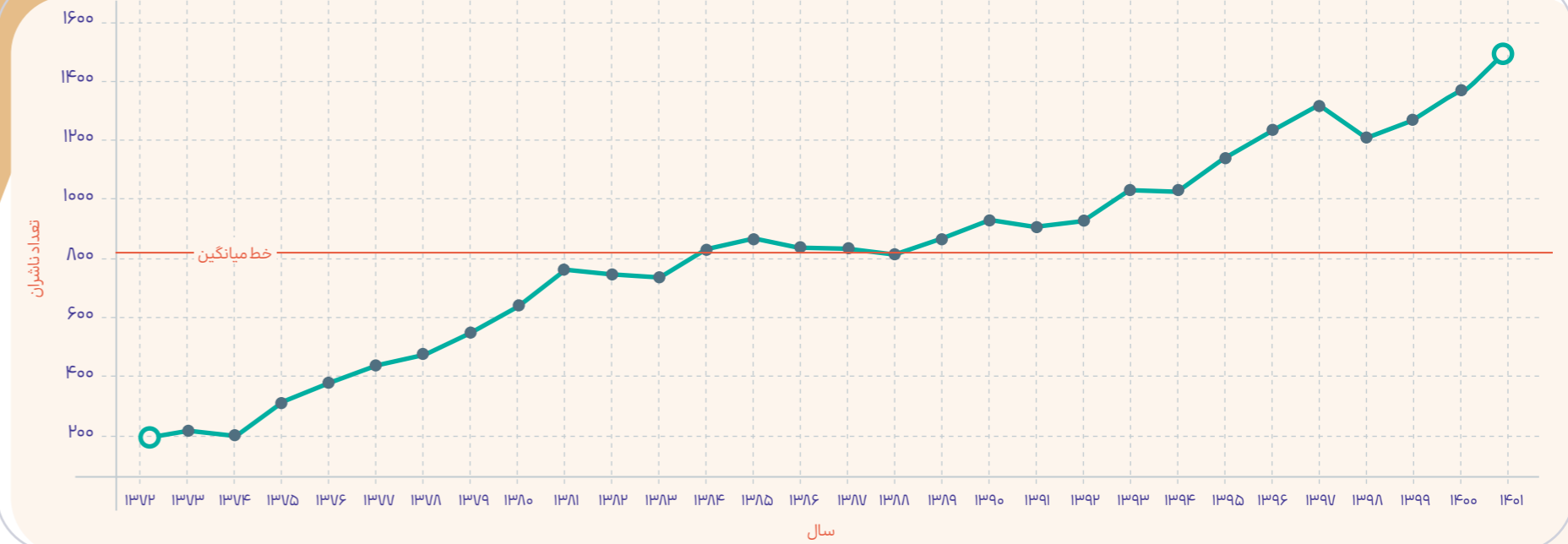
در سال ۱۴۰۱، شهرستان‌های دارای ناشر فعال کودک و نوجوان (با حداقل یک کتاب چاپ‌شده) به ۱۲۲ شهرستان رسید که نسبت به سال ۱۳۷۲، ۱۶ برابر افزایش داشته است. با این حال، اکثر تیراژ کتاب‌های تولیدی، همچنان با اختلاف بالا متعلق به تهران است. این تصاویر حاکی از آن است که توسعه عدالت فرهنگی در تولید کتاب کودک و نوجوان است که با برنامه‌ریزی دقیق می‌توان آن را تقویت کرد. یکی از نتایج مهم آن، افزایش تنوع محتوایی متناسب با فضای بومی هر منطقه و به تبع آن ماندگاری خرده‌فرهنگ‌های کشور خواهد بود.

سرزمین ناشران غیرتخصصی

تعداد سالانه ناشران با یک عنوان کتاب کودک و نوجوان در هر سال (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۱)

روند کلی حضور ناشران در بازار کتاب کودک و نوجوان با شیب بالایی رو به افزایش بوده است. با این حال، آیا این افزایش حاکی از فعالیت مستمر است؟ داده‌های موجود نشان می‌دهد که اکثریت ناشران، عزم جدی برای استمرار حضور در این بازار ندارند.

از ۲۰۰ به ۱۵۰۰+
تعداد ناشرانی که در سال ۱۴۰۱ در این حوزه حداقل یک کتاب منتشر کردند، نسبت به سال ۱۳۷۲، ۷ برابر شده است. این تعداد تقریباً دو برابر میانگین ناشران در این ۳۰ سال است.

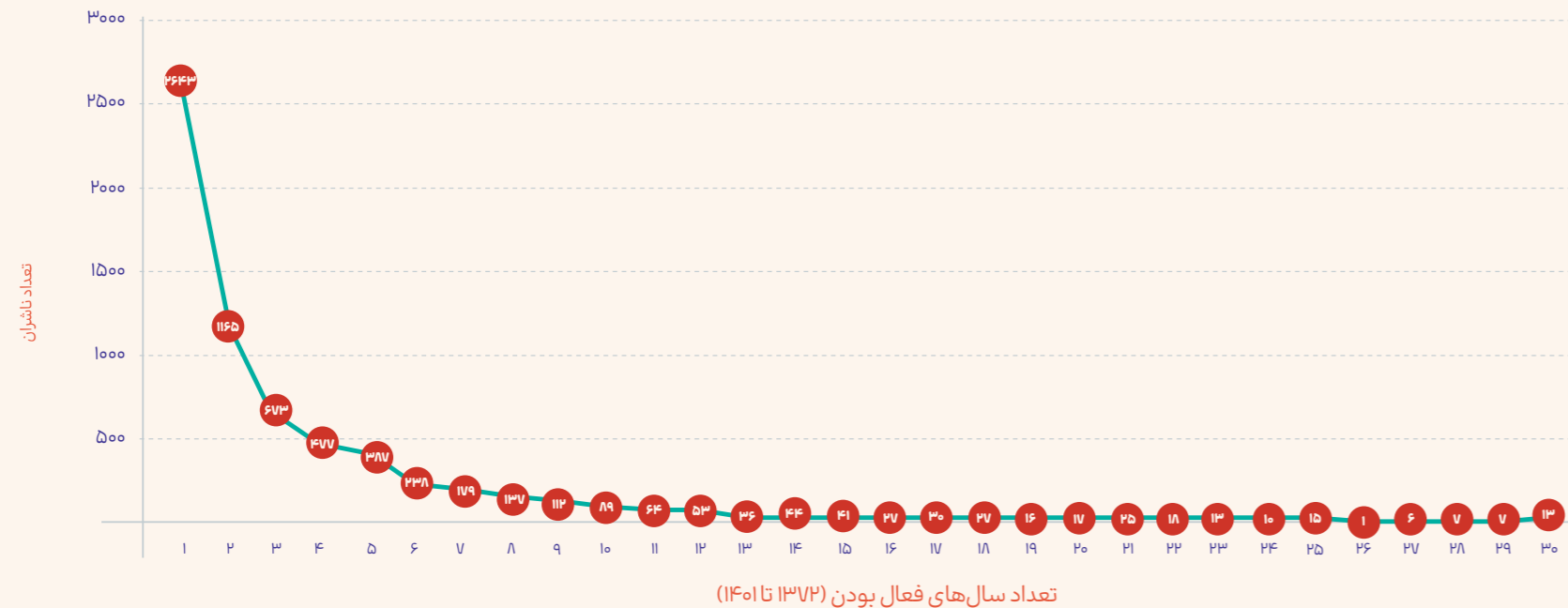
* ۹ سال کاهشی!
در سال‌های ۱۳۷۴، ۱۳۸۲، ۱۳۸۳، ۱۳۸۶، ۱۳۸۷، ۱۳۸۸، ۱۳۹۱، ۱۳۹۴ و ۱۳۹۸ تعداد ناشران فعال نسبت به سال قبل کاهش یافته است.

* ۸۱۷ فعال
میانگین سالانه تعداد ناشران فعال این حوزه در این بازه زمانی

ناشران زیاد باماندگاری کم!

ریزش نمایی!

در این ۳۰ سال، ناشران زیادی، حداقل یک عنوان کتاب کودک و نوجوان به چاپ رسانده‌اند اما نمودار زیر نشان می‌دهد که با بالا رفتن سال‌های فعال بودن، تعداد ناشران ریزش شدیدی دارد؛ به نحوی که تنها ۱۳ ناشر از سال ۱۳۷۲ تا ۱۴۰۱ در هر سال حداقل یک عنوان کتاب کودک و نوجوان منتشر کرده‌اند.

۵ سال به پایین‌ها!

۴۹۵۸ ناشر، حداکثر در ۵ سال از بازه مورد بررسی (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۱)، حداقل یک عنوان کتاب کودک و نوجوان، منتشر کرده‌اند؛ یعنی عددی معادل ۷۵٪ ناشران!

۲۵ سال به بالاها!

۴۹ ناشر، دست‌کم در ۲۵ سال از بازه مورد بررسی (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۱)، حداقل یک عنوان کتاب کودک و نوجوان منتشر کرده‌اند. این تعداد، کمتر از یک درصد از کل را تشکیل می‌دهد!

ناشران

کودک و نوجوان کار!

نمای ناشران تخصصی براساس
میزان فعالیت (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

۶,۵۷۳ ناشر فعال

ناشر

ناشران فعال

۱,۲۵۸ ناشر تخصصی

ناشر

ناشران تخصصی

تعداد یکتای ناشران با بیش از ۵ درصد
عناوین در حوزه کودک و نوجوان
(۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

تعداد یکتای ناشران با حداقل یک عنوان در
حوزه کودک و نوجوان
(۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

۱۹%

از کل ناشران فعال

۷۶۱ ناشر

ناشران تخصصی کم کار

تعداد یکتای ناشران با کم تر از ۳۲ عنوان
کتاب در حوزه کودک و نوجوان

۲۷۷ ناشر

ناشران تخصصی کاری

تعداد یکتای ناشران با ۳۲ تا ۱۵۵ عنوان
کتاب در حوزه کودک و نوجوان

۲۲۰ ناشر

ناشران تخصصی حرفه ای

تعداد یکتای ناشران با بیش از ۱۵۵ عنوان
کتاب در حوزه کودک و نوجوان

ناشر شدن چه ساده؛
حرفه ای بودن چه مشکل...!

از ناشران تخصصی فعال این حوزه، ۶۰/۵٪ جزء ناشران
تخصصی کم کار به حساب می آیند که ۳۱ عنوان کتاب یا
کم تر منتشر کرده اند.

۲۲٪ از این ناشران تخصصی، بین ۳۲ تا ۱۵۵ عنوان کتاب
در حوزه کودک و نوجوان منتشر کرده اند و ناشر تخصصی
کاری نام گرفته اند.

در این بین تنها ۱۷/۵٪ از ناشران تخصصی بیش از ۱۵۵
عنوان منتشر کرده اند که لقب ناشر تخصصی حرفه ای را
به خود اختصاص می دهند.

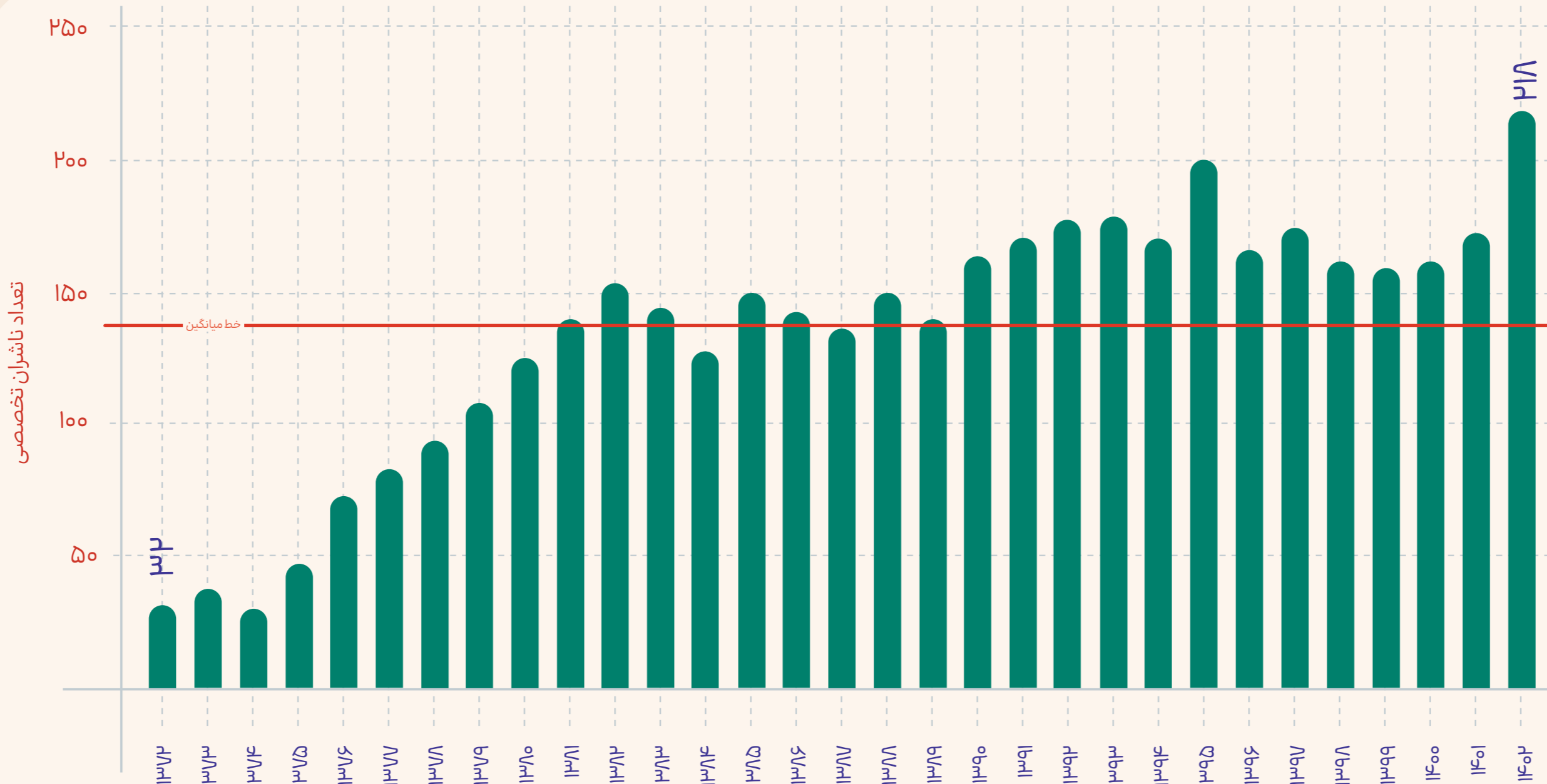
جمع این کاره‌ها!

روند تغییر ناشران تخصصی کودک و نوجوان در طول زمان

تمرکز یک ناشر بر حوزه‌ای خاص که در صنعت نشر ایران نیز در حال اتفاق است، به بهبود کیفیت کتاب‌ها و به‌کارگیری توان بیشتر و در نهایت توسعه هرچه بیشتر بازار کمک می‌کند. ناشران تخصصی از دغدغه بیشتری برخوردار هستند و میل به خلاقیت و نوآوری بالاتری دارند؛ در نتیجه احتمال ریسک‌های منطقی را افزایش داده و منجر به آزادسازی ظرفیت‌های گوناگونی خواهد شد.

رشد ۵۸ درصدی!

ناشران تخصصی در مدت ۳۱ سال، نزدیک به ۷ برابر شده‌اند! میانگین ناشران تخصصی در دهه اول بازه مورد بررسی (۱۳۷۲ تا ۱۳۸۱)، ۷۸ عدد؛ در دهه دوم (۱۳۸۲ تا ۱۳۹۱)، ۱۴۸ عدد؛ و در یازده سال اخیر (۱۳۹۲ تا ۱۴۰۲) به عدد ۱۷۸ ناشر رسیده است.

میانگین ۱۳۶ تایی!

میانگین ناشران تخصصی کودک و نوجوان در ۳۱ سال اخیر به عدد ۱۳۶ ناشر رسیده است.

از هر هشت تا فقط یکی!

تعداد ناشرانی که در سال ۱۴۰۲ در این حوزه فعالیت داشته‌اند، نسبت به ناشران تخصصی، هشت به یک بوده است؛ یعنی از هر هشت ناشر فعال، تنها یک ناشر تخصصی کودک و نوجوان در این سال فعالیت کرده است.

اگرچه حضور ناشران فعال از حوزه‌های دیگر می‌تواند به رونق این بخش کمک ویژه‌ای کند؛ باید توجه کرد که این نسبت همچنان کافی نیست.

سن فعالیت و نسبت تجدید یا چاپ اول

ناشران با سابقه؛ حرفه‌ای‌تر در انتخاب عناوین ماندگار

با افزایش سابقه حضور ناشران، درصد تجدید چاپ افزایش پیدا می‌کند. یکی از عوامل این اتفاق را می‌توان ناشی از انتخاب عناوین ماندگار بیشتر توسط این دسته از ناشران دانست.

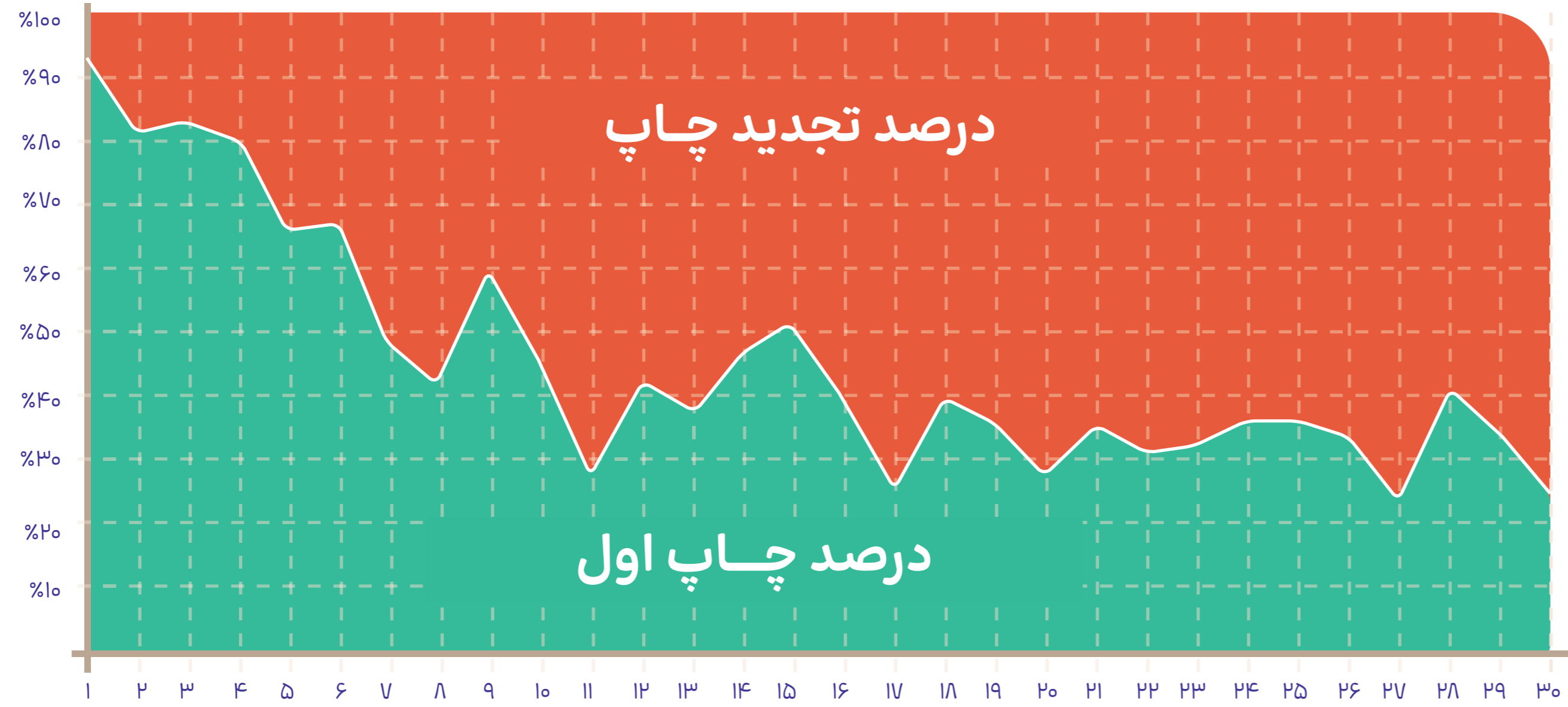
از سوی دیگر، با افزایش سابقه فعالیت ناشران، گنجینه و مخزن عناوین قبلی آن‌ها بیشتر می‌شود و طبیعی است که خود عاملی برای بیشتر شدن تجدید چاپ خواهد بود. به عبارت دیگر، احتمال این که ناشران با سابقه، عناوین مورد استقبال بیشتری داشته باشند که در سال‌های بعدی نیز مخاطب دارد، زیادتر از ناشران با سابقه کمتر است.

از سوی دیگر، برخی کتاب‌ها اثرگذاری مستقیم بر برند ناشر داشته و عنوان یک کتاب با نام یک نشر گره می‌خورد که اثری بر تجدید چاپ دارد.

درصد تجدید چاپ

درصد چاپ اول

سال‌های فعال بودن (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۱)

کدام حرفه‌ای تر است تجدید یا چاپ اول؟!

آیا بالا بودن میزان تجدید چاپ به چاپ اول،
یعنی حرفه‌ای شدن ناشران؟
پاسخ: بستگی دارد...

استدلال موافقان بیشتر بودن تجدید چاپ

توجه به تفاوت ماهیت محصول کتابی

محصولات کتابی با دیگر محصولات تفاوت ذاتی دارند و از این نظر ماندگاری بیشتری دارند. بنابراین، تجدید چاپ کتاب‌ها، نشانه دارا بودن گنجینه قوی ناشران است و هر ناشری که حرفه‌ای‌تر عمل کند، گنجینه پربارتر و در نتیجه، تجدید چاپ بیشتری دارد.

موفقیت و حرفه‌ای بودن ناشر در تولید محصول جدید

یکی از عوامل شناسایی موفقیت یک ناشر را می‌توان در ماندگاری محصولات تولیدی‌اش جستجو کرد که یعنی هر ناشر با چاپ بیشتر یعنی محصول ماندگارتر و بهتر.

توجیه اقتصادی

محصولی توجیه اقتصادی برای یک ناشر به عنوان یک کسب‌وکار دارد که بتواند با اقبال عمومی و افزایش تقاضا مواجه شود و هزینه‌های تولید را به ناشر بازگرداند.

تداوم انتقال بین‌نسلی فرهنگ

از آنجایی که گونه‌های ادبی و بسیاری از دانش‌ها، سنت‌های اجتماعی و... دیگر نیازمند تداوم هستند تا به نسل‌های دیگر منتقل شوند و یکی از راه‌های مرسوم انتقال آن کتاب است؛ چاپ مجدد به این اتفاق کمک شایانی خواهد کرد.

استدلال مخالفان تجدید چاپ

نبود تازگی و کاهش تولید محتوای متناسب با نیاز زمان

در بلندمدت، کیفیت آثار به دلیل تناسب نداشتن با زمان، افت پیدا کرده و مخاطب به همین دلیل از این بازار، استقبال کم‌تری خواهد کرد.

کاهش ورود نیروهای کاری خلاق و بااستعداد

زمانی که ناشران بیشتر تمایل به چاپ کتاب‌های قبلی خود دارند، پدیدآورندگان مستعد (مانند تصویرگران، نویسندگان، مترجمان و...)، نیز کم‌تر به فکر ورود به این بازار می‌افتند.

تمرکزگرایی بر مشتریان جدید

مخاطب به دنبال کشف محتوا و محصول جدید است. تولید چاپ مجدد، تنوع عناوین برای مخاطب را کاهش می‌دهد و تمایل برای صرف هزینه در این عرصه توسط مشتریان قدیمی کم‌تر خواهد شد.

کاهش پویایی و توسعه نسبت به دیگر صنایع خلاق

چرا فیلم‌های سینمایی تا ابد بر روی پرده‌های سینما نمایش داده نمی‌شوند؟! اگرچه احساس خاطره‌انگیز تماشای دوباره فیلم‌های قدیمی می‌تواند به صورت موقت مخاطب را تسکین دهد، اما قطعاً نمی‌تواند مبنایی برای ادامه فعالیت صنعت سینما باشد.

همان همیشگی‌ها!

ناشران با بیشترین سابقه فعالیت در بازار کتاب‌های کودک و نوجوان (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

کدام ناشران در این ۳۱ سال، سال‌های فعال بودن بیشتری در حوزه کتاب کودک و نوجوان داشته‌اند؟ در این بین، برخی از این ناشران تنها در همین حوزه مشغول به فعالیت هستند؛ این ناشران را می‌توان ناشران همیشه حاضر در این حوزه نامید.

توجه! در هر گروه سال فعالیت، ناشران براساس حروف الفبا چیده شده‌اند.

پُر شمارگان ترسیم!

ناشران با بیشترین شمارگان کتاب کودک و نوجوان

(۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

+۴۵ میلیون نسخه

قدیانی

نسخه ۴۷,۳۰۰,۳۸۵

تعداد کل چاپ: ۱۳,۳۲۷ / فعالیت: ۳۱ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۴۳۰ / میانگین شمارگان هر سال: ۱,۵۲۵,۸۱۹ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۳,۵۴۹

+۸ میلیون نسخه

به نشر

نسخه ۹,۲۱۰,۰۰۰

تعداد کل چاپ: ۲,۸۰۴ / فعالیت: ۲۶ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۱۰۸ / میانگین شمارگان هر سال: ۳,۵۴۲,۲۳۱ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۳,۲۸۵

موسسه فرهنگی منادی تربیت

نسخه ۸,۹۳۹,۰۰۰

تعداد کل چاپ: ۱,۸۷۶ / فعالیت: ۳۱ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۶۱ / میانگین شمارگان هر سال: ۲۸۸,۳۵۵ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۴,۷۶۵

+۲۵ میلیون نسخه

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

نسخه ۴۵,۵۷۲,۰۵۰

تعداد کل چاپ: ۵,۴۶۳ / فعالیت: ۳۱ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۱۷۶ / میانگین شمارگان هر سال: ۱,۴۷۰,۰۶۶ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۸,۳۴۲

شباویز

نسخه ۹,۲۳۹,۴۰۰

تعداد کل چاپ: ۵۶۵ / فعالیت: ۲۳ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۲۵ / میانگین شمارگان هر سال: ۴۰۱,۷۱۳ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۱۶,۳۵۳

براق

نسخه ۸,۴۹۸,۶۰۰

تعداد کل چاپ: ۱,۹۶۹ / فعالیت: ۳۱ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۱۰۴ / میانگین شمارگان هر سال: ۴۴۷,۲۹۵ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۴,۳۱۶

پرتقال

نسخه ۸,۴۱۶,۱۰۰

تعداد کل چاپ: ۸,۳۲۹ / فعالیت: ۹ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۹۲۵ / میانگین شمارگان هر سال: ۹۳۵,۱۲۲ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۱,۰۱۰

+۹ میلیون نسخه

محراب قلم

نسخه ۹,۵۳۶,۶۰۰

تعداد کل چاپ: ۳,۴۱۱ / فعالیت: ۳۱ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۱۱۰ / میانگین شمارگان هر سال: ۳۰۷,۶۳۲ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۲,۷۹۶

انتشارات مدرسه

نسخه ۲۹,۷۰۲,۳۰۶

تعداد کل چاپ: ۶,۷۲۴ / فعالیت: ۳۱ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۲۱۷ / میانگین شمارگان هر سال: ۹۵۸,۱۳۹ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۴,۴۱۷

+۷ میلیون نسخه

سپیده

نسخه ۱۱,۵۸۱,۳۰۰

تعداد کل چاپ: ۷۷۷ / فعالیت: ۲۱ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۳۷ / میانگین شمارگان هر سال: ۵۵۱,۴۹۰ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۱۴,۹۰۵

همکلاسی

نسخه ۷,۷۷۲,۰۰۰

تعداد کل چاپ: ۷۱۹ / فعالیت: ۲۹ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۲۵ / میانگین شمارگان هر سال: ۲۶۸,۰۰۰ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۱۰,۸۰۹

۳۱ درصد از کل بازار!

تقریباً ۳۱۰ میلیون نسخه کتاب توسط این ۲۰ ناشر در حوزه کودک و نوجوان به چاپ رسید است که بیش از ۳۱ درصد شمارگان کل کتاب در این حوزه را تشکیل می‌دهد. این یعنی از هر ۳ کتاب کودک و نوجوان، یکی متعلق به این ۲۰ ناشر است!

+۱۵ میلیون نسخه

افق

نسخه ۲۸,۷۰۳,۳۷۰

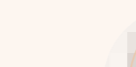
تعداد کل چاپ: ۶,۷۲۴ / فعالیت: ۳۱ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۲۶۰ / میانگین شمارگان هر سال: ۹۲۵,۹۱۵ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۳,۵۶۳

پیدایش

نسخه ۱۷,۳۹۱,۶۰۰

تعداد کل چاپ: ۵,۵۲۱ / فعالیت: ۳۱ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۱۷۸ / میانگین شمارگان هر سال: ۵۶۱,۰۱۹ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۳,۱۵۰

نردبان

نسخه ۱۱,۸۱۸,۳۱۷

تعداد کل چاپ: ۴,۶۰۰ / فعالیت: ۲۶ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۱۷۷ / میانگین شمارگان هر سال: ۴۵۴,۵۵۱ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۲,۵۶۹

+۱۰ میلیون نسخه

برف

نسخه ۱۴,۸۵۸,۲۰۰

تعداد کل چاپ: ۲,۲۷۱ / فعالیت: ۲۸ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۸۱ / میانگین شمارگان هر سال: ۵۳۰,۶۵۰ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۶,۵۴۳

ذکر

نسخه ۱۲,۹۹۶,۷۰۰

تعداد کل چاپ: ۴,۴۹۵ / فعالیت: ۳۱ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۱۴۵ / میانگین شمارگان هر سال: ۴۱۹,۲۴۸ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۲,۸۹۱

سایه گستر

نسخه ۷,۲۰۸,۰۰۰

تعداد کل چاپ: ۱,۷۱۴ / فعالیت: ۲۵ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۶۹ / میانگین شمارگان هر سال: ۲۸۱,۳۲۰ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۴,۲۰۵

دفتر نشر فرهنگ اسلامی

نسخه ۶,۷۳۸,۷۰۵

تعداد کل چاپ: ۱,۳۵۸ / فعالیت: ۳۰ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۴۵ / میانگین شمارگان هر سال: ۲۲۴,۶۲۴ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۴,۹۶۲

هوپا

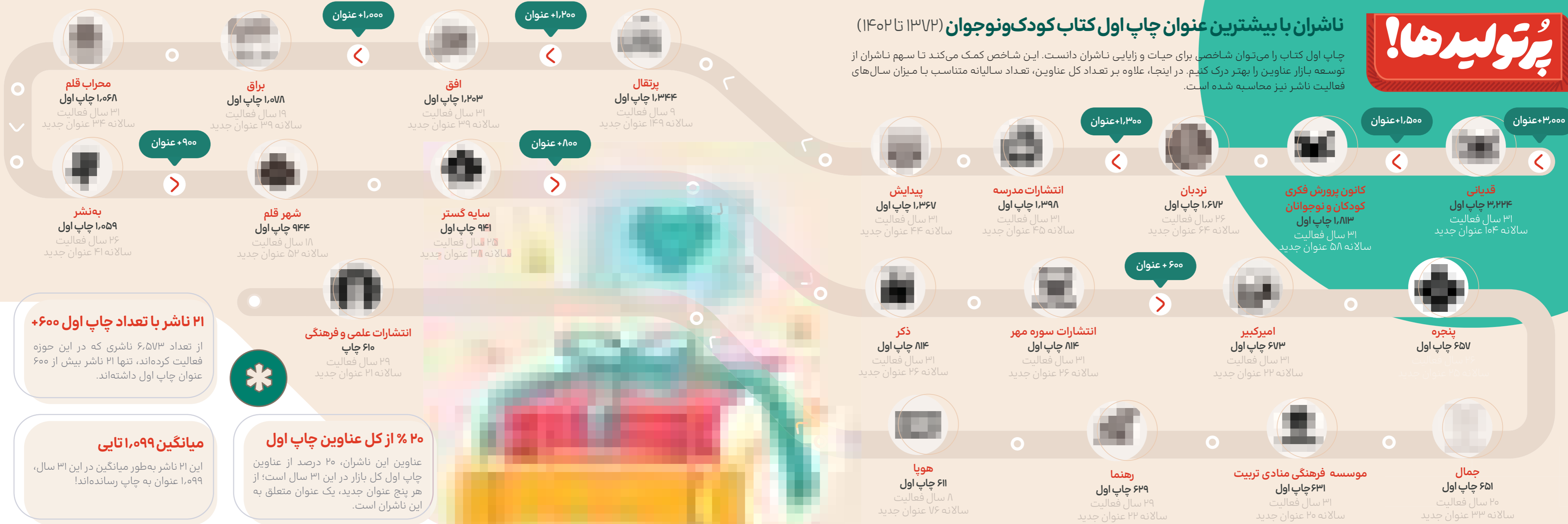
نسخه ۶,۸۳۳,۵۵۰

تعداد کل چاپ: ۱,۳۵۸ / فعالیت: ۹ سال / میانگین تعداد سالانه چاپ: ۴۲۸ / میانگین شمارگان هر سال: ۷۵۹,۲۸۳ / میانگین شمارگان هر کتاب: ۱,۷۷۲

پُرتولیدها!

ناشران با بیشترین عنوان چاپ اول کتاب کودک و نوجوان (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

چاپ اول کتاب را می‌توان شاخصی برای حیات و زایایی ناشران دانست. این شاخص کمک می‌کند تا سهم ناشران از توسعه بازار عناوین را بهتر درک کنیم. در اینجا، علاوه بر تعداد کل عناوین، تعداد سالیانه متناسب با میزان سال‌های فعالیت ناشر نیز محاسبه شده است.

۲۱ ناشر با تعداد چاپ اول ۶۰۰+
از تعداد ۶,۵۷۳ ناشری که در این حوزه فعالیت کرده‌اند، تنها ۲۱ ناشر بیش از ۶۰۰ عنوان چاپ اول داشته‌اند.

میانگین ۱,۰۹۹ تایی
این ۲۱ ناشر به طور میانگین در این ۳۱ سال، ۱,۰۹۹ عنوان به چاپ رسانده‌اند!

۲۰٪ از کل عناوین چاپ اول
عناوین این ناشران، ۲۰ درصد از عناوین چاپ اول کل بازار در این ۳۱ سال است؛ از هر پنج عنوان جدید، یک عنوان متعلق به این ناشران است.

استادان چاپ کتاب!

ناشران با بیشترین نوبت چاپ کتاب کودک و نوجوان

(۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

نوبت‌های چاپ یک ناشر، یکی از مولفه‌های پویایی آن است. مقصود از نوبت چاپ، مجموع چاپ‌های اول و تجدید آن است.

۱,۵۰۰ نوبت چاپ

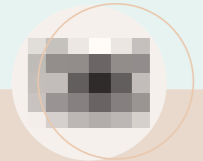
از تعداد ۶,۵۷۳ ناشری که در این حوزه فعالیت کرده‌اند، تنها ۱۸ ناشر بیش از ۱۵۰۰ نوبت چاپ داشته‌اند.

اصیل‌های تاریخ!

ناشران با بیشترین نوبت چاپ کتاب‌های
تألیفی کودک و نوجوان (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

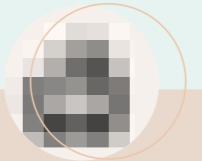

+۵,۰۰۰
نوبت چاپ

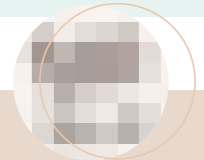
قدیانی
نوبت چاپ ۵,۲۴۲

+۳,۰۰۰
نوبت چاپ

انتشارات مدرسه
نوبت چاپ ۵,۰۸۲

+۱,۵۰۰
نوبت چاپ

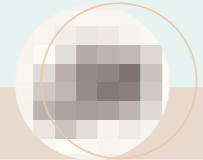
براق
نوبت چاپ ۱,۸۶۶

پیدایش
نوبت چاپ ۲,۱۶۴

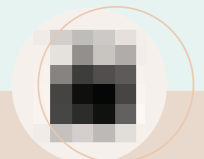

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
نوبت چاپ ۳,۹۹۱

افق
نوبت چاپ ۳,۳۵۸

+۲,۰۰۰
نوبت چاپ

ذکر
نوبت چاپ ۲,۶۹۷

به نشر
نوبت چاپ ۲,۶۹۷

+۱,۳۰۰
نوبت چاپ

آریانوین
نوبت چاپ ۱,۳۵۵

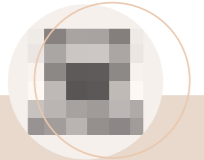
توتک
نوبت چاپ ۱,۳۳۶

جمال
نوبت چاپ ۱,۳۲۴

رهنما
نوبت چاپ ۱,۳۲۴

انتشارات سوره مهر
نوبت چاپ ۱,۳۳۵

خانه ادبیات
نوبت چاپ ۱,۶۸۴

برف
نوبت چاپ ۱,۷۰۳

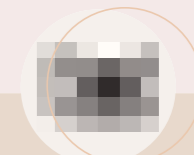

برگردانان روزگار!

ناشران با بیشترین نوبت چاپ کتاب‌های
ترجمه‌ای کودک و نوجوان (۱۳۷۲ تا ۱۴۰۲)

کتاب

+۸,۰۰۰
نوبت چاپ

قدیانی
نوبت چاپ ۸,۰۸۵

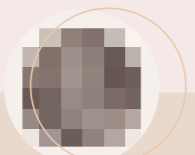
پرتقال
نوبت چاپ ۸,۰۴۵

+۴,۰۰۰
نوبت چاپ

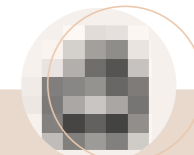
افق
نوبت چاپ ۴,۶۹۸

+۳,۰۰۰
نوبت چاپ

نردبان
نوبت چاپ ۳,۸۱۷

+۱,۰۰۰
نوبت چاپ

انتشارات مدرسه
نوبت چاپ ۱,۶۴۲

+۱,۰۰۰
نوبت چاپ

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
نوبت چاپ ۱,۴۷۲

+۱,۵۰۰
نوبت چاپ

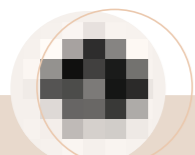
ذکر
نوبت چاپ ۱,۷۹۸

محراب قلم
نوبت چاپ ۲,۲۰۵

ایران بان
نوبت چاپ ۱,۰۴۲

سایه گستر
نوبت چاپ ۱,۰۳۹

+۹۰۰
نوبت چاپ

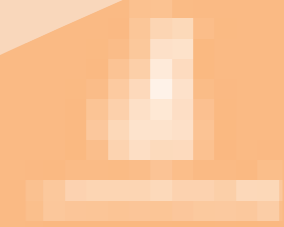

مهرسا
نوبت چاپ ۹۵۶

دادہ پردازے شماره دو

تکتا

تصویر کتاب ایران

خانہ کتاب و اسناد ایران

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاونت امور فرهنگی

داده‌کاوه، داستان‌سرایی، طراحی و اجرا در

R E S A N I M I R . I R

